FEROWIM, s.r.o.
Hlavná 326
929 01 Dunajská Streda

Zariadenie na zber a zhodnocovanie ostatných odpadov a zber nebezpečných odpadov

ZÁMER

navrhovanej činnosti vypracovaný v zmysle zákona č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov

Máj 2024

OBSAH

I. Základné údaje o navrhovateľovi 1

1. Názov. 1

2. Identifikačné číslo. 1

3. Sídlo. 1

4. Meno, priezvisko, adresa, telefónne číslo a iné kontaktné údaje oprávneného zástupcu obstarávateľa. 1

5. Meno, priezvisko, adresa, telefónne číslo a iné kontaktné údaje kontaktnej osoby, od ktorej možno dostať relevantné informácie o navrhovanej činnosti a miesto na konzultácie. 1

II. Základné údaje o navrhovanej činnosti 2

1. Názov. 2

2. Účel. 2

3. Užívateľ. 3

4. Charakter navrhovanej činnosti. 3

5. Umiestnenie navrhovanej činnosti. 3

6. Prehľadná situácia umiestnenia navrhovanej činnosti. 4

7. Termín začatia a skončenia výstavby a prevádzky navrhovanej činnosti. 4

8. Stručný opis technického a technologického riešenia. 4

9. Zdôvodnenie potreby navrhovanej činnosti v danej lokalite. 13

10. Celkové náklady. 14

11. Dotknutá obec 14

12. Dotknutý samosprávny kraj. 14

13.Dotknutéorgánya organizácie 14

14. Povoľujúci orgán. 15

15. Rezortný orgán. 15

16. Druh požadovaného povolenia navrhovanej činnosti podľa osobitných predpisov. 15

17. Vyjadrenie o predpokladaných vplyvoch navrhovanej činnosti presahujúcich štátne hranice. 15

III. Základné informácie o súčasnom stave životného prostredia dotknutého územia 15

1. Charakteristika prírodného prostredia vrátane chránených území 16

2. Krajina, krajinný obraz, stabilita, ochrana, scenéria. 21

3. Obyvateľstvo, jeho aktivity, infraštruktúra, kultúrnohistorické hodnoty územia. 24

4. Súčasný stav kvality životného prostredia vrátane zdravia. 31

IV. Základné údaje o predpokladaných vplyvoch navrhovanej činnosti na životné prostredie vrátane zdravia a o možnostiach opatrení na ich zmiernenie 38

1. Požiadavky na vstupy (napr. záber pôdy, spotreba vody, ostatné surovinové a energetické zdroje, dopravná a iná infraštruktúra, nároky na pracovné sily, iné). 38

2. Údaje o výstupoch (napr. zdroje znečistenia ovzdušia, odpadové vody, iné odpady, zdroje hluku, vibrácií, žiarenia, tepla a zápachu, iné očakávané vplyvy, napríklad vyvolané investície) 39

3. Údaje o predpokladaných priamych a nepriamych vplyvoch na životné prostredie. 44

4. Hodnotenie zdravotných rizík. 47

5. Údaje o predpokladaných vplyvoch navrhovanej činnosti na chránené územia. 48

6. Posúdenie očakávaných vplyvov z hľadiska ich významnosti a časového priebehu pôsobenia. 48
7. Predpokladané vplyvy presahujúce štátne hranice. 48
8. Vyvolané súvislosti, ktoré môžu spôsobiť vplyvy s prihliadnutím na súčasný stav životného prostredia v dotknutom území. 48
9. Ďalšie možné riziká spojené s realizáciou navrhovanej činnosti. 49
10. Opatrenia na zmiernenie nepriaznivých vplyvov jednotlivých variantov navrhovanej činnosti na životné prostredie. 49
11. Posúdenie očakávaného vývoja územia, ak by sa navrhovaná činnosť nerealizovala. 50
12. Posúdenie súladu navrhovanej činnosti s platnou územnoplánovacou dokumentáciou 51
13. Ďalší postup hodnotenia vplyvov s uvedením najzávažnejších okruhov problémov. 51
V. Porovnanie variantov navrhovanej činnosti a návrh optimálneho variantu 51
1. Tvorba súboru kritérií a určenie ich dôležitosti na výber optimálneho variantu. 51
2. Výber optimálneho variantu alebo stanovenie poradia vhodnosti pre posudzované varianty. 52
3. Zdôvodnenie návrhu optimálneho variantu. 52
VI. Mapová a iná obrazová dokumentácia 53
VII. Doplňujúce informácie k zámeru 53
1. Zoznam textovej a grafickej dokumentácie, ktorá sa vypracovala pre zámer, a zoznam hlavných použitých materiálov. 53
2. Ďalšie doplňujúce informácie o doterajšom postupe prípravy navrhovanej činnosti a posudzovaní jej predpokladaných vplyvov na životné prostredie. 54
VIII. Miesto a dátum vypracovania zámeru 54
IX. Potvrdenie správnosti údajov 55
1. Potvrdenie správnosti údajov podpisom. 55

Úvod

Navrhovateľ FEROWIM, s.r.o. Hlavná 326, 929 01 Dunajská Streda, predkladá v zmysle zákona č. 24/2006 Z.z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov zámer na vybudovanie prevádzky **„Zariadenie na zber a zhodnocovanie ostatných odpadov a zber nebezpečných odpadov**“ (ďalej len „zámer“). Predkladaný zámer rieši vybudovanie prevádzky so zameraním na zber a výkup odpadov zaradených podľa vyhlášky MŽP SR č. 365/2015 Z.z., ktorou sa ustanovuje Katalóg odpadov, od fyzických resp. právnických osôb formou individuálneho výkupu druhotných surovín so zameraním na zber a výkup ostatných odpadov a nebezpečných odpadov: železné a neželezné kovy, elektroodpad, batérie a akumulátory. Zhodnocovanie ostatných odpadov bude spočívať v mechanickej úprave kovových odpadov za účelom efektívnejšej prepravy na menšie kusy.

Spoločnosť bola založená v roku 2017. Predmetom podnikania spoločnosti je aj nakladanie s odpadmi v rozsahu voľnej živnosti.

I. ZÁKLADNÉ ÚDAJE O NAVRHOVATEĽOVI

1. Názov (meno)

FEROWIM, s.r.o.

2. Identifikačné číslo

50 381 181

3. Adresa

Hlavná 326, 929 01 Dunajská Streda

4. Meno, priezvisko, adresa, telefónne číslo a iné kontaktné údaje oprávneného zástupcu navrhovateľa

František Wimmer, Cintorínska 627/56, 930 05 Gabčíkovo
Mobilné číslo: 0944 196 005
e-mail: ferowimsro@gmail.com

5. Meno, priezvisko, adresa, telefónne číslo a iné kontaktné údaje kontaktnej osoby, od ktorej možno dostať relevantné informácie o navrhovanej činnosti

František Wimmer, Cintorínska 627/56, 930 05 Gabčíkovo
Mobilné číslo: 0944 196 005
e-mail: ferowimsro@gmail.com

II. ZÁKLADNÉ ÚDAJE O NAVRHOVANEJ ČINNOSTI

1. Názov

ZARIADENIE NA ZBER A ZHODNOCOVANIE OSTATNÝCH ODPADOV A ZBER NEBEZPEČNÝCH ODPADOV

2. Účel

Predmetom navrhovanej činnosti je:

- prevádzkovanie zariadenia na zber a zhodnocovanie ostatných odpadov s povolenými druhmi a množstvami zbieraných a zhodnocovaných odpadov
- zber a zhromažďovanie nebezpečných odpadov s povolenými druhmi a množstvami zhromažďovaných NO

Účelom zriadenia prevádzky je zber železných a neželezných kovov a ich rozmerová úprava a zber elektroodpadov, batérií a akumulátorov. Zariadenie bude slúžiť hlavne pre výkup, zber, triedenie a skladovanie zhodnotiteľných odpadov,
R13 - skladovanie odpadov pred použitím niektorej z činností R1 až R12
R12 - úprava odpadov určených na spracovanie niektorou z činností R1 až R11
a pre zber nebezpečných odpadov činnosťou *R13 - skladovanie odpadov pred použitím niektorej z činností R1 až R12.*

Účelom prevádzkovania zberne je umožniť fyzickým a právnickým osobám odovzdávanie odpadov na vyhradené miesto a vytvoriť tak podmienky pre ďalšie nakladanie s ním (zhodnotenie) inými osobami na inom mieste. Prevádzka bude poskytovať služby v oblasti odpadového hospodárstva pre právnické aj fyzické osoby.
Účelom zhodnocovania bude triedenie a mechanická úprava (rezanie, strihanie za účelom zmenšenia objemu pred prepravou) na následné materiálové zhodnotenie odpadov.
Navrhovaná činnosť je v súlade s § 3 zákona č. 79/2015 Z.z. o odpadoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov, (ďalej len zákon o odpadoch) teda sú to činnosti ods. 2 (**nakladanie s odpadmi** je zber, preprava, zhodnocovanie vrátanie triedenia odpadov, ...), ods. 5, 6 **(zber a výkup** je zhromažďovanie odpadu od inej osoby vrátane jeho predbežného triedenia a dočasného uloženia na účely prepravy do zariadenia na spracovanie); ods. 4 (**zhromažďovanie** je dočasné uloženie odpadov u držiteľa pred ďalším nakladaním s nimi); ods. 7 **(triedenie** je delenie odpadov podľa druhov alebo oddeľovanie zložiek odpadov, ktoré možno po oddelení zaradiť ako samostatné druhy odpadov); ods. 3 (**skladovanie** je dočasné uloženie odpadov pred niektorou z činností zhodnocovania odpadov alebo zneškodňovania odpadov; ...); § 5 ods. 1 (**zariadenie** na zber odpadov je priestor ohraničený plotom alebo nachádzajúci sa v stavbe, alebo inak primerane zabezpečený pred odcudzením odpadov a vstupom cudzích osôb, v ktorom sa vykonáva zber odpadov) a súvisiacich ustanovení zákona o odpadoch a vykonávacích predpisov vo veciach odpadového hospodárstva

Navrhovaná činnosť je plánovaná v uzavretom, oplotenom areáli, ktorý v minulosti slúžil pre poľnohospodárske družstvo. Zariadenie je situované v zastavanom území mesta Gabčíkovo, v priemyselnej zóne. Odpady budú priebežne zhromažďované a následne odovzdávané oprávnenej spoločnosti/spoločnostiam na nakladanie s týmito druhmi odpadov, a to podľa zákona o odpadoch NR SR č.79/2015 Z. z.
Po prevzatí odpadov do zariadenia budú odpady zatriedené a rozdelené v zmysle katalógu odpadov a chemicko – technologického využitia (STN). Ich množstvo sa zváži a po vizuálnom

prekontrolovaní sa zatriedi a určí jeho druh. Následne budú odpady zhromažďované v kontajneroch alebo na spevnených plochách. Odovzdanie – preprava odpadov sa bude vykonávať vlastnými vozidlami, prípadne vozidlami nasledujúceho držiteľa.
Po nazhromaždení dostatočného množstva jednotlivých druhov odpadov, v závislosti od prepravnej kapacity dopravných prostriedkov a zmluvných dodacích podmienok sa odpady budú odovzdávať len osobám oprávneným nakladať s nimi.

3. Užívateľ

FEROWIM, s.r.o.

4. Charakter navrhovanej činnosti

Podľa prílohy č. 8 zákona č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov je činnosť zaradená

ČINNOSŤ, OBJEKTY, ZARIADENIA	PRAHOVÉ HODNOTY	
	ČASŤ A POVINNÉ HODNOTENIE	ČASŤ B ZISŤOVACIE KONANIE
kapitoly 9 – Infraštruktúra		
položka č. 9 Stavby, zariadenia, objekty a priestory na nakladanie s nebezpečnými odpadmi		**10t/rok**
položka 10 Zhromažďovanie odpadov zo železných kovov, z neželezných kovov alebo starých vozidiel		**bez limitu**
položka 6 Zhodnocovanie ostatných odpadov okrem zhodnocovania odpadov uvedeného v položkách 5 a 11, zariadenia na úpravu a spracovanie ostatných odpadov		**od 5000 t/rok**

Navrhovaná činnosť podlieha **zisťovaciemu konaniu** v zmysle citovaného zákona. Predložený zámer navrhovanej činnosti nepredstavuje v dotknutom území novú činnosť.
Zámer obsahuje jeden variant činnosti, ako aj nulový variant, t. j. stav, ktorý by nastal, ak by sa navrhovaná činnosť neuskutočnila.

5. Umiestnenie navrhovanej činnosti

Kraj: Trnavský
Okres: Dunajská Streda
Obec: Gabčíkovo
Katastrálne územie: Gabčíkovo
Parcelné číslo: 1845

Činnosť je lokalizovaná v katastrálnom území mesta Gabčíkovo v existujúcom areáli bývalého poľnohospodárskeho družstva, kde sú vysporiadané majetkové vzťahy, je vybudovaná technická infraštruktúra a dopravné napojenie na miestnu komunikáciu. Navrhovaná činnosť spĺňa v plnom rozsahu všetky predpoklady na funkčné využitie územia podľa ÚPN mesta Gabčíkovo.

6. Prehľadná situácia umiestnenia navrhovanej činnosti

Situácia lokality je v prílohovej časti

7. Termín začatia a ukončenia výstavby a prevádzky navrhovanej činnosti

Predpokladaný začiatok prevádzky – po nadobudnutí právoplatnosti súhlasu na prevádzkovanie zariadenia na zber a zhodnocovanie odpadov.
Termín ukončenia výstavby: jedná sa o existujúci areál, ktorý sa prispôsobí k podmienkam prevádzky.

8. Stručný opis technického a technologického riešenia

Existujúci areál bývalého poľnohospodárskeho družstva sa nachádza v zastavanom území mesta, na parcele č. 1845 v k. ú. Gabčíkovo. Zariadenie je napojené na miestnu komunikáciu a v areáli sa vybudujú spevnené betónové plochy.
Vstup je zabezpečený prostredníctvom vstupných brán od príjazdovej komunikácie, ktorá sa napája na Pastuchovskú cestu.
Do zariadenia na zber odpadov budú odpady dovážané držiteľmi odpadov. Odpad bude pri prijímaní vizuálne skontrolovaný s cieľom overenia jeho vlastností, následne bude odvážený a zaevidovaný podľa Katalógu odpadov. Nevyhovujúci odpad nebude do zariadenia prijatý.
Vstupná brána do areálu je situovaná tak, aby vozidlá dochádzajúce do areálu neobmedzovali premávku na komunikácii. V areáli bývalého družstva je osadená certifikovaná váha s nosnosťou do 30 t, za účelom zistenia hmotnosti dovezeného odpadu. Dovezený odpad v menšom objeme bude odvážený na plošinovej váhe.
Celý areál je oplotený a zabezpečený proti prístupu neoprávnených osôb a poškodeniu alebo odcudzeniu zhromažďovaných odpadov aj kamerovým systémom.
Technické riešenie zariadenia pre zber druhotných surovín pozostáva z priestoru určeného na zber odpadov – betónová spevnená plocha, uzamykateľné priestory - prenosný uzamykateľný kontajner a administratívnej budovy - unimobunka.
Rozloha spevnenej plochy: 634 m^2
Spevnená plocha - bude betónová.
Oplotenie - je existujúce, betónové. Vstup do areálu zariadenia na zber odpadov, zabezpečuje oceľová brána.
Zásobovanie vodou - existujúci prevádzkový objekt, vzdialený od spevnenej plochy cca. 100 m je napojený na areálový vodovod zo studne.
Voda sa bude využívať ako úžitková. Voda na pitné účely bude balená.
Elektrická energia - prevádzka je zásobovaná elektrickou energiou samostatnou prípojkou.
Vykurovanie - vykurovaná je len administratívno – sociálna budova s elektrickým radiátorom.
Dopravné riešenie - doprava do zariadenia je realizovaná po miestnych komunikáciách. Občania odpad dovezú vlastnými dopravnými motorovými alebo inými nemotorovými prostriedkami. Odvoz odpadu a logistiku zvozu zo zariadenia bude koordinovať prevádzkovateľ tak, aby boli odpad odvážajúce vozidlá vyťažené a zároveň nedochádzalo k preplneniu kapacity zariadenia na zber odpadov.

Vzhľadom na funkčnú náplň a účel areálu bude plocha riešená ako spevnená manipulačná betónová plocha, s odvodnením cez uličné vpuste.
Spevnené plochy areálu budú slúžiť na manipuláciu, zber – zhromažďovanie, skladovanie a zhodnocovanie – úpravu vyzbieraných a vykúpených druhotných surovín, ktoré budú následne odvážané do spracovateľských závodov veľkokapacitnými kontajnermi.

Na spevnenú plochu sa uložia aj 1-2 ks uzavreté veľkokapacitné kontajnery na zber farebných kovov. Jednotlivé kontajnery budú označené katalógovým číslom a názvom zhromažďovaného odpadu. Farebné kovy sa budú zhromažďovať aj v uzamykateľnej miestnosti v areáli.
Batérie a akumulátory sa budú zhromažďovať v špeciálnych kontajneroch s dvojitým dnom, ktoré sa uložia do uzamykateľných garáží.
Odpady budú pravidelne odvážané do zmluvného spracovateľského zariadenia na zhodnocovanie odpadov, aby nedochádzalo k prepĺňaniu kapacity zariadenia na skladovanie odpadov Interval odvozu odpadov bude podľa potreby po naplnení kapacity kontajnerov. Kontajnery s odpadmi budú odvážené, hmotnosť a druh odpadu budú zaevidované. Všetky odpady budú odoberané oprávnenou osobou, zhodnocované alebo zneškodňované dohodnutým zmluvným spôsobom oprávnenou organizáciou.
V areáli sa nachádzajú existujúce murované objekty. Predmetná prevádzka je napojená na potrebné inžinierske siete.

Medzi základné technické vybavenie areálu patria:

- váhy na zisťovanie množstva dovezeného odpadu (váženie do 1,0 t odpadu) .
- mostová váha do 30 t
- nízkozdvižný vozík,
- veľkoobjemové kontajnery
- autogén na delenie šrotu na menšie kusy

Dažďové odpadové vody z existujúceho objektu - administratívna budova sú odvádzané voľne na terén. K znečisteniu resp. ohrozeniu povrchových a podzemných vôd nedôjde, nakoľko v predmetnom areáli voľne na spevnenej ploche nebudú skladované kontaminované odpady, alebo také, u ktorých vplyvom zrážok môže dôjsť k nežiaducim výluhom.
Prevádzka je osvetlená, bude zabezpečená kamerovým systémom, vybavená práškovými hasiacimi prístrojmi, ktoré prechádzajú pravidelnou revíziou certifikovaným požiarnym technikom. Na vyčlenenom mieste sa bude nachádzať havarijná sada, pre prípadný únik nebezpečných látok, napr. z vozidiel pri manipulácii s kontajnermi.
Zariadenie bude slúžiť na zber, zhromažďovanie, triedenie a skladovanie odpadov zo železných a neželezných kovov, elektroodpadov, batérií a akumulátorov. Odpady budú pravidelne odovzdané oprávneným zazmluvneným subjektom resp. autorizovaným spracovateľom odpadov. Odpady do zariadenia na zber budú priamo dovážané obyvateľmi, podnikateľmi a právnickými osobami.

Vstupná kontrola sa vykoná už pri výkupe, a to vizuálnou kontrolou za účelom zistenia, či sa v odpade nenachádzajú prímesi znečisťujúcich škodlivín alebo druh odpadu, ktorý nie je v zozname odpadov povolených na zber a výkup. Znečistené alebo nevyhovujúce zložky odpadu pracovník neprevezme a odpad vráti držiteľovi. Po dovezení odpadu do areálu prevádzky a vykonaní vizuálnej kontroly, pracovník zaeviduje dovezené odpady a zabezpečí sa triedenie podľa druhov odpadov na zhodnocovanie.

Kapacita zberne závisí od pravidelnosti odberu skladovaných odpadov, technickej spoľahlivosti používaných zariadení na prepravu odpadov a obchodných vzťahov prevádzkovateľa a odberateľov odpadov. Maximálne dosiahnuteľný výkon je možný pri akceptácii produkcie a dovozu odpadov do zberne a štandardného ročného fondu pracovnej doby.

Odpady z kovu sa budú ukladať voľne na spevnenú plochu. Pri ukladaní budú dodržiavané všetky predpisy vrátane predpisov BOZP.
Skladované železné a neželezné kovy, v prípade potreby na účel ďalšieho nakladania s nimi /preprava/ sa budú fyzikálne upravovať rezaním s autogénom na menšie kusy.

Predpokladané množstvo zhodnotených odpadov: 5 000 t/rok */jedná sa o mechanickú úpravu odpadov za účelom efektívnej prepravy/*
Farebné kovy sa zhromažďujú v uzamykateľnom kontajneri.

Batérie a akumulátory Špeciálne kontajnery budú umiestnené v uzamykateľnom sklade, oddelené od ostatných odpadov za účelom obmedzenia negatívnych účinkov meteorologických vplyvov a za účelom zabránenia ich odcudzenia v zmysle § 8 vyhlášky MŽP SR č. 371/2015 Z.z. v znení neskorších predpisov, ktorou sa vykonávajú niektoré ustanovenia zákona o odpadoch. Technológia triedenia a ukladania týchto druhov odpadov bude vykonávaná ručne ako aj vlastnou nakladacou technikou (manipulačný vozík, nakladač s hydraulickou rukou). Po naplnení kapacity zariadenia budú ďalej odpady odovzdané do spracovateľských zariadení zmluvných spoločností.

Zoznam druhov odpadov, s ktorými sa v zariadení bude nakladať (zber) v zmysle vyhlášky č. 365/2015 Z. z. v znení neskorších predpisov (Katalóg odpadov) v zmysle § 97 ods. 1 písm. d) zákona o odpadoch

Katalógové číslo	Názov odpadu	Kategória
02 01 10	Odpadové kovy	O
12 01 01	Piliny a triesky zo železných kovov	O
12 01 02	Prach a zlomky zo železných kovov	O
12 01 03	Piliny a triesky z neželezných kovov	O
12 01 04	Prach a zlomky z neželezných kovov	O
12 01 13	Odpady zo zvárania	O
15 01 03	Obaly z dreva	O
15 01 04	Obaly z kovu	O
15 01 05	Kompozitné obaly	O
16 02 11	Vyradené zariadenia obsahujúce chlórfluórované uhľovodíky, HCFC, HFC	N
16 02 13	Vyradené zariadenia obsahujúce nebezpečné časti*) iné ako uvedené V 16 02 09 až 16 02 12	N
16 02 14	Vyradené zariadenia iné ako uvedené v 16 02 09 až 16 02 13	O
16 02 15	Nebezpečné časti odstránené z vyradených zariadení	N
16 02 16	Časti odstránené z vyradených zariadení iné ako uvedené v 16 02 15	O
16 01 17	Železné kovy	O
16 01 18	Neželezné kovy	O
16 06 01	Olovené batérie	N

16 06 02	Niklovo-kadmiové batérie	N
16 06 03	Batérie obsahujúce ortuť	N
160604	Alkalické batérie iné ako uvedené v 160103	O
17 04 01	Meď, bronz, mosadz	O
17 04 02	Hliník	O
17 04 03	Olovo	O
17 04 04	Zinok	O
17 04 05	Železo a oceľ	O
17 04 06	Cín	O
17 04 07	Zmiešané kovy	O
19 10 01	Odpad zo železa a ocele	O
19 10 02	Odpad z neželezných kovov	O
19 12 02	Železné kovy	O
19 12 03	Neželezné kovy	O
20 01 23	Vyradené zariadenia obsahujúce chlórfluórované uhľovodíky	N
20 01 33	Batérie a akumulátory uvedené v 160601, 160602 alebo 160103 a Netriedené batérie a akumulátory obsahujúce tieto batérie	N
20 01 34	Batérie a akumulátory iné ako uvedené v 20 01 33	O
20 01 35	Vyradené elektrické a elektronické zariadenia iné ako uvedené v 20 01 21 a 20 01 23, obsahujúce nebezpečné časti	N
20 01 36	Vyradené elektrické a elektronické zariadenia iné ako uvedené v 20 01 21, 20 01 23 a 20 01 35	O
20 01 04	Obaly z kovu	O
20 01 40	Kovy	O

20 01 40 01	Meď, bronz, mosadz	O
20 01 40 02	Hliník	O
20 01 40 03	Olovo	O
20 01 40 04	Zinok	O
20 01 40 05	Železo a oceľ	O
20 01 40 06	Cín	O
20 01 40 07	Zmiešané kovy	O

* Navrhovateľ je povinný v zmysle § 81 ods. 13 uvedeného zákona mať uzatvorenú zmluvu na činnosť nakladania s komunálnymi odpadmi s príslušným mestom.

Zoznam odpadov pre zhodnocovanie (úprava) podľa § 97 ods. 1 písm. c) zákona o odpadoch

ODPADY Z KOVOV

Katalógové číslo odpadu	**Názov odpadu podľa Katalógu odpadov**	**Kategória**
02 01 10	Odpadové kovy	O
15 01 04	Obaly z kovu	O
16 01 17	Železné kovy	O
16 01 18	Neželezné kovy	O
17 04 01	Meď, bronz, mosadz	O
17 04 02	Hliník	O
17 04 03	Olovo	O
17 04 04	Zinok	O
17 04 05	Železo a oceľ	O
17 04 06	Cín	O
17 04 07	Zmiešané kovy	O
19 10 01	Odpad zo železa a ocele	O
19 10 02	Odpad z neželezných kovov	O
19 12 02	Železné kovy	O
19 12 03	Neželezné kovy	O

20 01 40	Kovy	O
20 01 40 01	meď, bronz, mosadz	O
20 01 40 02	hliník	O
20 01 40 03	olovo	O
20 01 40 04	zinok	O
20 01 40 05	Železo a oceľ	O
20 01 40 06	cín	O
20 01 40 07	Zmiešané kovy	O

Kód nakladania je *R12 - úprava odpadov určených na spracovanie niektorej z činnosti R1 až R11 /jedná sa o mechanickú úpravu odpadov za účelom zmenšenia objemu pre efektívnu prepravu/*
Predpokladaná kapacita zhodnocovaných odpadov rezaním a strihaním bude cca **5 000 t/rok**.

Zhodnocovanie uvedených ostatných odpadov bude spočívať v triedení a ukladaní týchto druhov odpadov, ktoré bude vykonávané ručne ako aj vlastnou nakladacou technikou. V prípade kovového odpadu ide o rozmerovú úpravu na menšie kusy autogénom.

Systém vykonávania činnosti:
Odpady kategórie „ostatný“:
- vyloženie dovezených odpadov z dopravných prostriedkov, ich vizuálna kontrola a ručné roztriedenie na jednotlivé druhy, odstraňovanie nevhodných zložiek, uloženie (ručne, manipulačný vozík) do určených kontajnerov alebo na určené miesto v areáli (skladovacia plocha, sklad); samostatne bude manipulované s odpadmi z farebných kovov; väčšina odpadov bude primárne pretriedená;
- krátkodobé skladovanie v zariadení pred ďalším nakladaním (zhodnocovanie, zneškodňovanie) s nimi inými osobami a na inom mieste;

Odpady kategórie „nebezpečný“:
- dovezený odpad budú vizuálne skontrolovaný a následne uložený do samostatných špeciálnych nepriepustných kontajnerov, určených na ich skladovanie a prepravu vozidlom odberateľa,
- odpad bude krátkodobo skladovaný do naplnenia kapacity potrebnej na odvoz a budú odovzdané iba oprávneným osobami na zhodnotenie.

Manipulácia s kontajnermi bude zabezpečená nákladnými vozidlami odberateľa aj vlastnými vozidlami. Interval odvozu bude podľa potreby po naplnení kapacity kontajnerov. Kontajnery s odpadmi budú odvážené, váha a druh odpadu budú zaevidované. Všetky odpady budú odoberané oprávnenou alebo autorizovanou osobou, zhodnocované alebo zneškodňované dohodnutým zmluvným spôsobom oprávnenou organizáciou.
Navrhovateľ so vznikajúcimi odpadmi nakladá a bude nakladať v súlade s hierarchiou odpadového hospodárstva, plní povinnosti držiteľa odpadov podľa § 14 a 17 zákona o odpadoch.

Technické a technologické riešenie vychádza z platných legislatívnych predpisov, ktorými sú najmä :

1. Zákon NR SR č. 79/2015 Z.z. o odpadoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v platnom znení,
2. Vyhláška MŽP SR č. 371/2015 Z.z. o vykonaní niektorých ustanovení zákona o odpadoch, v znení neskorších predpisov,
3. Vyhláška MŽP SR č. 373/2015 Z. z. o rozšírenej zodpovednosti výrobcov vyhradených výrobkov a o nakladaní s vyhradenými prúdmi odpadov
4. Vyhláška MŽP SR č. 365/2015 Z.z., ktorou sa ustanovuje Katalóg odpadov, v znení neskorších predpisov,
5. Vyhláška MŽP SR č. 366/2015 Z. z. o evidenčnej povinnosti a ohlasovacej povinnosti

Pri preberaní odpadu do zariadenia sú dodržiavané povinnosti podľa § 16 ods. 8 zákona o odpadoch:

- pri preberaní odpadu od fyzických osôb sa vyžaduje preukazovanie totožnosti v rozsahu: meno, priezvisko, adresa trvalého pobytu a číslo dokladu totožnosti.
- pri fyzickej osobe, ktorej je zodpovedný zástupca právnickej osoby alebo fyzickej osoby – podnikateľa, alebo je osobou oprávnenou konať v ich mene, príp. fyzickej osoby – podnikateľa, sa vyžadujú údaje v rozsahu: meno, priezvisko, adresa trvalého pobytu a číslo dokladu totožnosti fyzickej osoby a obchodné meno, identifikačné číslo organizácie, sídlo právnickej osoby alebo miesto podnikania fyzickej osoby – podnikateľa.
- vedie a uchováva sa evidencia o osobách, od ktorých odpad sa zbiera alebo vykupuje v rozsahu, ako je uvedené v prvej odrážke, a o druhoch a množstve kovových odpadov od nich odobratých alebo vykúpených.
- vedie a uchováva sa opis a dokumentácia, ktorú tvorí fotodokumentácia alebo video dokumentácia o kovovom odpade.
- úhrada platby za výkup kovového odpadu sa vykonáva formou peňažného poukazu alebo bezhotovostným platobným stykom.
- pri platbách za výkup kovového odpadu od fyzickej osoby sa vypočítava a odvádza daň podľa osobitného predpisu.
- pri zisťovaní hmotnosti preberaného kovového odpadu sa využíva oprávnené určené meradlo.
- monitoruje sa priestor s umiestneným kovovým odpadom kamerovým systémom, záznam sa uchováva po dobu 14 dní od jeho zhotovenia

Zariadenie musí byť označené informačnou tabuľou viditeľnou z verejného priestranstva s nasledovnými údajmi :

- názov zariadenia
- obchodné meno a sídlo prevádzkovateľa
- prevádzkový čas zariadenia
- zoznam druhov odpadov, s ktorými sa v zariadení nakladá
- názov orgánu štátnej správy, ktorý vydal súhlas na prevádzkovanie zariadenia
- meno a priezvisko zodpovednej osoby za prevádzku a číslo telefónu

Povinnosti pri prevádzkovaní zariadenia, ktoré vyplývajú z ustanovení zákona o odpadoch a príslušných vyhlášok; ako napríklad :

- zaraďovať odpady podľa Katalógu odpadov ,
- zhromažďovať odpady utriedené podľa druhov odpadov a zabezpečiť ich pred znehodnotením, odcudzením alebo iným nežiaducim únikom,
- odovzdať odpady len osobe oprávnenej nakladať s odpadmi podľa zákona o odpadoch, ak nezabezpečuje ich zhodnotenie alebo zneškodnenie sám,

- viesť a uchovávať evidenciu o druhoch a množstve odpadov, s ktorými nakladá, a o ich zhodnotení a zneškodnení,
- ohlasovať ustanovené údaje z evidencie príslušnému orgánu štátnej správy odpadového hospodárstva;
- umožniť orgánom štátneho dozoru v odpadovom hospodárstve prístup do stavieb, priestorov a zariadení, odoberanie vzoriek odpadov a na ich vyžiadanie predložiť dokumentáciu a poskytnúť pravdivé a úplné informácie súvisiace s odpadovým hospodárstvom;
- predložiť na vyžiadanie predchádzajúceho držiteľa odpadu doklady s úplnými a pravdivými informáciami
  preukazujúce spôsob nakladania s odpadom, a to najneskôr do 30 dní odo dňa doručenia písomnej žiadosti,
- vykonať opatrenia na nápravu uložené orgánom štátneho dozoru v odpadovom hospodárstve

Povinnosti pri zbere a výkupe odpadu podľa zákona o odpadoch

Ten, kto vykonáva zber odpadu alebo výkup odpadu, je okrem povinností podľa § 14 ods. 1 povinný

- zverejňovať druhy zbieraných alebo vykupovaných odpadov vrátane podmienok zberu odpadov alebo výkupu odpadov,
- označiť zariadenie na zber odpadov alebo výkup odpadov.

Ten, kto vykonáva zber odpadu alebo výkup odpadu od fyzickej osoby, je okrem povinností podľa odseku 1 povinný

- zaradiť odpad odobratý od takejto osoby ako komunálny odpad;
- oznamovať obci, na ktorej území sa zber odpadu alebo výkup odpadu uskutočňuje, údaje o druhu a množstve vyzbieraného odpadu alebo vykúpeného odpadu [§ 105 ods. 3 písm. d)].

Ten, kto vykonáva zber vyhradeného prúdu odpadu v zariadení na zber odpadov alebo bez zariadenia na zber odpadov, je povinný mať uzatvorenú zmluvu s príslušnou organizáciou zodpovednosti výrobcov, príslušnou treťou osobou, alebo výrobcom príslušného vyhradeného výrobku; toto ustanovenie sa nevzťahuje na zber starých vozidiel, na osobu uvedenú v odseku 4 a na distribútorov vykonávajúcich spätných zber. Ten, kto vykonáva zber odpadov z obalov a odpadov z neobalových výrobkov od fyzických osôb na území obce, musí mať uzatvorenú zmluvu podľa § 59 ods. 4 s organizáciou zodpovednosti výrobcov pre obaly, s ktorou táto obec uzavrela zmluvu podľa § 59 ods. 2.

Ten, kto vykonáva výkup vyhradeného prúdu odpadu, je povinný najneskôr do konca mesiaca nasledujúceho po ukončení štvrťroka oznamovať druh a množstvo vykúpeného odpadu a informácie o jeho zhodnotení v prvom zariadení na zhodnocovanie odpadov činnosťami R1 až R11 podľa prílohy č. 1 alebo v prvom inom zariadení na zhodnocovanie odpadu na území iného štátu, v ktorom je zabezpečené, že výsledok zhodnotenia odpadov bude rovnocenný s výsledkom zhodnotenia odpadov niektorou z činností R 1 až R 11 podľa prílohy č. 1, a to dokladmi o materiálovom toku na účely plnenia zberových podielov a cieľov a limitov odpadového hospodárstva,

- v prípade odpadov z obalov a odpadu z neobalových výrobkov príslušnej organizácii zodpovednosti výrobcov, ktorá má podpísanú zmluvu s obcou, v ktorej sa výkup realizuje,
- v prípade elektroodpadu a použitých batérií a akumulátorov príslušnému koordinačnému centru, ak je zriadené; okrem elektroodpadu a použitých batérií a akumulátorov, pre ktoré

má ten, kto vykonáva výkup, uzatvorenú zmluvu s výrobcom, ktorý si plní vyhradené povinnosti individuálne, treťou osobou alebo príslušnou organizáciou zodpovednosti výrobcov.

Ten, kto vykonáva zber alebo výkup kovového odpadu, je povinný zbierať alebo vykupovať kovový odpad

- pochádzajúci zo súčiastok a častí zariadení z koľajových vedení, zabezpečovacej techniky a oznamovacej techniky, koľajových vozidiel a výstroja tratí alebo javiace znaky, že z takýchto zariadení pochádzajú, iba od prevádzkovateľov dráh a podnikateľských subjektov pracujúcich s nimi na zmluvnom základe,
- pochádzajúci z dopravných značiek a dopravných zariadení, zvodidiel, alebo javiaci znaky, že z nich pochádza, iba od správcov pozemných komunikácií a podnikateľských subjektov pracujúcich s nimi na zmluvnom základe,
- pochádzajúci z kanalizačných poklopov a krytov kanalizačných vpustí iba od vlastníka alebo prevádzkovateľa vodovodu a kanalizácie,
- pochádzajúci zo závlahových detailov, závlahových čerpacích staníc, poľnohospodárskych strojov a lesníckych strojov a ich súčastí, poľnohospodárskych technických zariadení a kovové časti konštrukčných celkov stavieb alebo javiaci znaky, že z nich pochádza, iba od poľnohospodárskych a lesných subjektov, súkromne hospodáriacich roľníkov alebo od podnikateľských subjektov pracujúcich s nimi na zmluvnom základe,
- pozostávajúci z elektrických rozvodov, elektrických transformátorov a ich súčastí alebo javiaci znaky, že z nich pochádza, iba od subjektov, ktoré sú oprávnené s nimi pracovať, alebo od podnikateľských subjektov pracujúcich s nimi na zmluvnom základe.

Ten, kto vykonáva zber alebo výkup kovového odpadu, je povinný zbierať alebo vykupovať kovový odpad pochádzajúci

- zo starých vozidiel a ich častí a súčiastok alebo javiaci znaky, že z nich pochádza, iba od osôb, ktoré sú oprávnené s nimi nakladať a z vozidiel a ich častí a súčiastok alebo javiaci znaky, že z nich pochádza, iba od držiteľa vozidla alebo od podnikateľských subjektov vykonávajúcich servis vozidiel,
- z elektroodpadu a jeho častí a súčiastok alebo javiaci znaky, že z neho pochádza, iba od osôb, ktoré sú oprávnené s ním nakladať, alebo od podnikateľských subjektov spolupracujúcich s nimi na zmluvnom základe.

Ten, kto vykonáva zber alebo výkup kovového odpadu podľa odseku 6 alebo výkup kovového odpadu podľa odseku 7, je povinný

- vyžadovať od osoby, od ktorej sa odpad zbiera alebo vykupuje, ak ide o fyzickú osobu, preukázanie totožnosti predložením jej dokladu totožnosti, a to v rozsahu meno, priezvisko, adresa trvalého pobytu a číslo dokladu totožnosti, fyzickú osobu, ktorá je zodpovedným zástupcom právnickej osoby alebo fyzickej osoby – podnikateľa alebo je osobou oprávnenou konať v ich mene alebo ide o fyzickú osobu – podnikateľa, preukázanie totožnosti predložením jej dokladu totožnosti v rovnakom rozsahu ako v prvom bode a obchodné meno, identifikačné číslo organizácie a sídlo právnickej osoby alebo miesto podnikania fyzickej osoby – podnikateľa,
- viesť a uchovávať evidenciu o osobách, od ktorých odpad zbiera alebo vykupuje, v rozsahu uvedenom podľa písmena a), o druhoch a množstve kovových odpadov od nich odobratých alebo vykúpených,
- viesť a uchovávať opis a dokumentáciu, ktorú tvorí fotodokumentácia alebo videodokumentácia o kovovom odpade,

- uhrádzať platbu za výkup kovového odpadu formou peňažného poukazu na výplatu alebo formou bezhotovostného platobného styku,
- pri platbách za výkup kovového odpadu od fyzickej osoby vypočítať a odviesť daň podľa osobitného predpisu,
- používať pri zisťovaní hmotnosti preberaného kovového odpadu výlučne váhy zaradené do skupiny určených meradiel a spĺňajúce požiadavky na určené meradlo,
- monitorovať priestor s umiestneným kovovým odpadom kamerovým systémom, uchovávať záznam z kamerového systému počas 14 dní odo dňa jeho zhotovenia a na vyžiadanie tento záznam poskytnúť orgánom štátnej správy odpadového hospodárstva.

Organizačné a technické zabezpečenie prevádzky a ochrany zariadenia:

- Zber bude organizovaný prostredníctvom priameho výkupu.
- Organizačne bude prevádzka zabezpečená 2 pracovníkom /výkupcom/.
- Otváracia doba bude zverejnená na úradnej tabuli, predpokladá sa denne cca. 8 hod.

Z hľadiska odpadového hospodárstva výkupca zabezpečuje plnenie ustanovení zákona o odpadoch a to najmä:

- Zodpovedá za vykúpený odpad, organizuje v prevádzke spôsob nakladania s odpadmi a rozmiestnenie kontajnerov v areáli.
- Po vykonaní vstupnej kontroly odpady roztriedi, zaradí do jednotlivých skupín a následne na váhe odváži vykupované množstvo
- Overí totožnosť osoby odovzdávajúci odpad a zapíše predpísané údaje podľa zákona č. 79/2015 Z.z.. o odpadoch a o vykonaní niektorých ustanovení zákona o odpadoch (Osobné údaje fyzickej alebo právnickej osoby od ktorej sa odpad preberá, obchodné meno a sídlo podnikania právnickej osoby od ktorej sa odpad preberá, druh prevzatého alebo vykúpeného odpadu, množstvo vykúpeného alebo prevzatého odpadu)
- Evidenciu o zbere vrátane výkupu farebných kovov uchováva päť rokov.
- Vystaví potvrdenie držiteľovi odpadu s vyznačením dátumu a času jeho prevzatia.
- Zabezpečuje aby v priestoroch určených na výkup a zhromažďovanie bol udržiavaný poriadok, nedochádzalo k zmiešavaniu odpadov ich znehodnoteniu alebo poškodeniu životného prostredia.
- Zverejňuje na informačnej tabuli zoznam zbieraných a vykupovaných odpadov a podmienky zberu a ceny ako aj zabezpečuje aktualizáciu uvedených údajov.

Pri prevzatí farebných kovov alebo iného kovového odpadu vykúpeného od fyzických osôb je nutné zabezpečiť aj opis a fotodokumentáciu vykúpeného odpadu. Evidencia o zbere a výkupe kovových odpadov sa uchováva v elektronickej podobe alebo v písomnej podobe po dobu 5 rokov. Evidencia o osobách a evidencia o zbere vrátane výkupu farebných kovov sa uchováva 5 rokov. Opis a dokumentácia, ktorí tvorí fotodokumentácia a videozáznam o kovovom odpade sa uchová 1 rok.

9. Zdôvodnenie potreby navrhovanej činnosti v danej lokalite

Vznik odpadov pri každej ľudskej činnosti, vo výrobnej i spotrebiteľskej sfére, predstavuje výrazný problém. Správne nakladanie a hospodárenie s odpadmi sa preto stáva rovnako dôležitým problémom, ako zabezpečenie základných životných potrieb. Následne na skládkach i v spaľovniach mizne obrovský materiálový potenciál, ktorý možno využiť a šetriť tak primárne prírodné zdroje. Preto stále väčší význam nadobúda využívanie odpadov ako zdroja druhotných surovín.

Dôvodom prevádzkovania zariadenia v danej lokalite je poskytnúť občanom, firmám a organizáciám možnosť odovzdať odpady, čím budú vytvorené priaznivé podmienky pre zvýšenie miery triedenia a zhodnotenia vybraných druhov ostatných resp. nebezpečných odpadov.

Ciele a prínosy projektu:

- riešenie zhodnocovania vytriedených komodít v zbernom regióne
- zabezpečenie ich využitia ako zdroj druhotnej suroviny pre ďalšie použitie
- zníženie zaťaženia životného prostredia nebezpečnými odpadmi

Pozitíva navrhovanej činnosti

- Jestvujúci vyhovujúci technicky zabezpečený areál navrhovateľa bez potreby výstavby a stavebných úprav.
- Umiestnenie areálu v súlade s platným územným plánom mesta
- Areál je situovaný v lokalite iných priemyselných činností, v území s prvým stupňom ochrany prírody a krajiny.
- Navrhovateľ má skúsenosti v oblasti odpadového hospodárstva.
- Personálne zabezpečenie navrhovanej činnosti je tvorené zaškoleným personálom
- Technické a materiálne zabezpečenie prevádzky vyhovujúce legislatívnym požiadavkám pre oblasť odpadového hospodárstva.

Zámerom spoločnosti je poskytnúť pre občanov (komunálnu sféru) ako i držiteľov odpadov z priemyselnej sféry možnosť odovzdať odpady do zariadenia na zber odpadov, ktoré spĺňa všetky náležitosti právnych predpisov v oblasti odpadového hospodárstva, s cieľom minimalizovať možné negatívne účinky zberaných odpadov na životné prostredie alebo zdravie ľudí.
Prínosom navrhovanej činnosti v predmetnom území je riešenie nakladania s odpadmi určenými pre ich ďalšie využitie ako druhotnej suroviny. Hlavnými oblasťami, v ktorých sa prejaví environmentálny prínos po realizácii zámeru je oblasť ochrany zložiek životného prostredia, podpora cirkulárnej ekonomiky a zvýšenie možností obyvateľov podieľať sa na recyklácii odpadov, čím sa zároveň zníži zneškodňovanie odpadov skládkovaním alebo spaľovaním.
Výkup druhotných surovín je v tejto oblasti žiaduci, pretože prináša v danej lokalite možnosť sústredenia druhotných surovín a ich odovzdanie oprávneným spoločnostiam pre spracovanie, zhodnotenie a recykláciu, čím prispieva znižovaniu využívania primárnych surovín, pri výrobe výrobkov.

10. Celkové náklady (orientačné)

Nakoľko sa jedná o existujúci areál, v ktorom sú vybudované inžinierske siete a objekty, výška nákladov predstavuje náklady na zabezpečenie špeciálnych certifikovaných kontajnerov.

11. Dotknutá obec

Mesto Gabčíkovo

12. Dotknutý samosprávny kraj

Trnavský samosprávny kraj

13. Dotknuté orgány, resp. organizácie

Dotknutým orgánom, v zmysle zákona č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie, je orgán verejnej správy, ktorého záväzný posudok, súhlas alebo vyjadrenie vydávané podľa osobitných predpisov, podmieňujú povolenie činnosti.
Okresný úrad Dunajská Streda, odbor starostlivosti o životné prostredie

Okresný úrad Dunajská Streda, odbor krízového riadenia
Regionálny úrad verejného zdravotníctva Dunajská Streda
Hasičský a záchranný útvar Dunajská Streda
Úrad Trnavského samosprávneho kraja

14. Povoľujúci orgán

Povoľujúcim orgánom, v zmysle zákona č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie, je obec alebo orgán štátnej správy príslušný na vydanie rozhodnutia o povolení navrhovanej činnosti podľa osobitných predpisov.
Okresný úrad Dunajská Streda, odbor starostlivosti o životné prostredie

15. Rezortné orgány

Rezortným orgánom je v zmysle zákona č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie je ústredný orgán verejnej správy, do ktorého pôsobnosti patrí navrhovaná činnosť.
Ministerstvo životného prostredia SR

16. Druh požadovaného povolenia navrhovanej činnosti podľa osobitných predpisov

Po vykonanom zisťovacom konaní bude navrhovateľ v ďalšom postupovať podľa obsahu a odporúčaní rozhodnutia vydaného príslušným orgánom. Navrhovateľ bude postupovať podľa zákona o odpadoch, pri akceptovaní rozhodnutí, stanovísk, vyjadrení a pripomienok príslušných orgánov a účastníkov konania.
Navrhovateľ požiada príslušný orgán odpadového hospodárstva o vydanie súhlasu v zmysle § 97 zákona č. 79/2015 Z.z. o odpadoch.

- súhlas na prevádzkovanie zariadenia na zhodnocovanie odpadov podľa §97, ods. 1 písm. c) v zmysle zákona č. 79/2015 Z. z.,
- súhlas na prevádzkovanie zariadenia na zber odpadov podľa §97, ods. 1 písm. d) v zmysle zákona č. 79/2015 Z. z.,
- súhlas na vydanie prevádzkového poriadku zariadenia na zhodnocovanie odpadov podľa § 97 ods. 1 písm. e) zákona č. 79/2015 Z. z. o odpadoch.
- súhlas na zhromažďovanie odpadov držiteľom odpadu bez predchádzajúceho triedenia podľa §97, ods. 1 písm. i) v zmysle zákona č. 79/2015 Z.z.,

17. Vyjadrenie o predpokladaných vplyvoch presahujúce štátne hranice

Nepredpokladá sa vplyv navrhovanej činnosti presahujúce štátne hranice.

III. ZÁKLADNÉ INFORMÁCIE O SÚČASNOM STAVE ŽIVOTNÉHO PROSTREDIA DOTKNUTÉHO ÚZEMIA

Záujmové územie možno definovať z pohľadu predpokladaných priamych a nepriamych vplyvov na širšie záujmové územie, na užšie záujmové územie a na priamo dotknuté územie.
Vplyvy činnosti boli hodnotené na ploche širšieho okolia hodnotenej činnosti - **dotknuté územie** a na ploche užšieho okolia - **záujmové územie.** Posudzované územie administratívne patrí do okresu Dunajská Streda. Dotknutou lokalitou pre účely charakteristiky prírodných pomerov rozumieme širšie územie, resp. homogénne geomorfologické, geologické a hydrogeologické komplexy a priľahlé biotopy.

1. Charakteristika prírodného prostredia vrátane chránených území

Geologické a geomorfologické pomery

Riešené územie je súčasťou Alpsko-Himalájskej sústavy, v rámci nej je súčasťou podsústavy Panónska panva, provincie Západopanónska panva, subprovincie Malá Dunajská kotlina, oblasti Podunajská nížina a celku Podunajská rovina. Nadmorská výška k. ú. mesta sa pohybuje medzi 108-116 m n.m. Typ geologického substrátu a typ reliéfu predstavujú prvotný diferenciačný prvok z hľadiska ostatných prírodných zložiek krajiny, ale aj z hľadiska možného využitia človekom. Geologický podklad riešeného územia je tvorený kvartérnymi holocénnymi nivnými sedimentmi. Základné kvartérne útvary územia sú fluviálno-nivné a fluviálno- mokraďové sedimenty nížin (holocén) Na základe typologického členenia reliéfu ide o akumulačný reliéf: fluviálny (fluviálna rovina) reliéf a fluviálno-mokraďový reliéf (fluviálna mokraď a slatinná rovina). Riešené územie je reliéf s nepatrným uplatnením litológie.

Oblasť Žitného ostrova, ako súčasti Podunajskej nížiny, sa vyznačuje zložitou tektonickou stavbou s dvoma smermi zlomových systémov: SV – JZ a SZ – JV. Táto neotektonika mala značný vplyv na vývoj kvartérnych sedimentov.

Geodynamické javy a seizmicita územia

Dotknuté územie sa vyznačuje zložitou tektonickou stavbou s dvomi smermi zlomových systémov: SV – JZ a SZ – JV. Táto neotektonika mala značný vplyv na vývoj kvartérnych sedimentov.

S ohľadom na rovinatý charakter posudzovaného územia sa z geodynamických javov na území môžu uplatňovať len seizmické pohyby a erózia. Podľa STN 73 0036 patrí záujmové územie do oblasti, v ktorej sa historicky známom období vyskytlo zemetrasenie s intenzitou 60 MSK. Uvedená hodnota zodpovedá aj 6 stupňu 12 stupňovej Európskej makroseizmickej stupnice (EMS – 98) používanej dnes v Európskych štátoch vrátane SR.

Nerastné suroviny

Za nerasty sa podľa zákona č. 44/1988 Zb. o ochrane a využití nerastného bohatstva (banský zákon) považujú tuhé, kvapalné a plynné časti zemskej kôry. Ložiskom nerastov je prírodné nahromadenie nerastov.

Ložiská štrkov a piesčitých štrkov sú viazané na formáciu dunajských štrkov, ktoré sa v okolí ťažia na mnohých miestach. Ložiská pieskov sú geneticky viazané na polohy fluviálnych a fluviálnoeolických pieskov. Ložiská tehliarskych surovín sú viazané na náplavové sedimenty Malého Dunaja alebo na preplavené sprašové hliny. Kvalitatívne sa nejedná o prvotriedne tehliarske suroviny.

Klimatické pomery

Z klimatického hľadiska patrí k najsuchším a najteplejším oblastiam na území SR. Na základe klimatickogeografických typov Slovenska študované územie leží v suchej až mierne suchej oblasti teplej a prevažne teplej nížinnej klímy s miernou inverziou teplôt. Suma teplôt 10°C a viac za jeden rok je 3000-3200. Priemerná teplota vzduchu v regióne je 9,9 °C. Najchladnejší je mesiac január, kedy priemerná mesačná teplota vzduchu dosahuje hodnoty – 2,1 °C. Najteplejší je mesiac júl s priemernou mesačnou teplotou 20,5 °C. Charakter územia poskytuje vhodné podmienky pre poľnohospodársku výrobu. V zmysle klimatickej klasifikácie patrí dotknuté územie do teplej klimatickej oblasti s viac ako 50 letnými dňami v roku (maximálna teplota 25 ºC a vyššia), okrsok T1 - teplý, veľmi suchý, s miernou zimou a s dlhším slnečným svitom. Podľa klimaticko - geografických typov patrí dotknuté územie so širším okolím do typu nížinnej klímy, s miernou inverziou teplôt, suchou až mierne suchou, subtypu teplej klímy. Priemerné ročné hodnoty výparu dosahujú 85 % ročného úhrnu zrážok. Priebeh relatívnej vlhkosti je obrátený ako je chod teploty vzduchu. Výpar je najmenší v zimnom období a na jar nastáva jeho

rýchly vzrast v dôsledku zvýšenia teploty vzduchu. Najvyššie hodnoty sú v letných mesiacoch, keď výpar dosahuje až 100 % mesačných úhrnov zrážok. Nízka relatívna vlhkosť vzduchu je v mesiaci marec, zvyšuje sa v máji až júni. Najväčšie rýchlosti vetra, ako aj najviac veterných dní sa vyskytuje v zimnom a v jarnom období. V chladnom polroku (od októbra do marca) je priemerná rýchlosť vetra 3,1 m/s, kým v teplom polroku (apríl až september) je 2,8 m/s. Smer vetra je SZ.

Pôda

Pôda predstavuje významný krajinný prvok s nezastupiteľnou energetickou a bioprodukčnou funkciou. Patrí medzi neobnoviteľné prírodné zdroje, s nezastupiteľnou produkčnou funkciou, je to jeden z najdôležitejších existenčných faktorov ľudskej spoločnosti. Kvalita pôdneho krytu výrazne podmieňuje existenciu určitých typov rastlinstva a živočíšstva v krajine.
Na štruktúre pôdnej pokrývky sa podieľajú viaceré pôdne druhy a typy. Na Podunajskej nížine sa nachádzajú prevažne čiernice a černozeme, v jej pahorkatinnej časti hnedozeme a fluvizeme. Na nivách vodných tokov prevládajú fluvizeme.
Z hľadiska kvality pôdneho fondu územie okresu Dunajská Streda je reprezentované najúrodnejšími pôdami, ktoré v súčasnosti s neustále narastajúcou intenzifikáciou poľnohospodárskej výroby si vyžadujú naliehavú ochranu. V okrese Dunajská Streda viac ako polovicu z celkovej výmery poľnohospodárskej pôdy predstavuje chránená pôda (poľnohospodárska pôda zaradená podľa kódu bonitovanej pôdno-ekologickej jednotky do 1.- 4. kvalitatívnej skupiny). Hlavnou príčinou takéhoto vysokého hodnotenia pôd je výhodná geografická poloha v rámci Slovenska, špecifické klimatické a stanovištné podmienky nížinného typu, priaznivý hydrologický režim a geologické podložie pre vývin najkvalitnejších pôd.
Z pôdnych typov sú pre oblasť charakteristické černozeme mycelárne karbonátové na starších riečnych hlinách, zväčša s blízko ležiacim štrkovým podložím. Pôdny kryt je tu tvorený prevažne lužnými pôdami rôznych subtypov až černozemami na aluviálnych uloženinách a na podmáčaných sprašových horninách. Zvlášť rozsiahle plochy lužných pôd sa nachádzajú vo východnej polovici Žitného ostrova v priestore Dunajská Streda. Lokálne sa vyskytujú väčšie lokality rašelinových pôd, prípadne ide o väčšie množstvo menších lokalít, ktoré sú sústredené v miestach výrazného vplyvu hladiny podzemnej vody. Najvyššie položené časti agradačného valu vedúceho aj centrálnou časťou územia (najmä okolie Šamorína a Dunajskej Stredy) pokrývajú černozeme slabo glejové, prevažne karbonátové, sprievodné čiernice a čiernice glejové na starých fluviálnych sedimentoch.

Ovzdušie

Územie okresu Dunajská Streda z hľadiska čistoty ovzdušia sa radí k územiam málo znečisteným ovzduším. Vyplýva to predovšetkým zo skutočnosti, že v okrese je pomerne malé zastúpenie priemyslu s výraznejšími zdrojmi znečistenia ovzdušia.
Na katastrálnom území mesta Veľký Meder sa nenachádza zdroj vážneho znečisťovania ovzdušia priemyselnými závodmi. Miestne zdroje znečisťovania nie sú extrémne veľké, ale kumuláciou emisií vytvárajú predpoklad závažného znečistenia ovzdušia najmä v zimnom období. Ďalším zdrojom znečisťovania ovzdušia sú živočíšne farmy, ktoré sú zdrojom organoleptických zápachov veľmi negatívne pôsobiacich na kvalitu ovzdušia hlavne v zastavaných častiach sídla. Doprava ako zdroj znečistenia ovzdušia vo Veľkom Mederi sa prejavuje produkciou výfukových plynov pri spaľovacom procese a vnášaním prachových častíc na kolesách a karosériách vozidiel do mesta. Mesto leží na významnej spojnici medzi Bratislavou, Dunajskou Stredou a Komárnom, pričom hlavná komunikácia prechádza cez stred mesta. Najväčší zdroj znečistenia z dopravy predstavuje ťažká kamiónová doprava. Znečistenie

ovzdušia z dopravy zvyšuje zaťaženosť ovzdušia v meste nebezpečnými splodinami síry, olova, dusíka a uhlíka o cca 20-30 %.

Hydrologické a hydrogeologické pomery

Podľa hydrogeologickej rajonizácie Slovenska patrí hodnotené územie do hydrogeologického rajónu 052 Kvartér juhozápadnej časti Podunajskej roviny. Hydrologicky Podunajská rovina patrí do povodia Dunaja. Dunaj je vysokohorským typom rieky s maximálnym prietokom máj - jún a minimálnym január - február. Dlhodobý priemerný ročný prietok v Bratislave je l993 m3/s a v Komárne po sútoku s Váhom 2290,80 m3/s. V mohutných riečnych štrkových naplaveninách sú veľké zásoby podzemných vôd, ktoré sú v hornej časti silne znečistené.

Z vodohospodárskeho hľadiska je to najvýznamnejší rajón Slovenska, v roku 1973 bola horná a stredná časť Žitného ostrova vyhlásená za prvú chránenú vodohospodársku oblasť na Slovensku. Pod povrchom sa nachádza asi 10 miliárd m³ kvalitnej pitnej vody, ktorá je znova a znova doplňovaná vodou presakujúcou z riek. Keďže Dunaj a jeho ramená neustále menili svoj smer vznikli riečne uloženiny v podobe tzv. aluviálnych nív. Ich materiál sa skladá zo štrkov, pieskov a hlín. Množstvo podzemnej vody závisí od rozsahu, mocnosti a priepustnosti týchto sedimentov.

Hoci Žitný ostrov má najmenší počet zrážok na celom území Slovenska (590 mm ročne), jeho najväčším bohatstvom je voda. Pod povrchom sa nachádza asi 10 miliárd m³ kvalitnej pitnej vody, ktorá je znova a znova doplňovaná vodou presakujúcou z riek. Keďže Dunaj a jeho ramená neustále menili svoj smer vznikli riečne uloženiny v podobe tzv. aluviálnych nív. Ich materiál sa skladá zo štrkov, pieskov a hlín. Množstvo podzemnej vody závisí od rozsahu, mocnosti a priepustnosti týchto sedimentov. Uloženiny Dunaja na Žitnom Ostrove juhovýchodne od Bratislavy dosahujú mocnosť 10-15 metrov, pri Čilistove vyše 150 m, medzi Čilistovom, Dunajskou Stredou a Gabčíkovom 200 m a vo východnej časti Žitného Ostrova len niekoľko metrov. Toto nerovnomerné rozloženie spôsobuje, že nie sú rovnaké podmienky pre výskyt podzemnej vody. Podzemná voda je väčšinou 200 – 700 metrov pod povrchom, ale v blízkosti Dunaja a Malého Dunaja iba v hĺbke 100 – 150 metrov.

Podzemné vody

Podľa hydrogeologickej rajonizácie Slovenska zasahuje dotknuté územie do hydrogeologického útvaru medzizrnových podzemných vôd kvartérnych náplavov Podunajskej panvy.

Územné jednotky podzemných vôd na Slovensku v zmysle rámcovej smernice o vodách 2000/60/ES boli vyčlenené zlučovaním hraníc existujúcich hydrogeologických rajónov. Podľa tejto hydrogeologickej rajonizácie patrí hodnotené územie do hydrogeologického rajónu 052 Kvartér juhozápadnej časti Podunajskej roviny. Z vodohospodárskeho hľadiska patrí rajón medzi najvýznamnejšie v SR. Vyznačuje sa veľkými zásobami podzemných vôd. V roku 2012 bolo v oblasti Dunaja evidované sumárne využiteľné množstvo podzemných vôd 24 967 l/s.

Majoritnú časť riešeného územia zaberá Podunajská nížina, ktorej súčasťou je i Žitný ostrov. Žitný ostrov je najväčší riečny ostrov v Európe a zároveň je najväčšou zásobárňou pitnej vody v strednej Európe. Ide o obrovský náplavový kužeľ, ktorý vytvoril Dunaj pod Bratislavou v období, keď sa rieka prerezávala cez Malé Karpaty a vstúpila do poklesávajúcej Malej dunajskej kotliny. Hlavným zdrojom napájania podzemných vôd je Dunaj. Infiltráciou vody z Dunaja vzniká hlavný prúd podzemnej vody, ktorý v strednej a dolnej časti Žitného ostrova je odvádzaný kanálmi do povrchových tokov. Spád hladiny podzemnej vody je v hornej časti Žitného ostrova niekoľkokrát väčší ako v dolnej. Priepustnosť zvodnených materiálov osi ostrova postupne klesá smerom na východ. Nachádzajú sa tu najvýznamnejšie zásoby podzemných vôd (dunajské náplavy) nielen v rámci riešeného územia, ale aj celej SR.

Podzemné vody na Žitnom ostrove,, sa nachádzajú v silne priepustných sedimentoch, ktoré predstavujú štrky, piesky a piesčité štrky.

Podľa ŠOLTÉSZA (1999) sú tieto napájané z troch základných zdrojov:

1. brehovou infiltráciou z Dunaja, resp. Hrušovskej zdrže, z Malého Dunaja a Vážskeho Dunaja

2. vsakovaním atmosférických zrážok
3. podzemným prítokom z vyššie položených oblastí (Malé Karpaty).

V riešenom území sa nachádzajú významné podzemné vodné zdroje, ktoré sú sústredené najmä do kvartérnych sedimentov Dunaja.
Nachádzajú sa tu tri významné odbery podzemných vôd pre vodárenské účely – vodný zdroj 1 (Je zdrojom pitnej vody pre mesto Gabčíkovo. Nachádza sa na severnom okraji intravilánu. Ide o vŕtanú studňu HG.2 o výdatnosti 50 l/sec.), Vodný zdroj 2 (Ide o veľkozdroj s využitím pre diaľkovod Gabčíkovo, Veľký Meder, Kolárovo, Nové Zámky, Šaľa, Nitra. Pozostáva z 13 vŕtaných studní o celkovej výdatnosti 1040 l/sec. Tento vodný zdroj je plánovaný ešte rozšíriť o ďalších 8 studní.), Vodný zdroj 3 (Je zdrojom pitnej vody pre areál vodného stupňa Gabčíkovo. Bol zrealizovaný v čase výstavby VD.)

Povrchové vody

Žitný ostrov je ohraničený Dunajom a Malým Dunajom. Riečnu sieť v podunajskej časti tvoria prirodzené vodné toky a umelo vybudované kanály. Medzi najvýznamnejšie vodné toky tu patrí Dunaj, Malý Dunaj, Klátovský kanál, Starý Klátovský kanál, Klátovské rameno, kanály Vojka - Kračany, Jurová - Veľký Meder, Holiare - Kosihy, Komárňanský kanál, Čiližský potok, prívodný a odpadový kanál Dunaja.
Dunaj vytvára rozsiahlu ramennú sústavu hlavne v úseku od Vlčieho hrdla po Gabčíkovo, nižšie je meandrov a ramien Dunaja podstatne menej. Prirodzený ráz rieky je pozmenený hrádzami a vyrovnávaním častí toku. Tým sa zmenili i prirodzené hydrologické pomery – ramená a meandre Dunaja sú od hlavného toku hrádzami sčasti oddelené. Ramenný systém funguje hlavne medzi hrádzami a povrchovým tokom. Súčasné hydrografické a hydrologické pomery sú výsledkom uvedenia Vodného diela Gabčíkovo do prevádzky. V hornej časti je Žitný ostrov bez prirodzenej riečnej siete a v dolnej časti k nej patrí Klátovské rameno Malého Dunaja s jeho pravostrannou sústavou prítokov z oblasti Šarrétov. Okrem uvedenej prirodzenej siete sú na území Žitného ostrova umelé vodné toky a to kanály odvodňovacie a zavlažovacie.
Riešené územie patrí do povodia toku Dunaj, pričom táto rieka dokonca preteká cez predmetné územie – cez južnú polovicu k.ú. obce (tvorí juhozápadnú hranicu k. ú. mesta v dĺžke cca 6,00 km). Cez intravilán mesta preteká vodný tok Čiližský potok. Okrem vyššie uvedených dvoch vodných tokov riešeného územia vo vodnom hospodárstve veľký význam majú odvodňovacie kanály (ktorých hlavnou úlohou je odvádzanie vnútorných vôd z územia), ktorých využitie v poľnohospodárstve má neobyčajne veľký význam.
Najvýznamnejšie kanály sú: kanál Gabčíkovo – Ňárad, kanál Gabčíkovo – Topoľníky, Starozemský kanál, Akovský kanál, Báčsky kanál, Pastúšsky kanál, Kotlibský kanál, Šajbársky kanál, Cegejský kanál. Ďalšou funkciou týchto kanálov bolo dopravovať vodu k čerpacím staniciam závlah. Stredom koryta rieky Dunaj prechádza štátna hranica s Maďarskou republikou. Na tomto vodnom toku na ľavej strane pobrežia je vybudované Vodné dielo (VD) Gabčíkovo. Celková dĺžka vodného diela je cca 30 km a na katastrálne územie mesta Gabčíkovo pripadá cca 6,5 km. Ide o vodohospodárske objekty nachádzajúce sa v k. ú. mesta Gabčíkovo.
V riešenom území sa nachádza veľká časť Vodného diela Gabčíkovo:

- **Stupeň Gabčíkovo**: Tvoria ho 2 hlavné objekty: vodná elektráreň a plavebné komory. Bol postavený na využívanie utvoreného spádu na výrobu elektrickej energie, na prekonávanie rozdielu hladín v plavebných komorách a na odvádzanie prípadných povodňových vôd. Komory sú situované na ľavej strane rieky, elektráreň vpravo mala vyrobiť pri špičkovej prevádzke priemerne 2650 GWh za rok. Ponad vodný stupeň vedie 10 metrov široký cestný most. Prevádzka vodnej elektrárne je plne automatizovaná.

Každá z komôr má pôdorysné rozmery 34 x 275 metrov s minimálnou hĺbkou vody 4,5 metra a umožňuje lodiam prekonať výškový rozdiel v rozmedzí 16 – 23,3 metra. Preplavovanie je riadené z dozorne, ktorá je situovaná na tridsaťmetrovom pilieri.

Cez k.ú. mesta preteká aj Prívodný kanál, ktorý kanál zabezpečuje prívod vody zo zdrže Hrušov na vodnú elektráreň. Tvorí tiež medzinárodnú plavebnú cestu a pomáha odvádzaniu vôd v prípade povodní. Je umiestnený nad terénom, preto musí byť zo všetkých strán tesnený. Je dlhý 17 kilometrov. Cez k.ú. mesta preteká aj Odpadový kanál, ktorý kanál odvádza vody od vodnej elektrárne Gabčíkovo späť do pôvodného koryta Dunaja a okrem toho podobne ako prívodný kanál pomáha prevádzať časti povodňových prietokov. Kanál má miskovitý tvar a je dlhý 8,2 kilometra. Šírka dna je 185 metrov. Kanál vyúsťuje do Dunaja pri obci Sap.

Vodné plochy

Vodné plochy v záujmovom a priľahlom území sú výsledkom antropogénnej činnosti ako dôsledok ťažby štrkopieskov. Vodné plochy väčšieho plošného i hĺbkového rozsahu vznikli po ťažbe suroviny - štrkopieskov pre výstavbu Vodného diela Gabčíkovo.

Všeobecne možno konštatovať, že prírodné plochy pozdĺž vodných prvkov sú pre mesto, ako aj pre návštevníkov mesta potenciálnymi plochami pre oddych a rekreáciu.

Termálne a minerálne pramene

Na podložné neogénne sedimenty v oblasti Podunajskej panvy (hĺbka 1 200 až 2 500 m) sú viazané vysoko mineralizované termálne vody. V oblasti Žitného ostrova sú to predovšetkým panónske, dácke a pontské pieskovce. V širšom okolí záujmového územia bolo vyhĺbených niekoľko geotermálnych vrtov, ktoré sa využívajú na rôzne účely (zdravotníctvo, energetika, poľnohospodárstvo, rekreácia a pod.)

V katastri mesta sa nachádza termálny vrt, z ktorého termálna voda s 51 ºC teplou vodou má veľký potenciál na rekreačné a hospodárske účely.

Vodohospodársky chránené územia

Riešené územie sa nachádza v Chránenej vodohospodárskej oblasti Žitný Ostrov (Nariadenie vlády SR č. 46/1978 z 19.4.1978 o chránenej oblasti prirodzenej akumulácie vôd na Žitnom Ostrove, publikované v zbierke zákonov č. 70/1978).

Podľa zákona NR SR č. 364/2004 Z. z. o vodách v znení neskorších predpisov sú predmetom ochrany vodárenské zdroje, ktorými sú útvary povrchových a podzemných vôd využívané na odbery vôd pre pitnú vodu alebo využiteľné na zásobovanie obyvateľstva pre viac ako 50 osôb, alebo umožňujúce odber vody na takýto účel v priemere väčšom ako 10 m3 za deň.

Patria sem:

- chránené vodohospodárske oblasti (ChVO)
- ochranné pásma vodárenských zdrojov a povodia vodárenských tokov
- citlivé oblasti
- zraniteľné oblasti

Chránená vodohospodárska oblasť je vymedzené významné územie prirodzenej akumulácie povrchových vôd a podzemných vôd, na ktorom sa prirodzeným spôsobom tvoria a obnovujú zásoby povrchových vôd a podzemných vôd. Chránenými vodohospodárskymi oblasťami sú územia Žitného ostrova, Strážovských vrchov, Beskýd a Javorníkov, Veľkej Fatry, Nízkych Tatier (západná časť a východná časť), Horného povodia Ipľa, Rimavice a Slatiny, Muránskej planiny, horného povodia rieky Hnilec, Slovenského krasu (Plešivská planina a Horný vrch) a Vihorlatu.

Lex Žitný ostrov nadobudol účinnosť 1. januára 2019. Niektoré ďalšie ustanovenia vstúpia do platnosti v rokoch 2020 a 2021. Tento zákon ustanovuje chránené oblasti prirodzenej akumulácie vôd (chránené vodohospodárske oblasti), činnosti, ktoré sú na ich území zakázané, a opatrenia na

ochranu povrchových vôd a podzemných vôd prirodzene sa vyskytujúcich v chránenej vodohospodárskej oblasti. Ustanovuje tiež práva a povinnosti osôb na úseku ochrany vôd a vodných pomerov, pôsobnosť orgánov štátnej správy a obcí v chránenej vodohospodárskej oblasti a zodpovednosť za porušenie povinností podľa tohto zákona.

Flóra a fauna

Z hľadiska fytogeografického členenia riešené územie patrí do oblasti panónskej flóry (Pannonicum), obvodu eupanónskej xerotermnej flóry (Eupannonicum), okrsku Podunajská nížina.

Potenciálna prirodzená vegetácia je vegetácia, ktorá by sa za daných klimatických, pôdnych a hydrologických pomerov vyvinula na určitom mieste (biotope), keby vplyv ľudskej činnosti ihneď prestal pôsobiť. Poznanie prirodzenej potenciálnej vegetácie územia je dôležité najmä z hľadiska rekonštrukcie, obnovy a ďalšieho prirodzeného vývoja vegetácie (lesnej aj nelesnej) s cieľom jej priblíženia sa či úplného prinavrátenia do prirodzeného stavu, aby sa tak zabezpečila ekologická stabilita územia. Potenciálnu prirodzenú vegetáciu na väčšine územia mesta predstavujú jaseňovo-brestovo-dubové a jelšové lužné lesy, kým pozdĺž vodných tokov potenciálnu prirodzenú vegetáciu predstavujú vŕbovo-topoľové lužné lesy. Vplyvom intenzívneho hospodárenia pôvodná vegetačná pokrývka bola vo väčšej časti odstránená (zachovali sa zvyšky lesov a lesíkov, ktoré umožňujú vytvoriť obraz o ich prirodzenom alebo jemu blízkom zložení - ochrana týchto lesov je veľmi dôležitá, lebo spôsobujú ako ekostabilizačný faktor), na miestach prirodzených kultúr sa nachádzajú najúrodnejšie poľnohospodárske pôdy Slovenska.

Z hľadiska členenia územia Slovenska na zoogeografické regióny je záujmové územie súčasťou zoogeografickej provincie - Vnútrokarpatských zníženín, oblasti Pannónskej, obvodu Juhoslovenského, okrsku Dunajského lužného (ČEPELÁK in MAZÚR, LUKNIŠ, 1980). Pre tento živočíšny región sú charakteristické živočíšne druhy stepí, menej lesostepí a západoeurópskych listnatých lesov. Zaujímavý je výskyt niektorých glaciálnych reliktov. Vysoký podiel endemizmu tu dosahujú najmä panónske druhy, nakoľko panónska oblasť je oddelená od hlavnej časti provincie stepí rozsiahlym karpatským oblúkom. Je to najteplejšia a najsuchšia oblasť Slovenska, čím je daná tiež štruktúra jej fauny. Zachovali sa tu viaceré druhy teplomilnej treťohornej fauny - treťohorné relikty, ktoré sa sem rozšírili z ponticko-mediteránnej oblasti (BUCHAR, 1983). Fauna Žitného ostrova je veľmi rôznorodá. Najvýznamnejšou nízkou zverou sú zajace, bažanty a jarabice. Spomedzi vysokej zveri sa tu najviac vyskytujú srnce, jelene tzv. dunajské a diviaky. Vládnucim prvkom živočíšstva je však vodné vtáctvo. Sú tu rôzne druhy kačíc, labutí (najmä labuť spevavá), čajok, kormoránov a dropov atď. Vody Dunaja a jeho ramien obýva veľký počet rýb napr. zubáč obyčajný, zubáč volžský, hrča obyčajná, karas obyčajný, blatniak a ešte mnohé ďalšie.

2. Krajina, štruktúra, scenéria, ochrana, stabilita

Krajina reprezentuje priestor, v ktorom sú realizované ľudské činnosti, najmä tie, ktoré súvisia s funkciami: bývanie, práca a oddych (rekreácia).

Štruktúra krajiny

Dotknuté územie, ktoré je súčasťou Žitného ostrova nachádzajúceho sa medzi tokom Dunaja a Malého Dunaja, sa vyznačuje jednotvárnym rovinatým reliéfom, s nepatrným výškovým rozčlenením - deniveláciou, ktorá nepresahuje 2 - 5 m na jednotku plochy. Na formovaní jeho reliéfu sa v hlavnej miere podieľali fluviálno - akumulačné procesy, najmä agradácia, súvisiaca so stratou transportnej schopnosti Dunaja.

V sledovanom území prevláda nížinný typ poľnohospodárskej krajiny s výlučným zastúpením ornej pôdy – orný podtyp vypĺňa takmer celú časť riešeného územia. Poľnohospodárska pôda veľkoblokovej štruktúry vytvára obvodový lem v okolí intravilánov sídiel. V štruktúre využitia

ornej pôdy prevažujú obilniny a krmoviny na ornej pôde. Z obilnín najväčšie zastúpenie má pestovanie pšenice a jačmeňa, z krmovín pestovanie lucerny, kŕmnej kukurice, repky olejnej a v poslednej dobe je častá aj slnečnica. Menšia časť poľnohospodárskej pôdy v širšom okolí záujmového územia je využívaná ako trvalé trávne porasty a trvalé kultúry ako sú vinice, záhrady a ovocné sady.
Prvky s vysokým ekostabilizačným účinkom, ako sú lesy, trvalé trávne porasty, vodné plochy s brehovými porast
mi a pod. sú zastúpené hlavne okolo Dunaja. V ostatnej krajine sú podstatne menej zastúpené. Lesné plochy sú reprezentované prevažne zvyškami lužných lesov v okolí vodných tokov a zriedkavejšie aj inde. Ďalším dôležitým prvkom je sídelná vegetácia, ktorá je reprezentovaná predovšetkým parkovou vegetáciou, verejnou vegetáciou v okolí verejných budov, priemyselných prevádzok, sakrálnych stavieb, prídomových záhradok a pod. Vodné toky a plochy sú reprezentované hlavne tokom Dunaja a jeho ramennou sústavou, umelými vodnými nádržami (rybníky, štrkoviská), potokmi a kanalizovanými tokmi a pod.

Scenéria krajiny

Krajinný obraz každého územia je daný prírodnými, najmä reliéfovými pomermi a vytvorenými prvkami súčasnej krajinnej štruktúry. Reliéf predstavuje limitu vo vizuálnom vnímaní krajiny, ktorá určuje, do akej miery je každá priestorová jednotka krajiny výhľadovým a súčasne videným priestorom(tzv. vizuálne prepojenie reliéfu). Za pozitívne nosné prvky scenérie krajiny v dotknutom území možno považovať v prvom rade všetky typy lesov, remízok, vetrolamov a brehových porastov, vodnú plochu a vodné toky, mokraďnú vegetáciu a pod. Negatívnymi prvkami scenérie sú mestské a vidiecke osídlenia tvorené súvislou plochou zastavaných území, priemyselné a poľnohospodárske areály, technické prvky a iné negatívne javy a prvky, ktoré negatívne ovplyvňujú celkovú scenériu krajiny.
Záujmové územie pozostáva z dvoch základných častí, intravilánu reprezentujúceho zastavanú časť obcí a extravilán ktorý má charakter typickej poľnohospodársky využívanej krajiny. Teda v krajinnej štruktúre dominuje poľnohospodárska, zväčša veľkobloková pôda, prevažne využívaná ako orná pôda. Z hľadiska krajinnostabilizačného a estetického nemožno túto monotónnu poľnohospodársky intenzívne využívanú krajinu hodnotiť vysoko. I napriek uvedenému v území sa nachádza niekoľko významných prírodných, cenných dominánt. Tieto sa viažu predovšetkým na vodné toky, ich brehové porasty, lužné lesy a pod.

Krajinnoekologické dominanty záujmového územia možno rozdeliť do nasledovných skupín:
plošné biotopy - ide zväčša o lokality lužných lesov, vodných plôch a mokradí s vysokou biologickou, ekosozologickou hodnotou. Ide o územia reprezentujúce prvky ÚSES;
líniové biotopy - predstavujú prirodzené liniové prvky krajinnej štruktúry, viažu sa na vodné toky a ich brehové porasty, reprezentujú biokoridory rôznej hierarchickej úrovne, zväčša prepájajú jednotlivé plošné biotopy;
lokálne biotopy v rámci poľnohospodárskej krajiny - ide o zvyšky lesov, remízky, TTP, mokrade lokalizované v rámci PPF. Tieto lokality sa vyznačujú genofondovou významnosťou a nesporne zohrávajú významnú ekostabilizačnú funkciu v rámcii PPF.
V dôsledku silného antropického tlaku na ekosystémy sa tu nezachovali žiadne pôvodné biotopy. Málo pozmenené pôvodné biotopy sa nachádzajú len pozdĺž Čiližského potoka.
Podstatne väčšiu plochu zaberajú človekom silne pozmenené a činnosťou človeka
podmienené rastlinné spoločenstvá – hlavne vegetácia poľnohospodárskych monokultúr, ktoré zaberajú 90% riešeného územia. Líniová drevinová vegetácia sa vyskytuje jako sprievodná zeleň stromoradí a alejí pozdĺž poľných ciest, medzí a kanálov, prípadne jako brehová vegetácia. Na miestach terénnych depresií, ktoré nie sú využívané ako orná pôda, sa zachovala vlhkomilná vegetácia slatinísk a močiarov. Ide o porasty trstiny a pálok, ktoré sa nachádzajú pri Hanskom

kanáli (bývalé ryžové polia), na ľavom brehu kanála Báč, ako aj na území okolitých obcí (pri Medveďove, Kľúčovci a okolo jazera Lyon).

Stabilita krajiny

Územie Žitného ostrova je v porovnaní s pôvodným stavom úplne zmenené, zastúpenie pôvodných prvkov je minimálne.
Regionálny územný systém ekologickej stability okresu Dunajská Streda vymedzil jednotlivé prvky ÚSES na regionálnej úrovni. Podľa tohto dokumentu sú v širšom záujmovom území nachádzajú prvky:
Podľa analýz a interpretácii geofondovej významnosti územie boli identifikované najvýznamnejšie plochy s nadnárodným významom, ktoré zároveň predstavujú biocentrá nadregionálneho významu a plochy s regionálnym významom ako biocentrá regionálneho významu. Poslednú skupinu tvoria genofondové plochy síve s výskytom významnejších druhov, ale s narušenými prírodnými podmienkami, čo sa prejavuje v absencii viacerých druhov citlivých na ľudský zásah. Podobne boli vyčlenené aj biokoridory nadregionálneho a regionálneho významu.

Pod pojmom „Ekologická stabilita“ rozumieme komplexnú vlastnosť ekosystémov charakterizovanú schopnosťou Udržiavanie ekologickej stability na Zemi je prvoradou nevyhnutnou podmienkou princípu trvalo udržateľného rozvoja. Zachovanie ekologickej stability je konkretizáciou tohto rozvoja a má významný vplyv na rozvoj spoločnosti.
ÚSES predstavuje jeden zo záväzných ekologických podkladov územnoplánovacej dokumentácie ako i pozemkových úprav. Je to vybraná nepravidelná sieť endogénne (vnútorne) ekologicky stabilnejších segmentov krajiny, ktoré sú na základe svojich funkcií, vzájomných vzťahov a optimálnych priestorových kritérií rozmiestnené takým spôsobom, aby spĺňali svoj účel. Základ toho systému predstavujú biocentrá, biokoridory a interakčné prvky nadregionálneho, regionálneho a miestneho významu.

Kategória prvku ÚSES okresu DS	**Názov prvku ÚSES**
Biocentrum regionálneho významu	Dunajské luhy (Dunajské lesy)
Biokoridor nadregionálneho významu	Tok rieky Dunaj s jeho okolím
Biokoridor regionálneho významu	Kanál Gabčíkovo – Topoľníky
	Úseky nadväzujúce na
	NBk Chotársky kanál – Čiližský kanál

RÚSES okresu Dunajská Streda z roku 2019 navrhuje rBC10 Dunajské (lesy) luhy (podľa návrhu GNÚSES) prekategorizovať z regionálneho biocentra na biocentrum nadregionálne NRBc2, ktorého súčasťou sa stal aj nBK6 Tok Dunaja. Navrhuje aj nové trasy regionálnych biokoridorov, v našom riešenom území je to RBk2 a navrhuje nový nadregionálny biokoridor NRBk2b v trase Dunajského kanála.

Súčasný stav mnohých území, ktoré sú súčasťou ÚSES, nie je uspokojivý. Často sú ohrozované ľudskými aktivitami. Územia pozdĺž vodných tokov sú lemované drobnými skládkami, korytá mŕtvych ramien slúžia často ako nelegálne skládky odpadu. Pobrežné územia vodných plôch sú často živelne rekreačne využívané, nie sú upravené, vyskytujú sa pri nich rôzne neidentifikovateľné objekty bez funkčného využitia, alebo poškodené objekty.

Podľa aktualizovaného GNÚSES-u do riešeného územia zasahujú tieto prvky: **Biocentrum**

- NRBc Dunajské luhy (cca 1 306 ha, geomorfol. jednotka Podunajská rovina)

Biokoridor

- NRBk nadregionálny hydrický biokoridor Dunaja spájajúci NRBc Bratislavské luhy, NRBc Dunajské luhy, NRBc Istragovský luh a NRBc Čičovský luh

Priemet RÚSES okresu Dunajská Streda (Esprit, 2019) pred schválením:
Biocentrá nadregionálneho významu (NRBc)

- **NRBc2 Dunajské luhy** (pôvodne nBK6 Tok Dunaja a rBC10 Dunajské lesy) Existujúce funkčné nadregionálne biocentrum vymedzené v RÚSES-e z roku 1994 ako biocentrum regionálneho významu s názvom Dunaj lesy a v roku 2000 definované ako biocentrum nadregionálneho významu s názvom Dunajské luhy. Pre potreby aplikačného využitia návrhov v praxi boli upravené resp. aktualizované pôvodné hranice, pričom sa vychádzalo z hraníc prirodzených bariér, ku ktorým bola započítaná ochranná zóna v šírke 100 m. Biocentrum zaberá prirodzené vŕbovo topoľové spoločenstvá v priestore medzi Dunajským kanálom a starým korytom Dunaja, ktoré sú súčasťou CHKO Dunajské luhy. V riešenom území súčasťou novo navrhovaného biocentra sa stali pôvodné nBK6 a RBc10 navrhované v ÚPNR TTSK. Biokoridory nadregionálneho významu
- **NRBk2 Tok rieky Dunaj** (NRBk2a Tok rieky Dunaj - staré koryto, NRBk2b Dunajský kanál) Biokoridor nadregionálneho významu, ktorý si zachoval svoje zaradenie od roku 1992. Jedná sa o hydrický biokoridor vymedzený Vodným dielom Gabčíkovo, Dunajským kanálom a starým korytom Dunaja. Je členený na dve vetvy: NRBk2a Tok rieky Dunaj - staré koryto a NRBk2b Dunajský kanál. NRBk2a Tok rieky Dunaj - staré koryto leží na štátnej hranici medzi Maďarskom a Slovenskom, čím je zabezpečené prepojenie významných lokalít medzinárodného priestoru. Pri návrhu nedošlo k žiadnym výrazným zmenám. Upravené boli len jeho hranice, ktoré kopírujú prirodzené bariéry. Biokoridor prepája významné lokality Dunajských a Číčovských luhov a ich širšie okolie. Má charakter nížinného vodného toku s brehovými porastmi, ktoré tvoria prevažne lužné lesy a trávinno-bylinné porasty. Biokoridor je funkčný. NRBk2b Dunajský kanál predstavuje umelo vybudovaný kanál v dĺžke 30 km medzi Hamuliakovom a jeho ústím do Dunaja, ktorý je súčasťou VD Gabčíkovo. Dôvodom jeho zaradenia bolo, že vybudovaním Dunajského kanála zanikla možnosť napojenia regionálnych biokoridorov na nadregionálny. Jeho súčasťou sú ľavostranné a pravostranné kanále, do ktorých ústia niektoré regionálne biokoridory. Brehy sú tvorené trávinno-bylinnými spoločenstvami, ktoré môžu tvoriť významné refúgiá pre stepné druhy. K hraniciam oboch vetiev bola pripočítaná ochranná zóna v šírke 100 m. V riešenom území sa nachádza iba časť NRBk2b Dunajský kanál.

Biokoridory regionálneho významu

- **RBk2 Kanál Gabčíkovo - Topoľníky** (pôvodne rBK14 Kanál Gabčíkovo) Existujúci funkčný hydrický regionálny biokoridor (RÚSES, 1994), ktorý spája Dunajský kanál - Klátovské rameno bol v návrhu ponechaný ako regionálny. Napája tiež RBc1 Ohradský kanál a Belský kanál. Pre potreby aplikačného využitia návrhov v praxi boli upravené resp. aktualizované pôvodné hranice, pričom sa vychádzalo z hraníc prirodzených bariér, ku ktorým bola započítaná ochranná zóna v šírke 50 m. Prechádza intenzívne využívanou poľnohospodárskou krajinou z nízkym počtom významných lokalít. V riešenom území sa nachádza časť novo navrhovaná, v pôvodnom RÚSES sa táto časť nenachádzala.
- **RBk3 Čiližský potok** (pôvodne rBK34 Čiližský potok) Podľa GNÚSES (1992, 2000) zaradený medzi nadregionálne biokoridory s názvom Chotársky kanál - Čiližský potok. V RÚSES-e z roku 1994 sa uvádza ako regionálny biokoridor s názvom Čiližský potok - kanál Vranie - Kotliba (Dunaj). Navrhnuté bolo jeho ponechanie na úrovni regionálneho biokoridoru. Biokoridor je napojený na RBk1 Chotársky kanál. Je funkčný a spája Kanál Gabčíkovo - Ňárad, Kotlibský kanál, Chotársky kanál a Lyonský kanál. Je naň napojený NRBc3 Číčovský luh. Je to prirodzený nížinný malý vodný tok s líniovou vegetáciou lužných lesov, s nižším zastúpením trávnych porastov ležiaci v intenzívne využívanej

poľnohospodárskej krajine. Boli upravené resp. aktualizované jeho hranice, pričom sa vychádzalo z hraníc prirodzených bariér, ku ktorým bola započítaná ochranná zóna v šírke 50 m.

- **RBk10 Kanál Gabčíkovo - Ňárad** (pôvodne rBK14 Kanál Gabčíkovo) V ÚPN regiónu Trnavského samosprávneho kraja (2014) je zaradený ako biokoridor regionálneho významu s názvom Kanál Gabčíkovo - Topoľovec (v súčasnosti Ňárad), kanál Topoľovec - Vrbina. Pre potreby vypracovania RÚSES v nadväznosti na predchádzajúce návrhy a z dôvodu ich uplatnenia v praxi bolo navrhnuté z pôvodného regionálneho biokoridoru ponechať len časť Kanál Gabčíkovo - Ňárad. Zabezpečí sa tak prepojenie medzi Kanálom Gabčíkovo - Topoľníky a Chotárskym kanálom. Je to funkčný biokoridor, ktorý tvoria prevažne trávinno-bylinné porasty. Biokoridor má meandrujúci tvar a prechádza intenzívne využívanou poľnohospodárskou krajinou. Miestami sa vyskytuje líniová drevinová vegetácia. Hranice boli upravené podľa existujúcich prirodzených bariér, ku ktorým bola započítaná ochranná zóna v šírke 50 m

Ochrana prírody - Chránené územia

Dotknutá lokalita nepodlieha zvláštnemu režimu ochrany prírody. Na voľné plochy areálu sa vzťahuje základný 1. stupeň ochrany v zmysle zákona č. 543/2002 Z.z. o ochrane prírody a krajiny v znení neskorších predpisov.

V rámci medzinárodných dohovorov platí na území Slovenska niekoľko významných zmlúv a dohovorov, ktoré majú za cieľ výraznejšie chrániť svetové dedičstvo na Zemi. Podľa nich sú vyčlenené chránené územia a lokality, ktoré nie sú kategóriou chráneného územia podľa zákona č. 543/2002 Z. z., ale tvoria významnú základňu pre rozvoj vedy a prezentácie ochrany prírody v zahraničí. Tieto územia môžu však patriť do národnej sústavy chránených území, alebo do navrhovanej európskej súvislej sústavy chránených území NATURA 2000. Sieť sústavy NATURA 2000 predstavuje súvislú európsku ekologickú siet chránených území na ochranu prírodných biotopov, voľne žijúcich živočíchov a voľne rastúcich rastlín významných pre ES. Sústavu NATURA 2000 tvoria dva typy území – osobitné územia ochrany (Special Areas of Conservation, SACs) vyhlasované na základe Smernice o biotopoch a osobitne chránené územia (Special Protection Areas, SPAs) vyhlasované na základe Smernice o vtákoch.

Cieľom súvislej európskej sústavy chránených území (NATURA 2000) je zabezpečiť ochranu najvzácnejších a najviac ohrozených druhov voľne rastúcich rastlín, voľne žijúcich živočíchov a ochranu prírodných biotopov, zachovať priaznivý stav biotopov a druhov európskeho významu ako prírodného dedičstva.

V zmysle Smernice o biotopoch bol na Slovensku spracovaný Národný zoznam území európskeho významu. Výnosom Ministerstva životného prostredia SR č. 3/2004-5.1 zo 14. júla 2004 bol vydaný národný zoznam území európskeho významu, ktorým MŽP SR podľa § 27 ods. 5 zákona č. 543/2002 Z.z. v znení zákona č. 525/2003 Z.z. ustanovuje Národný zoznam, ktorý obsahuje názov lokality navrhovaného územia európskeho významu, katastrálne územie, v ktorom sa lokalita nachádza, výmeru lokality, stupeň územnej ochrany navrhovaného územia európskeho významu, vrátane územnej a časovej doby platnosti podmienok ochrany a odôvodnenie návrhu ochrany. Tento výnos nadobudol účinnosť 1.augusta 2004 a bol uverejnený vo Vestníku MŽP SR, ročník 12, čiastka 3 z roku 2004.

Dôležitým z hľadiska ochrany vodného vtáctva je Dohovor o mokradiach majúcich medzinárodný význam predovšetkým ako biotopy vodného vtáctva **(Ramsarský dohovor).** V rámci Ramsarského Dohovoru o mokradiach sa členské krajiny zaviazali chrániť mokrade a na svojom území vypracovať a realizovať opatrenia vo vzťahu k existujúcim mokradiam. Mokrade sú biotopy, ktorých existencia je podmienená prítomnosťou vody. Sú to územia s močiarmi, slatinami, rašeliniskami a vodami prírodnými alebo umelými, trvalými alebo dočasnými, stojatými aj tečúcimi. Medzi mokrade patria všetky územia prírodného aj umelého pôvodu, kde je vodná hladina na povrchu, alebo blízko povrchu pôdy, alebo kde povrch pokrýva plytká voda,

ako aj potoky, rieky a vodné nádrže. V záujmovom území sa nachádzajú vodné toky, ktoré dávajú predpoklad výskytu takýchto lokalít a to najmä na úrovni lokálnych mokradi, prípadne regionálne významných mokradi.
Na území katastra mesta Gabčíkovo sa nachádza niekoľko chránených území s ich ochrannými pásmami.
Podmienky ochrany týchto území sú rešpektované pre akúkoľvek činnosť v území sú definované v príslušných právnych predpisoch.

V riešenom území nachádzajú územia zaradené do NATURA 2000 a vyhlásené chránené územia:

Veľkoplošné chránené územie

- **Chránená krajinná oblasť (CHKO) Dunajské Luhy,** vyhlásená Vyhláškou MŽP SR č. 81/1998 Z. z. zo dňa 3. marca 1998 (účinnosťou od 1.5.1998) CHKO sa rozprestiera na Podunajskej nížine v geomorfologickom celku Podunajská rovina, vedľa slovenského a slovensko-maďarského úseku Dunaja od Bratislavy až po Veľkolélsky ostrov v okrese Komárno. Pozostáva z piatich samostatných častí. Toto jedinečné územie sa celé nachádza na arecentnom agradačnom vale Dunaja. Systém agradačných valov a akumulačných depresií s hustou sieťou riečnych ramien s prevahou sedimentačnej akumulácie vznikol ešte pred zásahmi do prírodného hydrologického režimu Dunaja. Takto vytvorená ramenná sústava sa zachovala čiastočne v úseku od Dobrohrošte po Sap, ale aj napriek tomu patrí k najväčším vnútrozemským riečnym deltám v Európe. V závislosti od hydrologických podmienok pozdĺž Dunaja sa tu na pomerne malom území vyskytujú spoločenstvá lesné, vodné, mokraďové, lúčne a psamofilné. Vo vzácnych a ohrozených spoločenstvách vodných rastlín otvorených plôch ramennej sústavy sú zastúpené chránené druhy lekno biele (Nymphaea alba L), leknica žltá (Nuphar lutea), vzácna salvínia plávajúca (Salvinia natans), kotvica plávajúca (Trapa natans), leknovec štítnatý (Nymphoides peltata) a iné. V lúčnych spoločenstvách a v bývalých mŕtvych ramenách, rastú viaceré ohrozené druhy čeľade vstavačovitých - vstavač ploštičný (Orchis coriophora), vstavač vojenský (Orchis militarís), vstavač obyčajný (Orchis morío L.), kruštík širokolistý (Epipactis helleborine), vemenník dvojlistý (Platanthera bifolia) a iné. Lesné spoločenstvá ovplyvňuje predovšetkým vyššia až vysoká hladina podzemnej vody a občasné záplavy. V závislosti od výšky hladiny podzemnej vody sa tu vyvinuli spoločenstvá vŕbových jelšín, dubových jasenín a brestových jasenín s topoľom, brestových jasenín s hrabom a drieňových dúbrav. Zoocenózy Dunaja a priľahlých luhov sú ovplyvnené pestrosťou biotopov od vodných až po xerotermné. Zoogeograficky je územie pod vplyvom Panónskej nížiny, ale i alpskej sústavy, s ktorými je prepojené prostredníctvom Dunaja. Významne sú tu zastúpené najmä faunistické prvky močiarnych a vodných biocenóz a spoločenstvá lužných lesov. V území bolo zistených napríklad 109 druhov mäkkýšov, z toho 22 ohrozených. Na Podunajsku (od Bratislavy po Štúrovo) bolo zistených viac ako 1 800 druhov chrobákov. Z nich je pozoruhodný najmä výskyt doteraz vo svete neznámeho druhu Thinobius korbeli, ale aj viacerých druhov, ktoré sa vyskytujú na Slovensku iba v priestore ramennej sústavy Dunaja (Hydrovatus cuspidatus, Bagous bagdatensis, Donacia crassipes a iné). Z drobných cicavcov je významný reliktný výskyt hraboša severského (*Microtus oeconomus mehelyi). Osobitný význam má územie pre hniezdenie a hibernáciu vodného vtáctva. Pravidelne sa tu vyskytujú vzácne druhy vtákov, ako napríklad orliak morský (Haliaeetus albicilla), beluša malá (Egretta garzetta) a volavka purpurová (Ardea purpurea). Slovensko-maďarský úsek Dunaja je medzinárodne významným vtáčím územím (IBA). Dôležitou zložkou živočíšstva navrhovaného chráneného územia sú ryby. V Dunaji a jeho ramenách sa vyskytuje najvyšší počet druhov rýb zo všetkých vodných tokov Slovenska. Táto skupina živočíchov patrí medzi najviac postihnuté výstavbou vodných diel na Dunaji. Zo

vzácnych a chránených druhov tu žije divá forma kapra sazana (Cyprinus carpio), blatniak tmavý (Umbra krameri), šabľa krivočiara (Pelecus cultratus) a býčko škvrnitý (Amblyeleotris guttata). Celé územie CHKO je zapísané do Zoznamu mokradí medzinárodného významu (Ramsarská konvencia)

Maloplošné chránené územia

- **chránený areál (CHA) Gabčíkovský park,** vyhlásený Uznesením rady ONV v Dunajskej Strede č.288/75 zo dňa 26.novembra 1975 v znení nariadenia ONV v D. Strede č. 7/VII/82 zo dňa 9.septembra.1982 CHA Gabčíkovský park (EČ 932) o výmere 27,5 ha. Účelom vyhlásenia je ochrana historického parku v meste Gabčíkovo. CHA je zaradený v 4. stupni ochrany bez ochranného pásma a patrí pod správu ŠOP - S-CHKO Dunajské luhy. CHA leží v katastri mesta Gabčíkovo.
- **chránený areál (CHA) Čiližské močiare (SKUEV0227),** vyhlásený Vyhláškou Krajského úradu životného prostredia v Trnave č. 3/2009 z 10. decembra 2009, ktorou sa vyhlasuje chránený areál Čiližské močiare (účinnosť od 15. 1. 2010) CHA Čiližské močiare (EČ 1177) o výmere 88,66 ha. Účelom vyhlásenia CHA je zabezpečenie ochrany biotopu európskeho významu: Prirodzené eutrofné a mezotrofné stojaté vody s vegetáciou plávajúcich a/alebo ponorených cievnatých rastlín typu Magnopotamion alebo Hydrocharition (3150) a druhov európskeho významu: býčko rúrkonosý (Proterorhinchus marmoratus), čík európsky (Misgurnus fossilis), pĺž severný (Cobitis taenia), lopatka dúhová (Rhodeus sericeus amarus), blatniak tmavý (Umbra crameri), hrúz bieloplutvý (Gobio albipinnatus) a vydra riečna (Lutra lutra). CHA je zaradený v 2. a 3. stupni ochrany a patrí pod správu ŠOP - S-CHKO Dunajské luhy. CHA leží v katastri Gabčíkovo, Boheľov, Pataš, Vrakúň, Veľký Meder, Padáň.

Európska sústava chránených území NATURA 2000

- **chránené územie európskeho významu SKUEV0090 Dunajské Luhy**, vyhlásené Výnosom MŽP SR č. 3/2004-5.1 zo 14. júla 2004 Územie o rozlohe 4 542,03 ha situované v k. ú. Baka, Bodíky, DobrohošD, Gabčíkovo, Kyselica, Mliečno, Rohovce, Sap, Vojka nad Dunajom.. Správcom územia je S-CHKO Dunajské luhy. Stupeň ochrany 2. - 5. Biotopy, ktoré sú predmetom ochrany: 91E0* Lužné vŕbovo-topoľové a jelšové lesy 3150 Prirodzené eutrofné a mezotrofné stojaté vody s vegetáciou plávajúcich a/alebo ponorených cievnatých rastlín typu Magnopotamion alebo Hydrocharition 3270 Rieky s bahnitými až piesočnatými brehmi s vegetáciou zväzov Chenopodionrubri p.p. a Bidetition p.p. 6210 Suchomilné travinnobylinné a krovinové porasty na vápnitom podloží (*dôležité stanovištia Orchideaceae) 6430 Vlhkomilné vysokobylinné lemové spoločenstvá na poriečnych nivách od nížin do alpínskeho stupňa 91F0 Lužné dubovo-brestovo-jaseňové lesy okolo nížinných riek Druhy, ktoré sú predmetom ochrany: plocháč červený (Cucujus cinnaberinus), hlavátka podunajská (Hucho hucho), hlaváč bieloplutvý (Cottus gobio), kunka červenobruchá (Bombina bombina), vydra riečna (Lutra lutra), roháč obyčajný (Lucanus cervus), lopatka dúhová (Rhodeus sericeus amarus), kolok vretenovitý (Zingel streber), hrúz Kesslerov (Gobio kessleri), čík európsky (Misgurnus fossilis), hrebenačka vysoká (Gymnocephalus baloni), hrúz bieloplutvý (Gobio albipinnatus), mlok dunajský (Triturus dobrogicus), zeler plazivý (Apium repens), pĺž zlatistý (Sabanejewia aurata), pĺž severný (Cobitis taenia), bobor vodný (Castor fiber), boleň dravý (Aspius aspius), plotica lesklá (Rutilus pigus), hrebenačka pásavá (Gymnocephalus schraetser), šabľa krivočiara (Pelecus cultratus), kolok veľký (Zingel zingel), hrúz fúzatý (Gobio uranoscopus), pimprlík bruškatý (Vertigo moulinsiana), hraboš severský panónsky (*Microtus oeconomus mehelyi).
- **chránené územie európskeho významu SKUEV2090 Dunajské luhy**, vyhlásené Opatrením MŽP SR zo 7. decembra 2017 č. 1/2017, ktorým sa mení a dopĺňa výnos MŽP

SR zo 14. júla 2004 č. 3/2004-5.1, ktorým sa vydáva národný zoznam území európskeho významu Územie o rozlohe 1 225,131 ha situované v k. ú. Číčov, Čilistov, Gabčíkovo, Klížska Nemá, Kľúčovec, Medveďov, Sap, Šamorín, Trávnik, Veľké Kosihy, Zlatná na Ostrove. Správcom územia je S-CHKO Dunajské luhy. Stupeň ochrany 2. Biotopy, ktoré sú predmetom ochrany: 91F0 Lužné dubovo-brestovo-jaseňové lesy okolo nížinných riek 3150 Prirodzené eutrofné a mezotrofné stojaté vody s vegetáciou plávajúcich a/alebo ponorených cievnatých rastlín typu Magnopotamion alebo Hydrocharitíon 3270 Rieky s bahnitými až piesočnatými brehmi s vegetáciou zväzov Chenopodionrubri p.p. a Bedintition p.p. 6430 Vlhkomilné vysokobylinné lemové spoločenstvá na poriečnych nivách od nížin do alpínskeho stupňa 91E0* Lužné vŕbovo-topoľové a jelšové lesy Druhy, ktoré sú predmetom ochrany: boleň dravý (Aspius aspius), kunka červenobruchá (Bombina bombina), bobor vodný (Castor fiber), pĺž podunajský (Cobitis taenia), hlaváč bieloplutvý (Cottus gobio), hrúz Vladykov (Gobio albipinnatus), hrúz Kesslerov (Gobio kessleri), hrebenačka vysoká (Gymnocephalus baloni), hrebenačka pásavá (Gymnocephalus schraetzer), hlavátka podunajská (Hucho hucho), vydra riečna (Lutra lutra), hraboš severský panónsky (Microtus oeconomus mehelyi), čík európsky (Misgurnus fossilis), šabľa krivočiara (Pelecus cultratus), lopatka dúhová (Rhodeus sericeus amarus), plotica lesklá (Rutilus pigus), pĺž zlatistý (Sabanejewia aurata), kolok vretenovitý (Zingel streber), kolok veľký (Zingel zingel).

- **chránené územie európskeho významu SKUEV0227, SKUEV1227 Čiližské močiare**, vyhlásené Výnosom MŽP SR č. 1/2012 z 3. októbra 2012, ktorým sa mení a dopĺňa výnos MŽP SR č. 3/2004-5.1 zo 14. júla 2004, ktorým sa vydáva národný zoznam území európskeho významu – chránené územie európskeho významu SKUEV0227 Čiližské močiare Územie o rozlohe 88,66 ha situované v k. ú. Gabčíkovo, Boheľov, Pataš, Vrakúň, Padáň. Správcom územia je S-CHKO Dunajské luhy. Stupeň ochrany 2. Biotopy, ktoré sú predmetom ochrany: 3150 Prirodzené eutrofné a mezotrofné stojaté vody s vegetáciou plávajúcich a/alebo ponorených cievnatých rastlín typu Magnopotamion alebo Hydrocharition 91F0 Lužné dubovo-brestovo-jaseňové lesy okolo nížinných riek Druhy, ktoré sú predmetom ochrany: vydra riečna (Lutra lutra), lopatka dúhová (Rhodeus sericeus amarus), čík európsky (Misgurnus fossilis), hrúz bieloplutvý (Gobio albipinnatus), pĺž severný (Cobitis taenia), blatniak tmavý (Umbra krameri). – chránené územie európskeho významu SKUEV1227 Čiližské močiare Územie o rozlohe 325,48 ha situované v k. ú. Ižop, Gabčíkovo, Čiližská Radvaň, Veľký Meder, Pataš, Kľúčovec, Číčov. Správcom územia je S-CHKO Dunajské luhy. Stupeň ochrany 2. a 4. Biotopy, ktoré sú predmetom ochrany: 3150 Prirodzené eutrofné a mezotrofné stojaté vody s vegetáciou plávajúcich a/alebo ponorených cievnatých rastlín typu Magnopotamion alebo Hydrocharition 91F0 Lužné dubovo-brestovo-jaseňové lesy okolo nížinných riek 91E0* Lužné vŕbovo-topoľové a jelšové lesy Druhy, ktoré sú predmetom ochrany: kunka červenobruchá (Bombina bombina), fuzáč veľký (Cerambyx cerdo), vydra riečna (Lutra lutra), hraboš severský panónsky (*Microtus oeconomus mehelyi), čík európsky (Misgurnus fossilis), pižmovec hnedý (*Osmoderma eremita), lopatka dúhová (Rhodeus sericeus amarus), blatniak tmavý (Umbra krameri).
- **chránené vtáčie územie SKCHVU007 Dunajské luhy**, vyhlásené Výnosom MŽP SR č. 3/2004-5.1 zo 14. júla 2004 SKCHVU007 Dunajské luhy bolo vyhlásené vyhláškou MŽP SR v Zbierke zákonov č. 440/2008 z 24. 10. 2008 na účel zabezpečenia priaznivého stavu biotopov druhov vtákov európskeho významu a biotopov ťahovavých druhov vtákov bociana čierneho (Ciconia nigra), brehule hnedej (Riparia riparia), bučiačika močiarneho (Ixobrychus minutus), čajky čiernohlavej (Larus melanocephalus), haje tmavej (Milvus migrans), hlaholky severskej (Bucephala clangula), hrdzavky potápavej (Netta rufina), chochlačky sivej (Aythya ferina), chochlačky vrkočatej (Aythya fuligula), kačice

chrapľavej (Anas querquedula), kačice chripľavej (Anas strepera), kalužiaka červenonohého (Tringa totanus), kane močiarnej (Circus aeruginosus), ľabtušky poľnej (Anthus campestris), orliaka morského (Haliaeetus albicilla), potápača bieleho (Mergellus albellus), rybára riečneho (Sterna hirundo), rybárika riečneho (Alcedo atthis), volavky striebristej (Egretta garzetta) a zabezpečenia podmienok ich prežitia a rozmnožovania. Chránené vtáčie územie sa vyhlasuje aj na účel zabezpečenia priaznivého stavu biotopov a zabezpečenia podmienok prežitia a rozmnožovania sťahovavých vodných druhov vtákov vytvárajúcich zoskupenia počas migrácie alebo zimovania. Správcom územia je S-CHKO Dunajské luhy. Chránené vtáčie územie má výmeru 16 511,58 ha, nachádza sa v okresoch Bratislava II (v katastrálnych územiach Podunajské Biskupice, Ružinov), v okrese Bratislava IV (v katastrálnom území Karlova Ves), v okrese Bratislava V (v katastrálnych územiach Čunovo, Jarovce, Petržalka, Rusovce), v okrese Senec v katastrálnych územiach Hamuliakovo, Kalinkovo, Nové Košariská, v okrese Dunajská Streda (v katastrálnych územiach Baka, Bodíky, Čilistov, Dobrohošť, Gabčíkovo, Kľúčovec, Kyselica, Medveďov, Mliečno, Rohovce, Sap, Šamorín, Šuľany, Vojka nad Dunajom), v okrese Komárno (v katastrálnych územiach Číčov, Iža, Klížska Nemá, Komárno, Kravany nad Dunajom, Moča, Nová Stráž, Patince, Radvaň nad Dunajom, Trávnik, Veľké Kosihy, Zlatná na Ostrove) a v okrese Nové Zámky (v katastrálnych územiach Chľaba, Kamenica nad Hronom, Mužla, Obid, Štúrovo)

Mokraď medzinárodného významu

- **Ramsarská lokalita Dunajské luhy** (totožná s územím CHKO), do zoznamu medzinárodne významných mokradí zapísaná 26.5.1993 Ramsarská lokalita Dunajské luhy leží v okresoch Bratislava II, Bratislava V, Dunajská Streda, Komárno, Senec, v katastrálnych územiach Baka, Bodíky, Bratislava, Číčov, Čunovo, Dobrohošť, Gabčíkovo, Hamuliakovo, Kalinkovo, Klížska Nemá, Kľúčovec, Kyselica, Medveďov, Mliečno, Nové Košariská, Podunajské Biskupice, Rohovce, Rusovce, Ružinov, Sap, Trávnik, Veľké Kosihy, Vojka nad Dunajom, Zlatná na Ostrove. Tvorí ju hlavný tok rieky Dunaj a jej ľavý breh v pohraničnej polohe pozdĺž hraníc s Maďarskom (80 km úsek medzi Bratislavou a Zlatnou na Ostrove) s dobre vyvinutým systémom ramien, mŕtvych ramien, piesčitých a štrkových brehov. Územie je tvorené lužnými lesmi, močiarmi a mokrými lúkami, ktoré poskytujú biotop pre mnohé vzácne a ohrozené druhy rastlín a živočíchov. Prevažná časť územia leží v CHKO Dunajské luhy s prísnejšou ochranou niektorých lokalít.

Názov mokrade	Plocha m2	Názov obce	Kategória
Istragov	1 394 700	Gabčíkovo, Sap	R
Gabčíkovo – Gazdovské ostrovy	100 000	Gabčíkovo	R

3. Obyvateľstvo, jeho aktivity, infraštruktúra, kultúrnohistorické hodnoty územia

Mesto Gabčíkovo sa nachádza v okrese Dunajská Streda v Trnavskom kraji. Trnavský samosprávny kraj sa rozprestiera v juhozápadnej časti Slovenskej republiky, z väčšej časti sa nachádza na území Podunajskej nížiny. Rozloha katastrálneho územia je 5.265 ha. Priemerná hustota obyvateľstva je 100,42 obyvateľov/ km².

Mesto Gabčíkovo leží 13 km na juh od okresného mesta Dunajská Streda. Rozloha katastrálneho územia je 5239,6 ha. Priemerná hustota obyvateľstva je 102,76 obyvateľov / km². Vybudovanie Vodného diela Gabčíkovo spôsobilo, že medzi pôvodným korytom rieky Dunaj a prívodným kanálom sa vytvoril ostrov nazývaný Malý Žitný ostrov, kde sa nachádzajú obce Dobrohošť,

Vojka nad Dunajom a Bodíky, pre ktoré je mesto Gabčíkovo hospodárskym, administratívnym a kultúrnym centrom.
Najväčšou výhodou mesta je jeho poloha v blízkosti hlavného mesta Slovenskej republiky Bratislavy, okresného mesta Dunajská Streda a miest Veľký Meder a Šamorín, ako aj hraničná poloha s Maďarskom, poloha pri medzinárodnej vodnej ceste a medzinárodnej cyklistickej trase.

Demografia

Medzi základné ukazovatele definujúce demografické smerovanie každého sídla patrí predovšetkým vývoj počtu obyvateľov. Štatistické údaje ukazujú, že sa počet obyvateľov Gabčíkova zvyšuje.

Počet obyvateľov

Rok	**2019**	**2020**	**2021**	**2022**
Počet obyvateľov	5125	5102	5113	5127

Pomer jednotlivých pohlaví v populácii Gabčíkova za rok 2022

Prevaha žien, ako je to aj v prípade mesta Gabčíkovo, môže byť determinovaná viacerými faktormi. Z prirodzených faktorov je to najmä celkové starnutie obyvateľstva, teda znižovanie počtu narodených detí (rodí sa viac chlapcov ako dievčat, preto čím menej detí, tým menej mužov v populácii) a zároveň zväčšovaním zastúpenia starších obyvateľov v poproduktívnom veku (ženy sa v priemere dožívajú vyššieho veku, preto čím staršia populácia, tým je v nej vyššie zastúpenie ženského pohlavia).
Populácia riešeného územia má podpriemernú úroveň pôrodnosti – riešené územie patrí kregiónom s nízkou pôrodnosťou na Slovensku.

Rok	**2019**	**2020**	**2021**	**2022**
Predproduktívny 0-14	672	698	715	718
Produktívne ženy 15-60	1626	1602	1604	1560
Produktívni muži 15-60	1635	1616	1595	1582
60 a viac rokov ženy	629	668	673	717
60 a viac rokov muži	563	518	526	550
Spolu	**5125**	**5102**	**5113**	**5127**

Zo štruktúry obyvateľstva podľa základných vekových skupín vidieť vysoký podiel poproduktívnej zložky populácie. Obyvateľstvo mesta je starnúce, proces starnutia populácie je nezvratný a bude mať zrýchľujúcu sa tendenciu. Do r. 2025 sa vzhľadom na celkové demografické trendy na Slovensku predpokladá aj v meste Gabčíkovo starnutie obyvateľstva. V meste Gabčíkovo v porovnaní s celoslovenským priemerom je nižšie zastúpenie predproduktívneho obyvateľstva, vyššie zastúpenie produktívneho obyvateľstva a výrazne vyššie zastúpenie poproduktívneho obyvateľstva.

Technická infraštruktúra, služby, občianska vybavenosť

Rozvoj infraštruktúry je jedným zo základných predpokladov rozvoja každého regiónu i mesta a výrazne ovplyvňuje hospodársky potenciál, spôsob života a životnú úroveň obyvateľstva.
Mesto Gabčíkovo má nevyhovujúcu polohu z hľadiska cestnej a železničnej dopravy. Cez záujmové územie sa neprechádza ani jedna cesta I. triedy a nemá osobné vlakové spojenie s ostatným územím Slovenska, avšak v blízkosti mesta prechádzajú viaceré cesty európskeho významu, čo v budúcnosti môže znamenať silný rozvojový impulz pre daný región.
Mesto má vybudovanú verejnú celomestskú vodovodnú sieť, prostredníctvom ktorej je sídelný útvar zásobovaný kvalitnou pitnou vodou. Rozvodná sieť pitnej vody je vybudovaná v dĺžke 21,5 km. Mesto má vybudovanú verejnú kanalizačnú sieť a čistiareň odpadových vôd (ČOV)

Mesto Gabčíkovo je regionálnym ostrovom energetického priemyslu a služieb v srdci najprodukčnejšieho poľnohospodárskeho regiónu SR. Zamestnanosť a podnikateľské prostredie vytvárajú malé a stredné podniky, ktoré zabezpečujú zamestnanosť aj pre obyvateľov okolitých obcí. Výrobnú sféru zastupuje vyše 30 výrobných podnikov a podnikateľských subjektov.
Škála poskytovaných trhových služieb v meste je široká, miestne firmy ponúkajú kvalitné služby od dopravných služieb až po internetové služby.
Cestovný ruch je interdisciplinárne odvetvie hospodárstva, na jeho realizácii sa podieľa mnoho ďalších oblastí, ako sú poľnohospodárstvo, priemysel, stavebníctvo, služby a pod. Predstavuje komplex vzťahov a javov, ktoré výrazne prispievajú k tvorbe pracovných miest, navyše investičné náklady na pracovné miesta sú nižšie než v priemysle.
Občiansku vybavenosť v meste charakterizujú zariadenia v oblasti administratívy, kultúry, športové a sociálne zariadenia. Vybavenosť mesta službami je rozmanitá a ich účel závisí od ľudských zdrojov, tradícií, podmienok a špecifických daností okolitého mikropriestoru.

História

Prvá písomná zmienka o meste Gabčíkovo pochádza z roku 1102, kde je v listinách zaznamenaná pod názvom Beys. V roku 1468 udelil kráľ Matej malému zemepanskému mestečku s vtedajším názvom Bös právo na usporiadanie týždenných jarmokov. To znamená, že už v tom čase bola strediskom širšieho okolia. V roku 1828 mala obec už 195 domov a 1803 obyvateľov. Dnešný názov Gabčíkovo dostala obec po roku 1948. Obec bola známa svojím cukrovarom, liehovarom, pivovarom a niekoľkými vodnými mlynmi. K 1. januáru 2016 sa Gabčíkovo stalo mestom.

Kultúrne dedičstvo - pamiatky

Mesto Gabčíkovo je bohaté na kultúrne a architektonické pamiatky, z ktorých dve sú zapísané do Ústredného zoznamu pamiatkového fondu. Prvou pamiatkou je bývalý kaštieľ Amadeovcov, situovaný do prírodne krajinárskeho parku, opevnený objekt zo 17. storočia, bol pôvodne renesančný a v 18. storočí bol prestavený v barokovom slohu. Druhou významnou pamiatkou je rímskokatolícky kostol sv. Margity Antiochijskej, ktorý je zo 14. storočia pôvodne v gotickom slohu, bol upravovaný koncom 15. storočia v neskorogotickom slohu a nakoniec prestavaný v roku 1770 v neskorobarokovom slohu. Na území mesta sa nachádzajú ďalšie pamiatky, ktoré majú historické a kultúrne hodnoty, ako napríklad socha Panny Márie – Immaculata, socha sv. Jána Nepomuckého, socha sv. Vendelína, socha sv. Floriána, trojičný stĺp, kalvária, židovský cintorín, prícestná kaplnka, prícestné kríže, ľudový dom.

4. Súčasný stav kvality životného prostredia, vrátane zdravia

Životné prostredie je otázkou vzťahov medzi ľudským životom a celkovo ponímaným okolím. Takto definovaný hlavný funkčný vzťah je vzťahom vyššieho rádu – životného prostredia človeka. Kvalita životného prostredia je ohrozovaná a znehodnocovaná pôsobením negatívnych javov, charakteru stresových faktorov. Za stresové faktory sa považujú tie ľudské aktivity, ktoré ohrozujú existenciu a kvalitu jednotlivých krajinotvorných zložiek. V hodnotenom území sa sledovali najintenzívnejšie pôsobiace stresové faktory, a to primárne i sekundárne.
Za primárne stresové faktory sa považujú umelé, alebo poloprirodzené prvky v krajine, ktoré sú zväčša pôvodcom stresu. Patria sem všetky hmotné antropogénne prvky územia slúžiace na výrobno-skladovacie, dopravné, obytno-rekreačné, vodohospodárske, poľnohospodárske a energetické účely. Ich negatívny vplyv sa prejavuje predovšetkým plošným záberom prírodných ekosystémov a následnou antropizáciou územia.
Z aspektu životného prostredia sa prejavujú tieto stresové faktory zmenou kvality priestorovej štruktúry katastrálneho územia, ako i narušením stability a estetiky krajiny. Z tohto aspektu vidno, že najhoršiu kvalitu priestorovej štruktúry majú mestské sídla regiónu s

vysokým stupňom antropizácie územia v dôsledku veľkej koncentrácie socioekonomických aktivít na ich území .

Najväčšími výzvami v životnom prostredí na Slovensku sú odpadové hospodárstvo, kvalita ovzdušia a ochrana biotopov a druhov hlavne v lesných, lúčnych a mokraďových ekosystémoch. Ako ďalšiu by som uviedol kvalitu povrchových a podzemných vôd. S cieľom riešiť uvedené výzvy a ďalšie oblasti životného prostredia, boli v priebehu roka 2018 realizované intenzívne práce na príprave nového strategického dokumentu definujúceho environmentálnu politiku Slovenska do roku 2030. Dokument **Zelenšie Slovensko – Stratégia environmentálnej politiky Slovenskej republiky do roku 2030 (Envirostratégia 2030)** vláda Slovenskej republiky schválila vo februári 2019. Vyslovila tým zároveň pokračujúcu podporu dôslednej ochrane životného prostredia na Slovensku tak, ako si ju zadefinovala v prijatom **programovom vyhlásení.**
Aj keď európske politiky v oblasti životného prostredia a klímy prispeli k zlepšeniu životného prostredia v posledných desaťročiach, Európa nedosahuje dostatočný pokrok a perspektíva životného prostredia v nadchádzajúcom desaťročí nie je pozitívna, ako sa uvádza v správe Životné prostredie Európy – stav a perspektíva 2020 (SOER 2020).

Potrebujeme aktuálnu a modernú víziu
Environmentálne výzvy, ktorým Slovensko čelí, si vyžadujú dlhodobú víziu a strategické smerovanie. Potrebu novej, modernej stratégie environmentálnej politiky, ktorá reflektuje aktuálnu situáciu a urgentné problémy životného prostredia, zdôrazňuje aj fakt, že platná *Stratégia, zásady a priority štátnej environmentálnej politiky* bola schválená ešte v roku 1993 a odvtedy nebola aktualizovaná.

Základnou víziou Envirostratégie 2030 je dosiahnuť lepšiu kvalitu životného prostredia a udržateľné obehové hospodárstvo využívajúce čo najmenej neobnoviteľných prírodných zdrojov a nebezpečných látok, ktoré budú viesť k zlepšeniu zdravia obyvateľstva. Ochrana životného prostredia a udržateľná spotreba budú súčasťou všeobecného povedomia občanov aj tvorcov politík.

Podľa úrovne životného prostredia sa radí priestor riešeného územia do tretej triedy, t.j. prostredie narušené. Záujmové územie patrí k oblastiam s relatívne málo znečisteným ovzduším. Vzhľadom k všeobecne priaznivým klimatickým a mikroklimatickým pomerom je veľmi dobre prevetrávane, v dôsledku čoho dochádza k pomerne rýchlemu a účinnému rozptylu emitovaných znečisťujúcich látok. Územný priemet faktorov, negatívne pôsobiacich na ekologickú stabilitu, jasne definuje toto územie ako územie s výraznou celoplošnou exploatáciou poľnohospodárskej pôdy a intenzívnou veternou eróziou.

Ovzdušie
Ovzdušia je jednou z najdôležitejších zložiek životného prostredia a pre života človeka je nenahraditeľná. Ľudský organizmus je dokonale adaptovaný na súčasné zloženie ovzdušia a do určitej miery toleruje jeho zmeny.
Kvalita ovzdušia je spomedzi všetkých faktorov určujúcich kvalitu životného prostredia obyvateľmi najčastejšie pociťovaná a hodnotená. Preto ho môžeme považovať za jeden z najvýznamnejších faktorov spokojnosti obyvateľstva so životným prostredím.
Vývoj **emisií znečisťujúcich látok** z dlhodobého hľadiska zaznamenal klesajúci trend. Pokles v posledných rokoch je však veľmi nevýrazný, resp. u niektorých znečisťujúcich látok bol zaznamenaný aj medziročný mierny nárast.
Napriek poklesom celkového množstva emisií znečisťujúcich látok do ovzdušia zostáva **kvalita ovzdušia** jedným z najzávažnejších problémov v životnom prostredí a Envirostratégia 2030

ju definuje ako **jeden z troch najväčších súčasných problémov** na Slovensku. Zatiaľ sa nedarí SR plniť všetky stanovené limitné hodnoty, problémom zostáva hlavne znečistenie ovzdušia oxidom dusičitým - NO_2, drobnými časticami alebo kvapôčkami s aerodynamickým priemerom menším ako 10 μm - PM10 a benzo(a)pyrénom – BaP. Taktiež problémom zostáva prízemný ozón, kde sú trvalo prekračované stanovené cieľové hodnoty.

Na znečisťovaní ovzdušia sa v najväčšej miere podieľa vysoká intenzita cestnej dopravy.
K znečisteniu ovzdušia v okrese Dunajská Streda negatívne prispieva aj automobilová doprava, ktorej intenzita neustále narastá. Je to dané vysokou frekvenciou dopravy na cestách I. ,II. a III. triedy, ale aj na miestnych cestách. Automobilová doprava okrem zvyšovania plynných emisií z výfukových plynov spôsobuje aj sekundárnu prašnosť.
Zraniteľnosť ovzdušia v hodnotenom území možno na základe uvedených charakteristík klasifikovať ako málo až mierne zraniteľné, kde je zvýšená náchylnosť na znečistenie ovzdušia vplyvom veternej erózie.

Zaťaženie územia hlukom, radónové riziko
Environmentálny hluk je prirodzenou a samozrejmou súčasťou životných aktivít obyvateľstva. Jeho prítomnosť je v životnom prostredí neodmysliteľne spojená s rôznymi formami dopravy, ale aj s mnohými pracovnými či mimopracovnými aktivitami. Environmentálny hluk, ktorého hlavnými zdrojmi sú doprava, priemysel, konštrukcie, verejná práca a okolie, patrí k najrozšírenejším škodlivinám životného a pracovného prostredia.
Z hľadiska ochrany zdravia obyvateľov sú v životnom prostredí významnejšie tzv. nešpecifické účinky, pri ktorých hluk pôsobí ako stresový faktor ovplyvňujúci činnosť kardiovaskulárneho systému , čím v nemalej miere prispieva k vzniku srdcovo-cievnych ochorení, vyvolávajúci poruchy v psychickej oblasti alebo ovplyvňujúci kvalitu spánku, oddychu a regenerácie organizmu. Ekonomický rozvoj spoločnosti sprevádzaný vznikom nových zdrojov environmentálneho hluku, rastúca miera urbanizácie územia a zvyšovanie intenzity environmentálne najnepriaznivejšej individuálnej automobilovej dopravy, mení vnímanie a postoj človeka k hluku, ktorý čoraz viac ovplyvňuje kvalitu života a úroveň zdravia exponovaných obyvateľov. Ide o druhý najvýznamnejší environmentálny faktor, hneď po kvalite ovzdušia.
Realizácia protihlukových opatrení je spojená s nemalými finančnými prostriedkami a skutočnosť, že ich opodstatnenosť a efekt na zdraví verejnosti sa prejaví až v dlhodobom horizonte, v podobe znižujúcej sa chorobnosti populácie, ich presadzovaniu v praxi príliš nenahráva.
V okrese Dunajská Streda hlukovú situáciu dominantne ovplyvňujú automobilová a železničná doprava Najvýznamnejšími zdrojmi hluku v meste je hluk z cestnej dopravy, ktorej intenzita neustále narastá.

Z hľadiska ochrany ľudského zdravia je dôležitá aj radiačná ochrana a to hlavne pred vnútorným ožarovaním prírodnými radionuklidmi, ktorých hlavným zdrojom v geologickom prostredí je prírodný radón. S narastajúcou koncentráciou radónu a jeho rozpadových produktov, ale aj dĺžkou expozície sa zväčšuje pravdepodobnosť vzniku rakoviny pľúc. Jeho pôsobenie má za následok aj ďalšie formy zdravotného poškodenia, ako sú choroby cievneho a tráviaceho ústrojenstva.

Trnavský kraj je z hľadiska prírodnej rádioaktivity vo vzťahu k iným oblastiam Slovenska priemerný. Podľa odvodených máp radónového rizika Slovenska v ňom dominujú plochy s nízkym a stredným radónovým rizikom. Okres Dunajská Streda sa radí medzi oblasti s nízkym a iba ojedinele stredným radónovým rizikom. Podľa týchto údajov sa dotknuté územie nachádza

v nízkom stupni radónového rizika, kde objemová aktivita Rn222 v pôvodnom vzduchu sa pohybuje medzi 10 – 30 Bq.m-3.

Povrchové a podzemné vody

Najväčší význam pre zdravie človeka má pitná voda, ktorá je najdôležitejšou súčasťou potravinového reťazca a je nenahraditeľnou zložkou pitného režimu. Človek je priamo závislý od dostatku kvalitnej pitnej vody. Kontrola kvality pitnej vody a jej zdravotná bezpečnosť sa určuje prostredníctvom súboru ukazovateľov kvality vody, reprezentujúcich fyzikálne, chemické, mikrobiologické a biologické vlastnosti vody. Významné zdroje podzemnej vody v SR tvoria 80% pitnej vody dodávanej verejnými vodovodmi pre hromadné zásobovanie. Zvyšných 20% tvoria povrchové zdroje. Podľa údajov orgánov verejného zdravotníctva bolo na území SR v roku 2016 zásobovaných vodou z verejných vodovodov 88,7% z celkového počtu obyvateľov SR.

Zákon o vodách (č. 364/2004 Z. z. v znení neskorších predpisov) vytvára podmienky na všestrannú ochranu vôd vrátane vodných ekosystémov a od vôd priamo závislých krajinných ekosystémov, na zlepšenie stavu vôd, na ich účelné, hospodárne a trvalo udržateľné využívanie, znižovanie nepriaznivých účinkov povodní a sucha, zabezpečenie funkcií vodných tokov.

Podzemná voda je nenahraditeľnou zložkou prírodného prostredia. Predstavuje neoceniteľný, dobre dostupný a z kvantitatívneho, kvalitatívneho, ale aj ekonomického hľadiska najvhodnejší zdroj pitnej vody. Najväčšie využiteľné množstvá sú obsiahnuté v kvartére Podunajskej nížiny – Žitnom ostrove, kde sú evidované najväčšie odbery. Najvhodnejšie podmienky pre získanie kvalitných zdrojov pitnej vody s dostatočnou výdatnosťou sú na území okresu Dunajská Streda, ktoré je súčasťou Chránenej vodohospodárskej oblasti Žitný ostrov. Na zásobovanie obyvateľov okresu pitnou vodou sa využívajú len zdroje podzemnej vody. Územie okresu je súčasťou Žitného ostrova, ktorý je významnou prirodzenou akumuláciou podzemných a povrchových vôd a ako taký bol nariadením vlády SSR č. 46/1978 Zb. vyhlásený za „Chránenú vodohospodársku oblasť Žitný ostrov“. Ďalším veľkozdrojom, ktorý sa využíva na zásobovanie iných okresov, je Šamorín. Ďalšie zdroje sú viac - menej lokálneho charakteru, aj keď majú pomerne vysoké výdatnosti, využívajú sa pre zásobovanie skupinových alebo miestnych vodovodov. Kvalita vody je vo väčšine využívaných zdrojov pitnej vody veľmi dobrá.

Oblasť Žitného ostrova je zraniteľná, pretože je tvorená prevažne vysoko priepustnými štrkovými a piesčitými sedimentmi kvartéru, v ktorých hladina podzemnej vody je len v malej hĺbke pod povrchom. Dôkazom zraniteľnosti tunajších podzemných vôd je aj značná miera existujúceho znečistenia, pochádzajúceho najmä z intenzívneho poľnohospodárstva. V tejto oblasti sa nachádza viacero environmentálnych hazardérov bodového, líniového a plošného charakteru. Z nich najvýznamnejšími sú rôzne skládky pesticídov, produktovody, poľnohospodárske družstvá, čerpacie stanice pohonných hmôt či iné potenciálne zdroje znečistenia. Podzemné vody s takouto extrémne priepustnosťou sa vyznačujú **vysokým stupňom zraniteľnosti.**

Jedným z cieľov Envirostratégie 2030 je zvýšiť podiel čistenia odpadových vôd a dosiahnuť v aglomeráciách s viac ako 2 000 ekvivalentnými obyvateľmi 100 % podiel odvádzania a čistenia odpadových vôd. Pre aglomerácie s menej ako 2 000 ekvivalentnými obyvateľmi je cieľom 50 % podiel odvádzania a čistenia odpadových vôd.

<u>Zelené opatrenia</u> budú spolu s nevyhnutnou technickou infraštruktúrou súčasťou systému ochrany pred povodňami. Zadržiavaním vody, lepším plánovaním v krajine a zodpovednejším hospodárením s vodou prispejeme k obmedzeniu sucha a nedostatku vody.

V okrese Dunajská Streda je prioritou odkanalizovanie Žitného ostrova, vyčistenie zachytených odpadových vôd a ich odvedenie do vhodného recipienta. Najprv by mali byť odkanalizované oblasti, ktoré majú ČOV, ale treba dobudovať kanalizáciu. Následne sídla, ktoré majú verejnú kanalizáciu, ale chýba ČOV, resp. je potrebná rekonštrukcia ČOV. Nakoniec by mali byť odkanalizované sídla, kde nie je ČOV, ani verejná kanalizácia.

Kontaminácia pôd a pôdy ohrozené eróziou

SR má dostatok kvalitnej **poľnohospodárskej pôdy** pre zabezpečovanie nárokov obyvateľov súvisiacich s produkciou potravín napriek pokračujúcemu miernemu úbytku jej rozlohy. Z hľadiska **znečistenia** poľnohospodárskych pôd kontaminantmi, toto je nevýznamné a pôda vykazuje vyhovujúcu kvalitu. Problémom je však rastúce **okysľovanie pôd.** Spolu s vodnou **eróziou a zhutňovaním** pôd negatívne ovplyvňuje produktivitu pôdy. Problémom súvisiacim s poľnohospodárskou produkciou zostáva používanie hnojív a prípravkov na ochranu rastlín. Približne tretina územia Slovenska je vyčlenená ako územie ohrozené dusičnanmi. Cestou k znižovaniu uvedených negatívnych dopadov je podpora rastu **ekologickej poľnohospodárskej výroby.**

Intenzifikácia poľnohospodárstva, najmä využívanie hnojív, má zásadný vplyv na životné prostredie. Látky, ktoré sa hnojivami dostávajú do pôdy, z nej unikajú a majú negatívny vplyv na kvalitu vody a ovzdušia, ohrozujú biodiverzitu, narušujú ozónovú vrstvu a majú podiel na zmene klímy.

Slovensko označilo približne tretinu územia ako pásmo ohrozené dusičnanmi. Najohrozenejšie je územie západného Slovenska, kde pozorujeme dlhodobý rastúci trend nadbytočného dusíka. V porovnaní s krajinami EÚ pôda na Slovensku obsahuje relatívne málo živín, čo vedie k vyššej spotrebe priemyselných hnojív. Spotreba hnojív u nás rastie výrazne rýchlejšie než v ostatných krajinách V4 aj EÚ. Výsledok je, že z poľnohospodárskej pôdy na Slovensku stále uniká priveľa dusíka.

Stav takmer 99 % poľnohospodárskeho pôdneho fondu je hygienicky vyhovujúci. Kontaminovaná pôda sa vyskytuje prevažne v oblastiach s priemyselnou činnosťou, v horských a podhorských oblastiach a ich podiel je dlhodobo nemenný. V poslednej dobe nastúpil trend zhoršovania fyzikálnych vlastností pôd. Najmä na intenzívne obhospodarovaných pôdach dochádza k nárastu zastúpenia kyslých pôd. Problematické je aj zhutňovanie pôdy. Absencia vsakovacích pásov a slabá absorpčná schopnosť pôdy, z dôvodu uprednostňovania chemických hnojív, majú za následok prudké výkyvy výšky hladiny vo vodných tokoch počas silných dažďov a nedostatok vody pre rast poľnohospodárskych plodín. To znižuje poľnohospodársku produkciu a zvyšuje riziko nedostatku vody, sucha, povodní a vodnej erózie, ktorou je ohrozená viac ako tretina pôdneho fondu.

Intenzifikácia poľnohospodárstva, najmä využívanie hnojív, má zásadný vplyv na životné prostredie. Látky, ktoré sa hnojivami dostávajú do pôdy, z nej unikajú a majú negatívny vplyv na kvalitu vody a ovzdušia, ohrozujú biodiverzitu, narušujú ozónovú vrstvu a majú podiel na zmene klímy.

Slovensko označilo približne tretinu územia ako pásmo ohrozené dusičnanmi. Najohrozenejšie je územie západného Slovenska, kde pozorujeme dlhodobý rastúci trend nadbytočného dusíka. V porovnaní s krajinami EÚ pôda na Slovensku obsahuje relatívne málo živín, čo vedie k vyššej spotrebe priemyselných hnojív

Významná časť územia okresu aj mesta je intenzívne poľnohospodársky využívaná, vytvorené sú tu veľkoblokové polia, ktoré sú vzhľadom na absenciu vegetačného pokryvu výrazne náchylné na veternú eróziu.

Kontaminácia horninového prostredia

Pri hodnotení znečistenia horninového prostredia je nutné vychádzať z možného prenosu znečistenia z iných zložiek životného prostredia, pokiaľ nie sú k dispozícii konkrétne údaje o znečistení zistenom na vzorkách. Určitým indikátorom znečistenia môže byť dokumentované znečistenie pôdy, ktoré tvorí vrchnú vrstvu horninového prostredia a je spolu s reliéfom kontaktnou vrstvou medzi základnými zložkami, a to atmosférou, litosférou a hydrosférou. Z

uvedeného vyplýva predpoklad znečistenia horninového prostredia odzrkadľujúceho chemické znečistenie ovzdušia, zrážok, vôd a pôd.
Environmentálne záťaže znečisťujú horninové prostredie, podzemnú vodu a pôdu a predstavujú závažné riziko pre ľudské zdravie. Najčastejšie ide o územia, ktoré boli kontaminované banskou, priemyselnou, vojenskou, dopravnou a poľnohospodárskou činnosťou, ale aj nesprávnym nakladaním s odpadom.
Vzhľadom na nepriaznivé pôsobenie prírodných procesov narastá v posledných rokoch počet mimoriadnych udalostí – živelných pohrôm, ktoré majú negatívny vplyv na život a zdravie ľudí alebo ich majetok. Ide predovšetkým o často sa opakujúce zosuvy. Výsledky monitorovania poskytujú informácie na prijatie opatrení umožňujúcich mimoriadnym udalostiam včas predchádzať.

Problematika znečistenia a poškodenia horninového prostredia v sledovanom území úzko súvisí so znečistením a poškodením pôdneho krytu, príčiny a následky sú spoločné.
Aktuálnymi problémami životného prostredia na Slovensku sú predovšetkým obnova ekosystémov na ornej pôde, obnova miest narušených ťažbou a iných industriálnych stanovíšť, obnova riečnych ekosystémov, degradovaných lúčnych porastov, obnova prirodzenej skladby lesov - všetky sa týkajú aj okresu Dunajská Streda.

Do roku 2030 Slovensko vyvinie úsilie na odstránenie environmentálnych záťaží s najvyššou prioritou riešenia. Bezpečná likvidácia environmentálnych škôd bude plne hradená ich pôvodcami. Pri ložiskovom geologickom prieskume bude zabezpečená spolupráca s miestnymi samosprávami a občanmi, ochrana zdravia pred rizikami z kontaminovaného územia a ochrana prírody budú považované za prioritu. Zavedie sa legislatívna povinnosť vykonať inžinierskogeologický prieskum pred zakladaním stavieb v zosuvných územiach a pred realizáciou strategických veľkokapacitných a líniových stavieb.

Poškodenie vegetácie a biotopov
Kľúčovým cieľom ochrany biodiverzity je zastaviť stratu biodiverzity a degradáciu ekosystémov v SR, zabezpečiť ich revitalizáciu a racionálne využívanie ekosystémových služieb v ich najväčšom vykonateľnom rozsahu ako príspevok Slovenskej republiky k zamedzeniu straty biodiverzity v celosvetovom meradle.
V poľnohospodársky využívanom území sú vplyvy ľudskej činnosti na biotu intenzívne a rozsiahle. Prevažná časť územia bola premenená na poľnohospodárske pozemky (predovšetkým ornú pôdu) alebo urbanizované plochy. Väčšina pôvodných druhov rastlín a živočíchov tým z tejto časti územia buď vymizla úplne alebo bola obmedzená na relatívne nepoškodené zvyšky prírode blízkych biotopov. Druhotné stanovištia boli osídlené najmä synantropnými druhmi - v území tak výrazne stúpa význam relatívne zachovalých lesných porastov, ktoré sa vyskytujú vo fragmentoch. V antropogénnych typoch biotopov je kvalita a štruktúra rastlinných a živočíšnych spoločenstiev výrazne odlišná od prirodzených podmienok. Na biotu a biodiverzitu územia pôsobia prevažne negatívne nielen veľké nedostatočne členené poľnohospodárske pozemky, ale aj komplex

Záujmové územie je poľnohospodársky intenzívne využívané. Kvalita a druhová pestrosť vegetácie je nízka, významný podiel v štruktúre majú nekvalitné hospodárske monokultúry, resp. antropicky podmienené vegetačné línie pozdĺž komunikácií a hydromelioračných stavieb.

Obehové hospodárstvo
Globálna zmena klímy a vyčerpateľné zdroje si vyžadujú inovatívne prístupy k nastaveniu hospodárstva. Ekonomika 21. storočia je ekonomika s čo najvyšším opätovným využitím použitých materiálov, efektívnou spotrebou materiálov a udržateľnou spotrebou energie,

ktorá nevytvára dodatočné tlaky na životné prostredie. Na dosiahnutie tohto cieľa je nutné zmeniť prístupy verejnosti i štátnej správy, čo si bude vyžadovať zvýšený dôraz na environmentálne vzdelávanie a na zber a spracovanie údajov pre lepšie formulovanie opatrení.

Na zabezpečenie udržateľného rozvoja v SR, ako aj v celej EÚ je potrebné využívať zdroje inteligentnejším, udržateľnejším spôsobom. Cieľom obehového hospodárstva je zachovať hodnotu výrobkov a materiálov čo najdlhšie, čím sa minimalizuje odpad a využívanie nových zdrojov. Jedným zo základných pilierov obehového hospodárstva je vrátenie materiálov späť do hospodárstva s cieľom zabrániť ich nenávratným stratám. Premena odpadu na zdroj je základným predpokladom zvyšovania efektívnosti využívania zdrojov a výraznejšieho smerovania k obehovému hospodárstvu. Vylepšený zber a nakladanie s komunálnymi odpadmi patria k neoddeliteľnej súčasti ObH.

Odpadové hospodárstvo

Odpady sú oblasťou, kde Slovensko v porovnaní s ostatnými krajinami EÚ najviac zaostáva. Cieľom je zvýšiť recykláciu komunálneho odpadu, vrátane jeho prípravy na opätovné použitie, na 60 % do roku 2030 a mieru skládkovania znížiť do roku 2035 pod 25 %. Bude to sprevádzané postupným zvyšovaním poplatkov za skládkovanie odpadov za súčasného zlepšenia prevencie vzniku čiernych skládok, ako aj dôsledného trestania vinníkov. Prvé mierne zvyšovanie spomínaných poplatkov zaviedla novela zákona o odpadoch platná od januára 2019 a ich postupný nárast je zatiaľ uzákonený do roku 2021. Pripravený bol návrh zákona o zálohovaní, ktorý sa týka PET fliaš a plechoviek na nápoje. Návrh zákona vychádzal z analýzy IEP Skutočná cena zálohy.

Cieľom Envirostratégie 2030 je tiež predchádzať vzniku biologicky rozložiteľného a potravinového odpadu. Opatrenia pre lepší manažment odpadov sú súčasťou aktivít definovaných za účelom prechodu SR na obehové hospodárstvo. Envirostratégia 2030 kladie dôraz na ekodizajn, počíta s vyššou podporou zelených inovácií, vedy a výskumu. Plánuje sa, že v roku 2030 bude zeleným verejným obstarávaním zabezpečované aspoň 70 % hodnoty verejného obstarávania.

Hlavným cieľom odpadového hospodárstva SR je minimalizácia negatívnych účinkov vzniku a nakladania s odpadmi na zdravie ľudí a životné prostredie. Pre dosiahnutie stanovených cieľov bude nevyhnuté zásadnejšie presadzovanie a dodržiavanie záväznej hierarchie odpadového hospodárstva za účelom zvýšenia recyklácie odpadov predovšetkým pre oblasť komunálnych odpadov a stavebných
odpadov a odpadov z demolácií v súlade s požiadavkami rámcovej smernice 2008/98/ES o odpade. Veľkou výzvou odpadového hospodárstva v SR je zastaviť nárast vzniku odpadov a hlavne znížiť vysoký podiel skládkovania odpadov.
Navrhované opatrenia v odpadovom hospodárstve podľa Zelenej V4: do roku 2030 recyklovať alebo pripraviť k opätovnému použitiu až 70% komunálnych odpadov, recyklovať až 80% obalov, do roku 2025 postupne ukončiť skládkovanie recyklovateľných odpadov (plastov, papiera, kovov, skla a biologicky rozložiteľného odpadu) a znížiť množstvo potravinového odpadu o 30%. V súčasnosti až 20 členských štátov ukladá viac ako 50% odpadu na skládky (Slovensko skládkuje viac ako 70% odpadu).
S rastom životnej úrovne bude aj naďalej stúpať objem komunálnych odpadov, ak sa triedenie komunálneho odpadu nestane pre obyvateľov samozrejmosťou, a ak sa nevybuduje na Slovensku efektívny a transparentný systém nakladania s odpadmi, ťažko očakávať, že SR splní svoje záväzky.

Do roku 2030 sa zvýši miera recyklácie komunálneho odpadu, vrátane jeho prípravy na opätovné použitie, na 60 % a do roku 2035 sa zníži sa miera jeho skládkovania na menej

ako 25 %. Zelené verejné obstarávanie pokryje aspoň 70 % z celkovej hodnoty všetkých verejných obstarávaní a podpora zelených inovácií, vedy a výskumu bude na porovnateľnej úrovni s priemerom EÚ. Energetická náročnosť priemyslu Slovenska sa priblíži priemeru EÚ a do roku 2020 budú mať všetky druhy obnoviteľných zdrojov výroby energie vypracované a prijaté kritériá udržateľného využívania. Výroba elektriny a tepla z uhlia bude postupne utlmená.

Súčasný zdravotný stav obyvateľstva

Zdravotný stav obyvateľstva je výsledkom pôsobenia viacerých faktorov – ekonomická a sociálna situácia, výživové návyky, životný štýl, úroveň zdravotníckej starostlivosti ako aj životné prostredie (ŽP). Vplyv znečisteného ŽP na zdravie ľudí je dosiaľ málo preskúmaný, odzrkadľuje sa však najmä v ukazovateľoch ako sú stredná dĺžka života pri narodení, celková úmrtnosť, dojčenská a novorodenecká úmrtnosť, počet rizikových tehotenstiev a počet narodených s vrodenými a vývojovými vadami, štruktúra príčin smrti, počet alergických, kardiovaskulárnych a onkologických ochorení, stav hygienickej situácie, šírenie toxikománie, alkoholizmu a fajčenia, stav pracovnej neschopnosti a invalidity, choroby z povolania a profesionálne otravy.
Celková kvalita životného prostredia pre človeka je súhrnom kvalít jeho jednotlivých zložiek, predovšetkým kvality ovzdušia. Priamy vplyv životného prostredia na zdravotný stav obyvateľstva (okrem havárií, úrazov) je ťažko hodnotiť aj vzhľadom na to, že príčinnosť chorôb je multifaktoriálna a výrazný podiel na chorobnosti má aj životný štýl, genetické faktory, stresy, úroveň zdravotníctva a pod.

Zdravotný stav dotknutého obyvateľstva sa veľmi neodlišuje od priemerných hodnôt SR, najviac obyvateľov dlhodobo zomiera na choroby obehovej sústavy (najmä na ischemickú chorobu srdca, cievne choroby mozgu a infarkt myokardu). Druhou najčastejšou príčinou úmrtí sú stále nádorové ochorenia a treťou najčastejšou príčinou úmrtí mužov boli vonkajšie príčiny (nehody, poranenia a pod.) a u žien choroby dýchacej sústavy (najmä zápal pľúc).

IV. ZÁKLADNÉ ÚDAJE O PREDPOKLADANÝCH VPLYVOCH NAVRHOVANEJ ČINNOSTI NA ŽIVOTNÉ PROSTREDIE VRÁTANE ZDRAVIA A O MOŽNOSTIACH OPATRENÍ NA ICH ZMIERNENIE

1. Požiadavky na vstupy

Záber pôdy

Navrhovaná činnosť nevyžaduje prípravu územia, terénne úpravy a zemné práce, nakoľko sa jedná o existujúci areál v intraviláne mesta Gabčíkovo, na parc. č. 1845-zastavané plochy a nádvoria.
Realizácia navrhovanej činnosti si nevyžiada dočasný ani trvalý záber pôdy, pretože je realizovaná v existujúcom poľnohospodárskom areáli.

Voda

Objekt je zásobovaný vodou prostredníctvom areálového vodovodu zo studne. V súvislosti s prevádzkou navrhovanej činnosti vznikne požiadavka odberu vody pre pitné, sociálne a hygienické účely pracovníkov. Pitná voda bude používaná ako balená voda. V prípade požiaru budú použité hasiace prístroje rozmiestnené podľa poplachových smerníc. Technológia zhodnocovania uvedených ostatných odpadov nekladie nároky na potrebu vody.
Podzemné vody: nie sú riešené, nakoľko sa jedná o existujúcu odkanalizovanú betónovú plochu.
Zrážkové vody: sú zvedené existujúcimi dažďovými zvodmi do vsakov.

Ostatné surovinové a energetické zdroje

Prevádzka zariadenia je napojená na existujúce rozvody elektrickej energie pre účely osvetlenia areálu, potreby elektriny v prevádzkových objektoch. Vykurovanie kancelárie je elektrické.
Vstupnou surovinou sú odpady skupiny O - kovový odpad, železné a neželezné kovy, N – batérie a akumulátory, elektroodpad - od rôznych dodávateľov. Ide o subjekty, pri činnosti ktorých predmetné odpady vznikajú alebo ktoré sa zoberajú zberom odpadov.

Nároky na dopravu

Dotknuté územie je dopravne sprístupnené z miestnej komunikácie na ulici Pastuchová, ktorá sa napája na štátnu cestu.
Dopravná obsluha v rámci areálu sa bude vykonávať po jestvujúcich komunikáciách v areáli. Navrhovaná prevádzka nevyvolá významné zvýšenie intenzity dopravy na jestvujúcich komunikáciách. Navrhovanou činnosťou nevznikne požiadavka na budovanie, alebo rekonštrukciu jestvujúcich štátnych, resp. areálových komunikácií, ani parkovacích plôch. Parkovanie mechanizmov, nákladných áut, ako aj vozidiel zamestnancov prevádzky bude zabezpečené na jestvujúcich spevnených plochách v areáli bývalého družstva. Navrhovaná činnosť si nevyžiada budovanie nových parkovacích miest, nakoľko súčasný stav bude dostatočne vyhovujúci aj pri spustení prevádzky novej činnosti v rámci jestvujúcich plôch v areáli navrhovateľa.
Odvoz odpadu a logistiku zvozu zo zariadenia bude koordinovať prevádzkovateľ tak, aby boli odpad odvážajúce vozidlá vyťažené a zároveň nedochádzalo k preplneniu kapacity prevádzky.

Nároky na pracovné sily

Realizáciou navrhovanej činnosti sa vytvorí nové pracovné miesto pre 1 osobu. Zodpovedný pracovník bude zodpovedať za poriadok, čistotu a stav zhromaždovacieho miesta, vykonávať váženie odpadov, dohliadať na ukladanie a zhromažďovanie odpadov, zodpovedať za roztriedenie odpadov podľa druhu, zodpovedať za riadne uzamknutie predmetných budov a bude povinný dodržiavať prevádzkový poriadok a opatrenia pre prípad havárie, požiarne a poplachové smernice a predpisy o bezpečnosti práce a ochrane zdravia pri práci, pričom bude zabezpečovať bezpečnú manipuláciu s odpadmi v priestoroch predmetných budov a oznamovať príslušné informácie o naplnení kapacít zariadenia, viesť evidenciu odpadov na evidenčnom liste odpadu, zabezpečovať archiváciu evidenčných listov odpadov počas obdobia 5 rokov.

2. Údaje o výstupoch

Výstupom z vykonávania navrhovanej činnosti budú triedené odpady zo železných a z neželezných kovov kategórie ostatný, elektroodpad, batérie a akumulátory kategórie „nebezpečný“. Zhromaždené (skladované) odpady z hľadiska ekonomiky prevádzky budú krátkodobo skladované, t.j. do doby naplnenia kapacít nádob a kontajnerov a skladových plôch.

Ovzdušie

Zdroje znečisťovania ovzdušia

Zariadenie na zber odpadov vyvoláva určitý stupeň prašnosti pri manipulácii s odpadmi pri jeho zbere a pri dopravnej premávke. Navrhovaná prevádzka neovplyvní znečistenie ovzdušia nad prípustnú mieru a tým ani zdravotný stav obyvateľstva obce ani širšieho okolia. Zber, zhromažďovanie, triedenie a úprava odpadov nie je kategorizovaným zdrojom znečisťovania ovzdušia v zmysle platnej legislatívy.
Líniové a plošné zdroje znečistenia ovzdušia predstavuje komunikácia, ktorá bude využívaná pri prevádzke navrhovanej činnosti. Vzhľadom na predpokladanú intenzitu dopravy súvisiacu s dopravnou obsluhou navrhovanej činnosti, predpokladáme, že prírastok priemernej dennej

imisie z automobilovej dopravy v dotknutom území v porovnaní so súčasným stavom bude zanedbateľný.

Odpadové vody

Prevádzková budova je v súčasnosti napojená na existujúcu verejnú kanalizačnú sieť mesta Gabčíkovo. Realizácia navrhovanej činnosti si nevyžaduje zmeny ani navýšenie množstva odpadových vôd vypúšťaných z prevádzky zariadenia na zber odpadov. Taktiež sa nemení existujúci spôsob odvádzania dažďových vôd.

Množstvo splaškových odpadových vôd za rok zodpovedá uvažovanej spotrebe vody a predstavuje: Uvažovaná spotreba vody obsluhou navrhovanej činnosti:

- prevádzka 1 zamestnanec 80 l/os a deň

Ročná spotreba vody pri predpoklade 250 prac. dní:

- Qr 20 000 l/rok 20,00 m3 /rok

Množstvo odvádzaných zrážkových vôd z areálu oproti súčasnosti sa nezmení, nakoľko plocha areálu, kde bude navrhovaná činnosť prebiehať, zostane rovnaká ako doposiaľ.

Nakoľko sa jedná len o dočasné skladovanie odpadov na vyhradenej ploche a v certifikovaných kontajneroch s nepriepustným dnom, nebude mať činnosť vplyv na akékoľvek znečistenie povrchových resp. podzemných vôd.

Odpady

Odpady sa zaraďujú podľa zoznamu odpadov na základe § 2 vyhlášky MZP SR č. 365/2015 Z.z., ktorou sa ustanovuje Katalóg odpadov v znení ďalších predpisov.

Zoznam druhov odpadov, s ktorými sa v zariadení bude nakladať (zber) v zmysle vyhlášky č. 365/2015 Z. z. v znení neskorších predpisov (Katalóg odpadov) v zmysle § 97 ods. 1 písm. d) zákona o odpadoch

Katalógové číslo	Názov odpadu	Kategória
02 01 10	Odpadové kovy	O
12 01 01	Piliny a triesky zo železných kovov	O
12 01 02	Prach a zlomky zo železných kovov	O
12 01 03	Piliny a triesky z neželezných kovov	O
12 01 04	Prach a zlomky z neželezných kovov	O
12 01 13	Odpady zo zvárania	O
15 01 03	Obaly z dreva	O
15 01 04	Obaly z kovu	O
15 01 05	Kompozitné obaly	O
16 02 11	Vyradené zariadenia obsahujúce chlórfluórované uhľovodíky, HCFC, HFC	N
16 02 13	Vyradené zariadenia obsahujúce nebezpečné časti*) iné ako uvedené V 16 02 09 až 16 02 12	N
16 02 14	Vyradené zariadenia iné ako uvedené v 16 02 09 až 16 02 13	O

16 02 15	Nebezpečné časti odstránené z vyradených zariadení	N
16 02 16	Časti odstránené z vyradených zariadení iné ako uvedené v 16 02 15	O
16 01 17	Železné kovy	O
16 01 18	Neželezné kovy	O
16 06 01	Olovené batérie	N
16 06 02	Niklovo-kadmiové batérie	N
16 06 03	Batérie obsahujúce ortuť	N
160604	Alkalické batérie iné ako uvedené v 160103	O
17 04 01	Meď, bronz, mosadz	O
17 04 02	Hliník	O
17 04 03	Olovo	O
17 04 04	Zinok	O
17 04 05	Železo a oceľ	O
17 04 06	Cín	O
17 04 07	Zmiešané kovy	O
19 10 01	Odpad zo železa a ocele	O
19 10 02	Odpad z neželezných kovov	O
19 12 02	Železné kovy	O
19 12 03	Neželezné kovy	O
20 01 23	Vyradené zariadenia obsahujúce chlórfluórované uhľovodíky	N
20 01 33	Batérie a akumulátory uvedené v 160601, 160602 alebo 160103 a Netriedené batérie a akumulátory obsahujúce tieto batérie	N
20 01 34	Batérie a akumulátory iné ako uvedené v 20 01 33	O
20 01 35	Vyradené elektrické a elektronické zariadenia iné ako uvedené v 20	N

	01 21 a 20 01 23, obsahujúce nebezpečné časti	
20 01 36	Vyradené elektrické a elektronické zariadenia iné ako uvedené v 20 01 21, 20 01 23 a 20 01 35	O
20 01 04	Obaly z kovu	O
20 01 40	Kovy	O
20 01 40 01	Meď, bronz, mosadz	O
20 01 40 02	Hliník	O
20 01 40 03	Olovo	O
20 01 40 04	Zinok	O
20 01 40 05	Železo a oceľ	O
20 01 40 06	Cín	O
20 01 40 07	Zmiešané kovy	O

* Navrhovateľ je povinný v zmysle § 81 ods. 13 uvedeného zákona mať uzatvorenú zmluvu na činnosť nakladania s komunálnymi odpadmi s príslušným mestom.

Zoznam odpadov pre zhodnocovanie (úprava) podľa § 97 ods. 1 písm. c) zákona o odpadoch

ODPADY Z KOVOV

Katalógové číslo odpadu	**Názov odpadu podľa Katalógu odpadov**	**Kategória**
02 01 10	Odpadové kovy	O
15 01 04	Obaly z kovu	O
16 01 17	Železné kovy	O
16 01 18	Neželezné kovy	O
17 04 01	Meď, bronz, mosadz	O
17 04 02	Hliník	O
17 04 03	Olovo	O
17 04 04	Zinok	O
17 04 05	Železo a oceľ	O

17 04 06	Cín	O
17 04 07	Zmiešané kovy	O
19 10 01	Odpad zo železa a ocele	O
19 10 02	Odpad z neželezných kovov	O
19 12 02	Železné kovy	O
19 12 03	Neželezné kovy	O
20 01 40	Kovy	O
20 01 40 01	meď, bronz, mosadz	O
20 01 40 02	hliník	O
20 01 40 03	olovo	O
20 01 40 04	zinok	O
20 01 40 05	Železo a oceľ	O
20 01 40 06	cín	O
20 01 40 07	Zmiešané kovy	O

Kód nakladania je *R12 - úprava odpadov určených na spracovanie niektorej z činnosti R1 až R11 /jedná sa o mechanickú úpravu odpadov za účelom zmenšenia objemu pre efektívnu prepravu/*
Predpokladaná kapacita zhodnocovaných odpadov rezaním a strihaním bude cca **5 000 t/rok**.

Zhodnocovanie uvedených ostatných odpadov bude spočívať v triedení a ukladaní týchto druhov odpadov, ktoré bude vykonávané ručne ako aj vlastnou nakladacou technikou. V prípade kovového odpadu ide o rozmerovú úpravu na menšie kusy autogénom resp. rezaním. Zhromažďovanie, skladovanie a triedenie odpadov bude vykonávané v zmysle ustanovení zákona NR SR č.79/2015 Z. z. o odpadoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov a vyhlášky MŽP SR č. 371/2015 Z. z. ktorou sa vykonávajú niektoré ustanovenia zákona o odpadoch.
Množstvá sú odhadované na základe predpokladaného rozsahu činnosti a bude upresňované a podrobne špecifikované podľa skutočného stavu, na základe vedenia evidencie a hlásení v zmysle platnej legislatívy v odpadovom hospodárstve. Vyzbierané odpady budú zhodnocované na základe zmluvného vzťahu firmou oprávnenou na nakladanie s príslušným druhom odpadu.
V prevádzke okrem zberaných odpadov vzniká aj zmesový komunálny odpad, ktorého zber bude zabezpečený prostredníctvom mesta Gabčíkovo.
Organizačné a technologické zabezpečenie prevádzky a ochrany zariadení, bezpečnosť a ochrana zdravia pri práci a požiarna ochrana, ako aj vymedzenie povinností a zodpovednosti pracovníkov navrhovanej činnosti tak pri obsluhe, ako aj údržbe zariadení bude v plnom súlade s požiadavkami platných všeobecne záväzných právnych predpisov a noriem. Navrhovaná činnosť spĺňa požiadavky na plynulú, bezporuchovú prevádzku.

Zdroje hluku a vibrácií

Počas prevádzky navrhovanej činnosti vzhľadom na jej charakter a situovanie v priemyselnej zóne neočakávame obťažovanie obyvateľov obce hlukom. Mobilným zdrojom hluku bude automobilová doprava, ktorá však, vzhľadom na plánovanú intenzitu, výrazne neovplyvní súčasnú dopravnú situáciu v danej oblasti. V rámci navrhovanej činnosti sa nepredpokladá inštalácia zariadení, ktoré by mohli byť zdrojom vibrácií.

Z hľadiska ochrany pred hlukom, infrazvukom a vibráciami navrhovaná prevádzka, jej technické riešenie, zariadenia a navrhované postupy pri zbere a úprave odpadov nebudú zdrojom prekračujúcim hodnoty požadované vyhláškou Ministerstva zdravotníctva č. 549/2007 Z. z., ktorou sa ustanovujú podrobnosti o prípustných hodnotách hluku, infrazvuku a vibrácií a o požiadavkách na objektivizáciu hluku, infrazvuku a vibrácií v životnom prostredí v znení nehorších predpisov.

Zdrojmi hluku počas prevádzky budú:

- doprava odpadov do zariadenia a zo zariadenia,
- nakladanie, manipulácia

Činnosť sa bude realizovať v rámci plôch vtedajšej poľnohospodárskej výroby a skladov kde je už v súčasnosti v dôsledku prítomnosti viacerých významných zdrojov hluku (iné prevádzky, sušička obilia) zaťaženie pomerne výrazné.

Prevádzkovateľ je povinný dodržiavať všetky platné právne predpisy na úseku ochrany verejného zdravia.

Žiarenie a iné fyzikálne polia , teplo, zápach a iné výstupy

Navrhovaná činnosť nepredpokladá vznik osobitných foriem fyzikálneho žiarenia, nevyvolá zmenu hodnôt magnetického a radónového žiarenia v posudzovanom území . Prevádzka nebude produkovať teplo, zápach ani iné výstupy.

Vyvolané investície

Vyvolané investície predstavujú náklady na zakúpenie špecializovaných skladovacích kontajnerov.

3. Údaje o predpokladaných priamych a nepriamych vplyvoch na životné prostredie

Priame a nepriame vplyv na životné prostredie

Priame a nepriame (pozitívne a negatívne) vplyvy navrhovanej činnosti na životné prostredie sú v tejto kapitole popísané z hľadiska ich predpokladaného vzniku.

Čo sa týka dlhodobých priamych aj nepriamych vplyvov na zložky životného prostredia : ide o dlhodobý pozitívny vplyv na obyvateľstvo. Prevádzka zariadenia ovplyvňuje možnosti spätného využitia odpadov ako druhotných surovín.

Čo sa týka dlhodobých negatívnych vplyvov (prach, hluk.) na obyvateľstvo : počas prevádzky sa tieto vplyvy eliminujú dodržiavaním technických opatrení (pracovný čas, udržiavanie čistoty a poriadku). Osobitné technické opatrenia na ochranu všetkých zložiek životného prostredia sú podrobne rozpracované v Prevádzkovom poriadku zariadenia na zber odpadov.

Počas prevádzky nebude zariadenie zdrojom negatívnych nepriamych vplyvov na životné prostredie. Činnosťou zariadenia nedôjde k záberu poľnohospodárskeho pôdneho fondu ani lesného pôdneho fondu. Realizácia činnosti významne neovplyvní súčasný krajinný obraz. Vzdialenosť významných prírodných ekosystémov od lokality zámeru je dostatočná, preto nie je predpoklad priameho negatívneho ovplyvnenia genofondu a biodiverzity širšieho záujmového územia súvisiaceho s činnosťou navrhovaného zariadenia.

Posúdenie vplyvov na obyvateľstvo

Dopady navrhovanej činnosti na zdravie obyvateľstva môžeme posúdiť na dvoch úrovniach - globálnej a lokálnej.

Na globálnej úrovni ide jednoznačne o pozitívnu aktivitu, ktorou sa dosiahne zlepšenie životného prostredia.

Zvýšenou mierou zhodnocovania odpadov sa znižuje celkové množstvo odpadov, ktoré je potrebné zneškodniť a znižujú sa aj nároky na prírodné zdroje surovín. To je cesta k trvalo udržateľnému rozvoju spoločnosti.

Na lokálnej úrovni sú s navrhovanou činnosťou spojené vplyvy na pracovníkov zariadenia. Tieto vplyvy sú riešiteľné na úrovni pracovno-právnych vzťahov, uplatnením predpisov pre bezpečnosť a ochranu zdravia pri práci.

Celkovo je možné konštatovať, že popisovaná činnosť nebude mať taký vplyv, ktorý by vytvoril novú preťaženú lokalitu, t.j. takú, kde sa koncentrujú nepriaznivé účinky aktivít s dopadom na zdravie obyvateľstva alebo zložky životného prostredia.

Navrhovaná činnosť, vzhľadom na svoje umiestnenie, charakter, rozsah a prijaté, resp. navrhované opatrenia, *nebude mať významné negatívne vplyvy* na dotknuté obyvateľstvo a jeho zdravotný stav.

Vplyv na horninové prostredie a reliéf

Vzhľadom na povahu navrhovanej činnosti a jej umiestnenie neočakávame žiadne negatívne vplyvy na geologické a geomorfologické pomery lokality. Vplyvy na reliéf a horninové prostredie hodnotíme ako *málo významné* .

Vplyvy na povrchové a podzemné vody

V štandardných prevádzkových podmienkach nie je predpoklad kontaminácie podzemných ani povrchových vôd. Možné ohrozenie kvality podzemných vôd predstavuje prípadný havarijný stav na betónových spevnených plochách pri manipulácii s odpadmi alebo únik ropných látok z mechanizmov. Pri správnej prevádzke areálu sú tieto trvalé vplyvy, v dôsledku ktorých môže dôjsť ku kontaminácii podzemných vôd, nepravdepodobné.

Navrhovanou zmenou činnosti sa nezmení miera existujúcich potenciálnych vplyvov na kvalitu podzemných vôd oproti súčasnosti. V existujúcej prevádzke sa uplatňujú všetky dostupné opatrenia pre elimináciu havarijného úniku znečisťujúcich látok. Vplyvy existujúcej prevádzky na podzemné prostredie hodnotíme ako *mierne negatívne, priame, dlhodobé, vratné.*

Vplyvy na ovzdušie

Pri prevádzke bude ovzdušie ovplyvnené činnosťou prichádzajúcich a odchádzajúcich vozidiel. Vzhľadom na kapacitu zariadenia sa predpokladá minimálne zvýšenie dopravného zaťaženia priľahlých komunikácií oproti existujúcemu stavu. Optimalizáciou prepravy dôjde k zníženiu množstvu prepravných prostriedkov a k zníženiu koncentrácie výfukových splodín v ovzduší. Pôjde o zanedbateľné množstvo emisií. Prevádzka zariadenia nebude kategorizovaná ako zdroj znečistenia ovzdušia .

Vplyv hodnotíme ako *dlhodobý málo významný.*

Vplyvy na hlukovú situáciu

V dôsledku zvýšenia intenzity dopravy a v dôsledku manipulácie s odpadmi sa zvýši aj intenzita hluku a vibrácií na dotknutom území. Ide o priamy negatívny vplyv, avšak *nie veľmi významný* z dôvodu prevádzky existujúceho zariadenia v areáli. Zvýšenie hluku bude mať dlhodobý charakter, avšak len počas prevádzkovej doby zariadenia.

Vplyv na dopravu
Realizáciou zámeru dôjde k miernemu zvýšeniu intenzity dopravy. Areál má dobré dopravné napojenie na verejné komunikácie. Pre potreby činnosti zariadenia na zber a zhodnocovanie odpadov sa predpokladá s prejazdom 1 - 2 vozidiel denne.
Dopravná obsluha v rámci areálu sa bude vykonávať po jestvujúcich komunikáciách v areáli. Navrhovaná prevádzka nevyvolá významné zvýšenie intenzity dopravy na jestvujúcich komunikáciách. Navrhovanou činnosťou nevznikne požiadavka na budovanie, alebo rekonštrukciu jestvujúcich štátnych, resp. areálových komunikácií, ani parkovacích plôch. Parkovanie mechanizmov, nákladných áut, ako aj vozidiel zamestnancov prevádzky bude zabezpečené na jestvujúcich spevnených plochách v areáli prevádzky. Navrhovaná činnosť si nevyžiada budovanie nových parkovacích miest, nakoľko súčasný stav bude dostatočne vyhovujúci aj pri spustení prevádzky novej činnosti v rámci jestvujúcich plôch v areáli navrhovateľa.
Odvoz odpadu a logistiku zvozu zo zariadenia bude koordinovať prevádzkovateľ tak, aby boli odpad odvážajúce vozidlá vyťažené a zároveň nedochádzalo k preplneniu kapacity prevádzky.
Vplyv navrhovanej činnosti na dopravnú situáciu počas prevádzky hodnotíme celkovo ako *dlhodobý, negatívny, málo významný, lokálne*.

Vplyvy na pôdu
Pre navrhovanú činnosť nie je potrebný záber poľnohospodárskej pôdy, nakoľko sa jedná o existujúce zariadenie v priemyselnej časti mesta.
Kontaminácia pôdy sa nepredpokladá, počas výstavby a počas prevádzky predstavuje takéto ovplyvnenie iba riziko, pri náhodných havarijných situáciách (únik ropných látok z dopravných prostriedkov a pod.).
Vzhľadom na uvedené skutočnosti možno očakávané vplyvy na pôdu hodnotiť ako *nevýznamné.*

Vplyvy na odpadové hospodárstvo
Pozitívny vplyv navrhovanej činnosti sa prejaví v znížení množstva odpadov zneškodňovaných skládkovaním a zvýšení podielu zhodnocovaných odpadov, čo je v súlade s hierarchiou odpadového hospodárstva Slovenskej republiky.
S prihliadnutím na súčasný stav životného prostredia sa nepredpokladá, že navrhovaná zmena popisovaná v oznámení by mohla vyvolať iné vplyvy, ktoré neboli uvedené v oznámení.
Celkovo je možné konštatovať, že popisovaná činnosť nebude mať taký vplyv, ktorý by vytvoril novú preťaženú lokalitu, t.j. takú, kde sa koncentrujú nepriaznivé účinky aktivít s dopadom na zdravie obyvateľstva, alebo zložky životného prostredia
Recyklácia druhotných surovín je v plnom súlade so všetkými koncepciami odpadového hospodárstva. Vplyv hodnotíme ako *významný, pozitívny.*

Vplyv na krajinu
Navrhovaná činnosť bude realizovaná na jestvujúcich plochách areálu. Navrhovaná zmena priamo nezasahuje žiadny z prvkov ÚSES, tzn. nenaruší funkčnosť žiadneho prvku ÚSES ani iných biologicky hodnotných území. Vplyv hodnotíme ako *nevýznamný*.

Synergické a kumulatívne vplyvy
Na základe zhodnotenia vplyvov, ktoré by mohla hodnotená činnosť spôsobiť, nepredpokladáme žiadne negatívne vplyvy s dopadom na životné prostredie ani na zdravotný stav a pohodu obyvateľstva oproti súčasnému stavu.

Priamy vplyv na životné prostredie
Vybudované zariadenie na zber a zhodnocovanie odpadov poskytuje obyvateľom obce a obyvateľom okolitých obcí, možnosť odovzdať odpad do zariadenia v zmysle požiadaviek zákona

č. 79/2015 Z. z. o odpadoch. Ak by sa navrhovaná činnosť nerealizovala, znamenalo by to pre občanom obce a okolia stratenie možnosti odovzdávať odpad do zariadenia v zmysle požiadaviek zákona č. 79/2015 Z. z. o odpadoch. Znamenalo by to možné zvýšenie nelegálneho nakladania s odpadmi v dotknutom regióne.
V rámci prevádzkovania zariadenia a vykonávania navrhovanej činnosti nebude mať činnosť žiadny priamy vplyv a nebude zdrojom negatívnych vplyvov na životné prostredie.

Nepriamy vplyv na životné prostredie
Počas prevádzky nebude Zariadenie na zber odpadov zdrojom negatívnych nepriamych vplyvov na životné prostredie. Činnosťou zariadenia nedôjde k záberu poľnohospodárskeho pôdneho fondu ani lesného pôdneho fondu.
Realizácia činnosti významne neovplyvní súčasný krajinný obraz. Vzdialenosť významných prírodných ekosystémov od lokality zámeru je dostatočná, preto nie je predpoklad priameho negatívneho ovplyvnenia genofondu a biodiverzity širšieho záujmového územia súvisiaceho s činnosťou navrhovaného zariadenia

4. Hodnotenie zdravotných rizík

Hodnotenie zdravotných rizík predstavuje odhad miery závažnosti záťaže ľudskej populácie vystavenej zdraviu škodlivým faktorom životných podmienok a pracovných podmienok a spôsobu života s cieľom znížiť zdravotné riziká.
Navrhovaná činnosť je jednoduchou činnosťou bez nároku na zvláštne technické a technologické zabezpečenie bez potreby úpravy odpadov, ktoré sú predmetom návrhu. Pri vykonávaní činností spojených so zberom odpadov budú zamestnanci prichádzať do styku prevažne s ostatnými druhmi odpadov. V prípade nesprávnej manipulácie s vybranými druhmi nebezpečného odpadu (napr. vyradené akumulátory) kedy môže dôjsť k úniku nebezpečnej látky, ich rozbitiu, je kontakt s pôdou a prípadne podzemnou vodou obmedzený na minimum. Zber odpadov bude vykonávaný v certifikovaných kontajneroch uložených na spevnenej ploche alebo v uzatvorenej miestnosti s betónovou izolovanou podlahou opatrenou zbernou nádobou.
Prípadné vplyvy na podzemnú vodu môžu byť spôsobené nesprávnou manipuláciou a zanedbaním povinností pri manipulácii, preprave a pod. Samozrejmým predpokladom je dodržanie všetkých bezpečnostných, technických a legislatívnych podmienok prevádzkovania zariadenia.
Prevádzka zariadenia nebude zdrojom emisií znečisťujúcich látok, hluku ani iných nepriaznivých vplyvov, ktoré by mohli ovplyvniť verejné zdravie.
Prevádzkované činnosti spĺňajú, a navrhované činnosti budú spĺňať, technické, technologické, požiarne a bezpečnostné predpisy, ktoré eliminujú potenciálne riziká poškodenia alebo ohrozenia životného prostredia a zdravia ľudí.
Pôsobenie rizikových vplyvov na pracovníkov bude eliminované zabezpečením súladu zmeny navrhovanej činnosti s platnými predpismi z oblasti bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci. Pre obmedzenie rizikových vplyvov bude aj naďalej nutné, aby pracovníci boli pravidelne zaškolení a používali pridelené ochranné prostriedky. Obsluhovať strojné zariadenie bude môcť aj naďalej len osoba odborne spôsobilá a preukázateľne oboznámená s požiadavkami predpisov na obsluhu technického, resp. strojného zariadenia.
Navrhovaná činnosť bude realizovaná na základe získaných povolení vydaných podľa všeobecne záväzných právnych predpisov platných na území Slovenska a EÚ. Zariadenia a materiály, ktoré budú vyžívané pri navrhovanej činnosti musia byť konštruované tak, aby nemohlo dôjsť k priamemu ohrozeniu života alebo zdravia zamestnancov.
Pri plnom rešpektovaní podmienok bezpečnosti práce, ochrany zdravia pri práci a starostlivosti o zdravé pracovné podmienky, nebude mať realizácia navrhovanej zmeny závažný negatívny vplyv na obyvateľstvo a jeho zdravie a to ani v kumulatívnom a synergickom ponímaní.

Prevádzkou zariadenia nebude dochádzať k poškodzovaniu a znečisťovaniu prostredia nad mieru stanovenú platnými právnymi predpismi. Činnosť má výrazne pozitívny vplyv z pohľadu riešenia problematiky nakladania s odpadmi.

5. Údaje o predpokladaných vplyvoch navrhovanej činnosti na chránené územia (napr. chránené vtáčie územia, územia európskeho významu, súvislá európska sústava chránených území – NATURA 2000 – národné parky, chránené krajinné oblasti, chránené vodohospodárske oblasti)

Uvedená lokalita nie je súčasťou žiadneho chráneného územia národnej sústavy chránených území ani ich ochranných pásiem, nie je súčasťou žiadneho vyhláseného ani navrhovaného chráneného vtáčieho územia ani územia európskeho významu. Navrhovaná zmena činnosti je lokalizovaná v území, kde platí 1. stupeň ochrany podľa zákona č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny v znení neskorších predpisov.
Navrhovaná činnosť priamo nezasahuje žiadny z prvkov ÚSES, tzn. nenaruší funkčnosť žiadneho prvku ÚSES ani iných biologicky hodnotných území.
Riešené územie sa nachádza v Chránenej vodohospodárskej oblasti Žitný Ostrov (Nariadenie vlády SR č. 46/1978 z 19.4.1978 o chránenej oblasti prirodzenej akumulácie vôd na Žitnom Ostrove, publikované v zbierke zákonov č. 70/1978).
Vplyvy hodnotíme ako nevýznamné.

6. Posúdenie očakávaných vplyvov z hľadiska ich významnosti a časového priebehu pôsobenia

Z hľadiska časového priebehu pôsobenia navrhovanej činnosti konštatujeme, že vplyvy prevádzky navrhovanej činnosti nebudú významne a dlhodobo negatívne pôsobiť na žiadnu zo zložiek životného prostredia vrátane človeka.
Pri prevádzkovaní zariadenia pri dodržiavaní predpisov na úseku odpadového hospodárstva, bezpečnosti a zdravia pri práci a vlastných prevádzkových predpisov, nepredpokladáme vznik stavov vedúcich k zníženiu kvality ovzdušia, vodného a pôdneho prostredia, alebo ovplyvňovaniu kvality života obyvateľov žijúcich v území.
Podľa dostupných podkladov, nie sú na lokalite navrhovanej činnosti a v blízkom kontaktnom území známe také environmentálne problémy, ktoré by bránili uskutočneniu a prevádzkovaniu navrhovanej činnosti.

7. Predpokladané vplyvy presahujúce štátne hranice

Na základe komplexného posúdenia rozsahu a lokalizácie činnosti a predpokladaných vplyvov na životné prostredie neboli identifikované žiadne vplyvy presahujúce štátne hranice.

8. Vyvolané súvislosti, ktoré môžu spôsobiť vplyvy s prihliadnutím na súčasný stav životného prostredia v dotknutom území so zreteľom na druh, formu a stupeň existujúcej ochrany prírody , prírodných zdrojov, kultúrnych pamiatok)

V čase spracovania zámeru podľa zákona č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na ŽP neboli známe žiadne iné súvislosti, ktoré by mohli mať vplyv na zložky životného prostredia a zdravie obyvateľov v dotknutom území.
Vytvorením podmienky následného zhodnocovania odpadov budú viac šetrené neobnoviteľné zdroje surovín potrebné na výrobu výrobkov pre komunálnu a priemyselnú spotrebu. Priame alebo nepriame negatívne vplyvy na prvky a procesy prostredia nepredpokladáme.

9. Ďalšie možné riziká spojené s realizáciou navrhovanej činnosti

Pri realizácii navrhovanej činnosti nepredpokladáme a neočakávame žiadne riziká, ktorých význam by mohol vylúčiť očakávané ciele alebo vplyv, ktorý by mohol významnejšie negatívne ovplyvniť vlastnosti dotknutého územia a podmienky života.

Potenciálne riziká poškodenia, alebo ohrozenia životného prostredia môžu vzniknúť v dôsledku nasledovných príčin:

- zlyhanie technických opatrení (havárie na dopravných prostriedkoch, nesprávne zaobchádzanie so skladovanými surovinami, únava materiálu a pod.),
- zlyhanie ľudského faktora (nedodržanie pracovnej alebo technologickej disciplíny),
- sabotáže, vlámania a krádeže,
- vonkajšie vplyvy (neovplyvniteľné udalosti – „vyššia moc“),
- prírodné sily (prívalové dažde, povodne, úder blesku, zemetrasenie).

Nehody a havárie môžu mať tieto následky:

- požiar,
- škody na majetku,
- poškodenie zdravia alebo smrť.

Väčšina rizík je však na úrovni pracovnej disciplíny a dodržiavania bezpečnostných zásad (v pracovnom procese ale aj budúcich obyvateľov navrhovanej rodinnej zástavby), takže prevenciou je predovšetkým osobná úroveň vzdelania a miera zodpovednosti. Vo všeobecnosti prevenčným opatrením k nepredvídaným situáciám je vypracovanie manipulačných poriadkov a riadne zaškolenie pracovníkov.

10. Opatrenia na zmiernenie nepriaznivých vplyvov jednotlivých variantov navrhovanej činnosti na životné prostredie

Účelom opatrení je predchádzať, zmierniť, minimalizovať alebo kompenzovať očakávané (predpokladané) vplyvy činnosti (priame, nepriame, kumulatívne), ktoré môžu vzniknúť počas jej výstavby, prevádzky (v štandardnom a neštandardnom režime, t. j. aj počas havárií).

Cieľom environmentálneho posudzovania je nielen identifikovať významné vplyvy, ale nájsť k nim aj prijateľné riešenia, ktorými sa jednotlivé prvky životného prostredia ochránia alebo sa zmiernia nepriaznivé vplyvy na ne.

Opatrenia na zmiernenie nepriaznivých vplyvov činnosti vyplývajú z existujúcich legislatívnych noriem, ktoré upravujú prevádzkovanie takýchto prevádzok o ktorých sme písali v predchádzajúcich kapitolách, ako aj z opatrení, ktoré vyplynú zo stanovísk dotknutých orgánov.

Opatrenia sa po ich akceptácii včleňujú do rozhodovacieho procesu a stávajú sa súčasťou ďalších konaní o povoľovaní činnosti.

Pri navrhovanej činnosti je potrebné dodržiavať nasledovné technické, organizačné a administratívne opatrenia:

Opatrenia v oblasti odpadového hospodárstva

Súčasťou prevádzkovej dokumentácie bude:

- Prevádzkový poriadok zariadenia
- Havarijný plán
- Evidencia odpadu
- Identifikačné listy nebezpečného odpadu

Ďalej bude potrebné:

- Požiadať o súhlas podľa § 97 zákona č. 79/2015 Z. z.
- Odpady zaraďovať podľa Katalógu odpadov
- Viesť evidenciu odpadov podľa vyhlášky MŽP SR č. 366/2015 Z. z.
- Odovzdávať odpady len osobe oprávnenej nakladať s odpadmi

- Predkladať hlásenie o vzniku odpadu a nakladaní s ním podľa vyhlášky MŽP SR č. 366/2015 Z. z.
- Viesť a uchovávať evidenciu o druhoch a množstve odpadov, s ktorými nakladá a o ich zhodnotení a zneškodnení
- Zabezpečiť udržiavanie technologických zariadení, strojov a vozidiel v dobrom technickom stave
- Zabezpečovať pravidelný odvoz vytriedených odpadov
- Prevádzku označiť podľa vyhlášky MŽP SR č. 371/2015 Z. z.
- Realizovať pravidelné školenia pracovníkov v oblasti BOZP, PO ako aj z predpisov odpadového hospodárstva
- Zabezpečiť havarijnú pripravenosť pre prípad havárie (havarijné plány)
- Akceptovať odporúčania, návrhy a záväzky vyplývajúce z priebehu procesu posudzovania vplyvov v rozsahu, v akom budú premietnuté do rozhodnutia príslušného orgánu.
- Dodržiavať a riadiť sa príslušnými ďalšími rozhodnutiami a povoleniami štátnych a samosprávnych orgánov

Opatrenia v oblasti ochrany zdravia

- Základným legislatívnym predpisom je zákon č. 355/2007 o ochrane, podpore a rozvoji verejného zdravia a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov.
- Pracovníci musia byť preukázateľne oboznámení o aktuálnych predpisoch v oblasti ochrany zdravia a musia byť vybavení bezpečnostnými pomôckami podľa charakteru práce.
- Pri práci s mechanizmami, resp. manipulácii v ich dosahu je potrebné zabezpečiť ochranu zdravia a bezpečnosti práce v súlade s predpísanými požiadavkami pre tieto zariadenia.
- Práce môžu vykonávať len osoby oprávnené, spôsobilé a náležite poučené. Pri prácach je potrebné dodržiavať všeobecne platné predpisy, ako aj zohľadniť špecifické lokálne podmienky.

Nakoľko realizovaná činnosť je nevýrobného charakteru, pri prevádzke navrhovanej činnosti nedôjde k ohrozeniu zdravia ľudí.
Všetky vyššie uvedené opatrenia považujeme za technicky i ekonomicky realizovateľné. Navrhovateľ sa zaväzuje, že ich sám, alebo v spolupráci s inými inštitúciami a subjektmi vo vhodnom čase a v potrebnom rozsahu bezodkladne uskutoční.

Územnoplánovacie opatrenia nie sú potrebné, nakoľko posudzovaná činnosť plne rešpektuje platný územný plán pre dotknuté územie.

11. Posúdenie očakávaného vývoja územia, ak by sa navrhovaná činnosť nerealizovala

V prípade hodnotenia nulového stavu záujmovej lokality je potrebné uviesť, že sa jedná o existujúci areál, ktorý v minulosti bol využívaný na zber druhotných surovín. Umiestnenie navrhovanej prevádzky pokladáme za environmentálne, ekonomicky vhodné a za technicky realizovateľné. Vybudovanie zariadenia na zber odpadov sa pozitívne prejaví v zlepšení služieb tohto typu v regióne.
Na základe uvedených skutočností umiestnenie navrhovanej prevádzky pokladáme za environmentálne, ekonomicky vhodné a za technicky realizovateľné.

12. Posúdenie súladu navrhovanej činnosti s platnou územnoplánovacou dokumentáciou a ďalšími relevantnými strategickými dokumentmi

Navrhovaná činnosť je v súlade s územným plánom mesta Gabčíkovo. V zmysle územného plánu mesta Gabčíkovo je dotknuté územie definované ako poľnohospodárska výroba, nepoľnohospodárska výroba a sklady. Doplnkové funkčné využitie zberný dvor.
Navrhovaná činnosť je v súlade s Programom odpadového hospodárstva SR, v ktorom sa kladie dôraz na zvýšenie triedenia a materiálového zhodnocovanie odpadov.
Navrhovaná činnosť je v súlade s environmentálnymi cieľmi Slovenskej republiky a Európskej únie.

13. Ďalší postup hodnotenia vplyvov s uvedením najzávažnejších okruhov problémov

Predložený zámer je komplexným materiálom posudzujúcim odhadované vplyvy plánovaných činnosti v danej lokalite. Návrhy, podmienky alebo odporúčania, ktoré vyplynú zo stanovísk k zámeru budú vyhodnotené a na základe relevantnosti uplatnené v materiáloch orgánov štátnej správy a samosprávy v rámci následných povoľovacích procesov.
Na základe získaných výsledkov možno konštatovať, že navrhovaná činnosť v posudzovanom území neprináša významné environmentálne dopady, pre ktoré by bolo potrebné stanoviť ďalší postup hodnotenia vplyvov na životné prostredie.

V. POROVNANIE VARIANTOV NAVRHOVANEJ ČINNOSTI A NÁVRH OPTIMÁLNEHO VARIANTU (vrátane porovnania s nulovým variantom)

V zmysle jednotlivých ustanovení zákona č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov navrhovateľ predkladá zámer: **„Zariadenie na zber a zhodnocovanie ostatných odpadov a zber nebezpečných odpadov“** obsahujúci jeden realizačný variant a nulový variant. Navrhovaná činnosť spĺňa podmienky zisťovacieho konania v zmysle prílohy č. 8 zákona č.24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie v znení neskorších predpisov
Preto je možné vzájomne porovnať iba jeden navrhovaný realizačný a tzv. nulový variant, t. j. keby sa činnosť nerealizovala.

1. Tvorba súboru kritérií a určenie ich dôležitosti na výber optimálneho variantu

Návrh súboru kritérií vychádza z predpokladu, že pri výbere optimálneho variantu činnosti je potrebné zohľadniť negatívne aj pozitívne vplyvy navrhovanej činnosti na jednotlivé zložky ŽP hodnoteného územia. Potrebné je vyhodnotiť vplyvy na abiotické a biotické zložky ekosystémov, ako aj vplyvy na krajinu, a vplyvy na zdravie človeka. Pre hodnotenie vplyvov zámeru na životné prostredie bolo použité komplexné hodnotenie.
Súbory kritérií hodnotenia boli vyberané tak, aby charakterizovali spektrum vplyvov a ich významnosť. Kritériá očakávaných vplyvov boli vytvorené z hľadiska kvalitatívneho (bez vplyvu, vplyv minimálny, málo významný, stredne významný, veľmi významný; pozitívny a negatívny vplyv) časového priebehu pôsobenia (krátkodobý, dlhodobý, trvalý atď.) zároveň boli vplyvy čiastočne diferencované na vplyvy počas, výstavby, prevádzky štandardnej a neštandardnej.
Kritériá posudzovania navrhovanej činnosti:

- **Environmentálne** – hodnotenie je založené na metóde porovnávania environmentálnych indikátorov navrhovaného variantu činnosti so stavom, ktorý by nastal, ak by sa daná činnosť v území nerealizovala (nulový variant).

- **Socioekonomické** – hodnotenie je založené na metóde porovnávania relevantných socioekonomických indikátorov navrhovaného variantu činnosti so stavom, ktorý by nastal, ak by sa daná činnosť v území nerealizovala (nulový variant).

2. Výber optimálneho variantu alebo stanovenie poradia vhodnosti pre posudzované varianty

Pre potreby posúdenia tohto zámeru vzhľadom k jednovariantnosti je preto výber optimálneho variantu zúžený len na zhodnotenie vhodnosti realizácie navrhovaného variantu v danom území.
Vzhľadom na to, že predmetná činnosť, neohrozí súčasný stav životného prostredia v danej lokalite, ale prispeje k vylepšeniu nakladania s odpadmi, preto je predmetom hodnotenia len **variant nulový** a jeden **variant riešenia.**

Z hľadiska ochrany životného prostredia prevádzka navrhovanej činnosti pri dodržaní kompletnej environmentálnej legislatívy ako aj pri realizácii navrhovaných opatrení nebude mať negatívne vplyvy na životné prostredie. V procese hodnotenia vplyvov na životné prostredie sa nezistili negatívne vplyvy činnosti, ktoré by znamenali poškodenie životného prostredia, neželane by zasiahli do chránených území alebo by spôsobili významné zníženie kvality a pohody života obyvateľov.
Na základe výsledkov doterajšieho posúdenia vplyvov navrhovanej činnosti na životné prostredie sa **na realizáciu odporúča variant opísaný v zámere.**

3. Zdôvodnenie návrhu optimálneho variantu

Účelom zámeru je poskytnúť pre občanov možnosť odovzdať odpady do zariadenia na zber odpadov, ktoré spĺňa všetky náležitosti právnych predpisov v oblasti odpadového hospodárstva, s cieľom minimalizovať možné negatívne účinky zberaných odpadov na životné prostredie alebo zdravie ľudí.

Navrhovaný zámer rieši problematiku plnohodnotného využitia areálu s pozitívnou možnosťou vytvorenia podmienok pre organizovaný separovaný zber surovín v súlade so zásadami environmentálnej politiky bez zhoršenia súčasného stavu životného prostredia v danom území pre obyvateľov. Cieľom je výrazné zlepšenie situácie s nakladaním s odpadmi, najmä s jednotlivými zložkami separovaného zberu. Navrhovaný variant zjednoduší ekonomickú situáciu navrhovateľa pri vykonávaní navrhovanej činnosti.

Pri posúdení očakávaných vplyvov sa vychádzalo z analýzy súčasných poznatkov o území, z identifikovania stretov záujmov v hodnotenom území, ako aj z najvýznamnejších vplyvov činnosti na životné prostredie. Z výsledkov posúdenia vyplýva, že predpokladaný vplyv činnosti na životné prostredie nie je významný a nepredstavuje priame ani nepriame riziko ohrozenia jednotlivých zložiek životného prostredia a zdravia obyvateľstva.

Na základe tohto navrhovateľ odporúča ukončiť proces posudzovania vplyvov na životné prostredie na úrovni zámeru v súlade s podmienkami zákona. Požiadavky, návrhy, alebo odporúčania, ktoré vyplynú zo stanovísk oprávnených osôb k zámeru, budú akceptované v potrebnom a objektívne možnom rozsahu a budú predmetom projektu stavby a pre uvedenie navrhovanej činnosti do prevádzky v súlade s predpismi.
Identifikované vplyvy navrhovanej činnosti sú environmentálne prijateľné. Prevádzkou zariadenia nebude dochádzať k poškodzovaniu a znečisťovaniu prostredia nad mieru stanovenú platnými právnymi predpismi. Činnosť má výrazne pozitívny vplyv z pohľadu riešenia problematiky nakladania s odpadmi.
Vo väzbe na uvedené možno odporučiť realizáciu zámeru podľa navrhovaného variantu.

VI. MAPOVÁ A INÁ OBRAZOVÁ DOKUMENTÁCIA

Príloha č. 1: Situácia umiestnenia navrhovanej činnosti

VII. DOPLŇUJÚCE INFORMÁCIE K ZÁMERU

Zoznam textovej a grafickej dokumentácie, ktorá sa vypracovala pre zámer

V procese hodnotenia vplyvov zámeru činnosti sa vychádzalo zo známych publikovaných informácií o území, vrátane dokumentácií environmentálnych, z dostupných podkladov o technológii a zariadeniach, z konzultácií a skúseností s obdobnými zámermi činnosti, ako aj z ďalších právnych a odborných podkladov.

Pri spracovaní zámeru boli použité metódy - zber podkladov, zisťovania v teréne, analýzy, následné syntetické spracovanie, mapové, textové a grafické podklady.

Zoznam použitých materiálov:

Správa o stave životného prostredia v roku 2016, 2018, 2020 MŽP SR
Kolektív, 2003: Národný zoznam navrhovaných chránených vtáčích území, MŽP SR Bratislava, 2003
Environmentalistika a právo – J. Klinda, 2000
Čepelák J. (a kolektív): Diptera Slovenska I., VEDA, vydavateľstvo Slovenskej akadémie vied, 288 Seiten, Bratislava 1984
ÚP mesta Gabčikovo v znení zmien a doplnkov
Program hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja mesta Gabčíkovo na roky 2016-2020 s výhľadom do roku 2025
Internetové zdroje: www.enviroportal.sk, www.shmu.sk, www.enviro.gov.sk, www.sazp.sk, www.environet.sk

Prehľad právnych predpisov, ktoré sme zohľadnili pri hodnotení vplyvov navrhovanej činnosti

Platné právne predpisy – zákony, vyhlášky, nariadenia – na úseku ochrany životného prostredia, ochrany zdravia, bezpečnostné a protipožiarne predpisy, technické normy .

EIA

Zákon č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie v znení neskorších predpisov
Vyhláška č. 113/2006 Z. z., ktorou sa ustanovujú podrobnosti o odbornej spôsobilosti na účely posudzovania vplyvov na životné prostredie

Ochrana prírody a krajiny

Zákon č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny v znení neskorších predpisov
Vyhláška č. 170/2021 Z. z

Odpadové hospodárstvo

Zákon č. 79/2015 Z. z. o odpadoch v znení neskorších predpisov
Vyhláška č. 371/2015 Z. z., ktorou sa vykonávajú niektoré ustanovenia zákona o odpadoch v znení neskorších predpisov
Vyhláška č. 365/2015 Z. z., ktorou sa ustanovuje Katalóg odpadov v znení neskorších predpisov
Vyhláška č. 366/2015 Z. z. o evidenčnej a ohlasovacej povinnosti v znení neskorších predpisov

Vodné hospodárstvo

Zákon č. 364/2004 Z. z. o vodách v znení neskorších predpisov
NV SR č. 269/2010 Z. z., ktorým sa ustanovujú požiadavky na dosiahnutie dobrého stavu vôd
Vyhláška č. 200/2018 ktorou sa ustanovujú podrobnosti o zaobchádzaní so znečisťujúcimi látkami, o náležitostiach havarijného plánu a o postupe pri riešení mimoriadneho zhoršenia vôd
Vyhláška č. 211/2005 Z. z., ktorou sa ustanovuje zoznam vodohospodársky významných tokov a vodárenských vodných tokov

NV SR č. 13/1987 Zb. o niektorých chránených oblastiach prirodzenej akumulácie vôd.
NV SR č. 174/2017 Z. z., ktorým sa ustanovujú citlivé oblasti a zraniteľné oblasti
Zákon č. 538/2005 Z. z. o prírodných liečivých vodách, prírodných liečebných kúpeľoch, kúpeľných miestach a prírodných minerálnych vodách
Vyhláška č. 29/2005 Z. z., ktorou sa ustanovujú podrobnosti o určovaní ochranných pásiem vodárenských zdrojov, o opatreniach na ochranu vôd a o technických úpravách v ochranných pásmach vodárenských zdrojov.

Ovzdušie

Zákon č. 146/2023 Z. z. o ochrane ovzdušia a o zmene a doplnení niektorých zákonov
Vyhláška č. 254/2023 Z. z. ktorou sa vykonávajú niektoré ustanovenia zákona o ochrane ovzdušia
Vyhláška č. 248/2023 Z. z. o požiadavkách na stacionárne zdroje znečisťovania ovzdušia
Environmentálna regionalizácia SR zaťažené oblasti

Ochrana zdravia

Zákon č. 355/2007 Z. z. o ochrane, podpore a rozvoji verejného zdravia v znení neskorších predpisov
Vyhláška č. 549/2007 Z. z., ktorou sa ustanovujú podrobnosti o prípustných hodnotách hluku, infrazvuku a vibrácií a o požiadavkách na objektivizáciu hluku, infrazvuku a vibrácií v životnom prostredí
Vyhláška č. 115/2006 Z. z. o minimálnych zdravotných a bezpečnostných požiadavkách na ochranu zamestnancov pred rizikami súvisiacimi s expozíciou hluku.
Zákon č. 124/2006 Z. z. o bezpečnosti a ochrane zdravia pri práci v znení neskorších predpisov
NV SR č. 395/2006 Z. z. o minimálnych požiadavkách na poskytovanie a používanie osobných ochranných pracovných prostriedkov
Vyhláška č. 99/2016 Z. z. o podrobnostiach o ochrane zdravia pred záťažou teplom a chladom pri práci.

Požiarna prevencia

Vyhláška č. 121/2002 Z. z. o požiarnej prevencii
Vyhláška č. 96/2004 Z. z., ktorou sa ustanovujú zásady protipožiarnej bezpečnosti pri manipulácii a skladovaní horľavých kvapalín, ŤVO a rastlinných a živočíšnych tukov a olejov
Vyhláška č. 699/2004 Z. z. o zabezpečení stavieb vodou na hasenie požiarov.

Závažné priemyselné havárie

Zákon č. 128/2015 Z. z. o prevencii závažných priemyselných havárií

Ďalšie doplňujúce informácie o doterajšom postupe prípravy navrhovanej činnosti a posudzovaní jej predpokladaných vplyvov na životné prostredie

Zámer je spracovaný po obsahovej a štrukturálnej stránke podľa zákona č. 24/2006 Z. z. Informácie pre spracovanie zámeru boli čerpané z odbornej literatúry, z meraní a hodnotení týkajúcich sa danej lokality a z verejne dostupných zdrojov.
Dokumentácia navrhovanej činnosti akceptuje funkčné využitie plôch a s tým spojené štrukturálne zmeny.

VIII. MIESTO A DÁTUM SPRACOVANIA ZÁMERU

Máj 2024

IX. POTVRDENIE SPRÁVNOSTI ÚDAJOV

Potvrdenie správnosti údajov podpisom spracovateľa zámeru a podpisom oprávneného zástupcu navrhovateľa:

Navrhovateľ

.....
FEROWIM, s.r.o. – konateľ spoločnosti

Za správnosť vyhotovenia zámeru v súlade so zákonom č. 24/2006

....
Ing. Kristina Pivodová *Ing. Gabriela Csériová*

PRÍLOHY

Parcela registra C, 1845

Trnavský > Dunajská Streda > Gabčíkovo > k.ú. Gabčíkovo

Meranie a grafické znázornenie je len informatívne a je nepoužiteľné na vytýčenie hraníc pozemkov a osadenie stavieb na pozemky. Vytýčenie hraníc pozemkov a osadenie stavieb na pozemky môže vykonať len odborne spôsobilá osoba.

Číslo listu vlastníctva

4030

Výmera parcely v m^2

634

Katastrálne územie

Gabčíkovo

Obec

Gabčíkovo

Druh pozemku

Zastavaná plocha a nádvorie

Spôsob využívania pozemku

Pozemok, na ktorom je dvor

Umiestnenie pozemku

Pozemok je umiestnený v zastavanom území obce

Spoločná nehnuteľnosť

Pozemok nie je spoločnou nehnuteľnosťou

Druh právneho vzťahu

Neevidovaný

Údaje platné k dátumu

26. 04. 2024

Druh chránenej nehnuteľnosti (1)

Chránená vodohospodárska oblasť

Stavby (0)

Neexistuje záznam o stavbách

Vlastník (1)

1. Koczkásová Hajnalka r. Koczkásová, Hodrácka 1594/12, Gabčíkovo, PSČ 930 05, SR (Podiel: 1/1)

Meranie a grafické znázornenie je len informatívne a je nepoužiteľné na vytýčenie hraníc pozemkov a osadenie stavieb na pozemky. Vytýčenie hraníc pozemkov a osadenie stavieb na pozemky môže vykonať len odborne spôsobilá osoba.